

Spomin na obletnico ustanovitve
PNOO za Primorsko in Trst

Romjan: šolskega avtobusa ne bodo kupili, denar bodo ponudili staršem

Kandidat za
državnega tajnika
Demokratske
stranke Ignazio
Marino se je srečal s
Slovenci v stranki

Zavrtel se bo Gledališki vrtiljak

Primorski dnevnik

*Desnico
eno figo
briga
razprava*

DUŠAN UDÖVIČ

Že nekaj dni sledimo razpravi o novem statutu na tržaški pokrajini in reči je treba, da v glavnem poteka po predvidenem scenariju. Kot je bilo jasno razvidno v doseganji razpravi, desno opozicijo eno figo briga vsebinska razprava, zanjo je važno le, da se statut ne spremeni oziroma posodobi v smislu uresničevanja zaščitnega zakona in vnašanja ustreznih pravic naše skupnosti. To je edini cilj desnice, zaradi večine leve sredine na tržaški pokrajini pa je desnica izbrala pot ostre obstrukcije, saj drugih dejansko nima. Tako je sedaj na dnevnem redu preko stíristo popravkov desnice, ki se izgublja tudi pri pikah in vejicah, da bi razpravo le zavlekla v nedogled.

Po treh sejah se je naposled zataknilo, kjer se pač moralno, to je pri četrtem členu, kjer je govor o pravici do rabe slovenskega jezika. Tako se bo razprava nadaljevala v oktobru. Odobreli so bili le trije člani od skupno triinštrestdesetih. To lahko pomeni, da se bo razprava, če se bo nadaljevala z ritmom, ki ga hoče vsiliti desnica, nadaljevala, dokler ne bo že kopnel pomladanski sneg, če gre vse po sreči, seveda.

Desnica pač igra svojo vlogo, tu žal ni česa pričakovati. O svoji taktiki pa bi morala premisliti tudi leva sredina, ki ima dovolj solidno večino, da ni za vsako ceno prisiljena sprejemati pogojevanj desnice, v kateri, kot kaže, prevladujejo tisti, ki jim gre v nos karkoli diši po slovenskem. Navsezadnje ima leva sredina poleg večine tudi lepo število slovenskih predstavnikov, kar še bolj utemeljuje potrebo po takšnem statutu, da bo tudi glede pravic slovenskega jezika vreden svojega imena.

AFGANISTAN
McChrystal:
Brez dodatnih
vojakov poraz

KABUL/WASHINGTON - Vrhovni poveljnik zavezninskih sil v Afganistanu, general Stanley McChrystal v zaupnem dokumentu, ki sta ga včeraj objavila Washington Post in New York Times, opozarja, da bodo v Afganistanu "zelo verjetno doživeli poraz", če v prihodnjem letu v državo ne bo prišlo več dodatnih vojakov. General je tudi opozoril, da morajo zavezniki vojaki v naslednjih 12 mesecih nujno preobrniti pobudo talibanskih upornikov.

Na 13. strani

ITALIJA - Srečanje med Finijem in ministrskim predsednikom

Premirje med Berlusconijem in predsednikom zbornice

Kardinal Bagnasco: Napad na Boffa je bil napad na Cerkev

DEVETAKI - Slovesno odkrili partizansko obeležje

Spomenik zmagovitemu boju Slovencev in Italijanov

DEVETAKI - Pri Devetakih so v nedeljo odkrili spomenik, ki je posvečen zmagovitim partizanskim spopadom z nemškimi vojaki v letih 1943-1944. Slavnostni govornik Aldo

Rupel je poudaril, da so se slovenski, italijanski in furlanski partizani z ramo ob rami borili za svobodo in skupaj izbojevali novo družbeno ureditev. Svečanega odkritja se je udeleži-

la množica domačinov in gostov iz vseh sosednjih krajev, ki so jim vrednote narodnoosvobodilnega boja in odpornosti še vedno zelo pri srcu.

Na 15. strani

RIM - Odnosi med predsednikom vlade Silviom Berlusconijem in predsednikom poslanske zbornice Gianfrancem Finijem se menda izboljšujejo. Po hudi napetosti, ki je med njima zavladala prejšnji teden, sta se soustanovitelja Ljudstva svobode včeraj zbljala. Najprej sta si stisnila roki dopoldne na pogrebu šestih padlih v Afganistanu, potem pa sta se sestala na konsulu pri podtajniku pri predsedstvu vlade Gianniju Letti.

Vodja italijanske škofovske konference kardinal Angelo Bagnasco je napad na nekdanjega direktorja Avvenire označil kot napad na Cerkev.

Na 6. strani

V Kopru prijeli trgovce s kokainom

Na 2. strani

Sv. Ivan: srečanje o regulacijskem načrtu in hitri železnici

Na 7. strani

V Gorici stekla dela na potoku Koren

Na 14. strani

Flavio Briatore izključen iz formule 1

Na 18. strani

JK Čupa zmaguje na DP Slovenije

Na 21. strani

BRITISH SCHOOL
ENGLISH plus...

040 369 369 - Trst, ul. Torrebianca 18

UNIVERSITY of CAMBRIDGE
ESOL Examinations
Authorised centre

ANGLEŠČINA-ŠPANŠČINA-FRANČOŠČINA-NEMŠČINA-SLOVENŠČINA-HRVAŠČINA

- Predavatelji v materinščini
- Dnevni in večerni jezikovni tečaji vseh stopenj
- Posebni tečaji za predšolske otroke, osnovnošolske otroke in srednješolsko mladino
- Intenzivni tečaji
- Tečaji za podjetja
- Sedež izpitov Trinity College London
- Pripravljalni tečaji za izpite University of Cambridge

TRINITY
COLLEGE LONDON

ANGLEŠČINA-ŠPANŠČINA-FRANČOŠČINA-NEMŠČINA-SLOVENŠČINA-HRVAŠČINA

SLOVENSKO GOSPODARSTVO - Položaj postaja iz dneva v dan težji

Po protestih v Gorenju, včeraj ustavili delo še v Muri

Delavci zahtevajo odstop uprave, nadzornega sveta in sindikalistov, vlado pa prosijo za konkretnе ukrepe

MURSKA SOBOTA - Potem ko so pretekli teden protestirali delavci Gorenja, ki so zahtevali višje plače, je včeraj zavrelo tudi delavkam in delavcem Mure. Ti so se zbrali pred poslopjem družbe in zahtevali odstop uprave, nadzornega sveta in sindikalistov. Delavci so napovedali, da ne bodo prenehali vsakodnevnih stavk, dokler njihove zahteve ne bodo sprejeti.

Zaradi kritnega stanja predlagajo, naj do nadaljnje prevzame upravljanje in vodenje pomurskega giganta minister za gospodarstvo Matej Lahovnik, vlado pa prosijo za konkretnе ukrepe na kadrovskem in nadzornem področju. Z delavci se je že popoldne sestal direktor Slovenske odškodninske družbe (Sod) Tomaz Kuntaric, ki jih je zaprosil, naj pomagajo pri ohranitvi proizvodnje v podjetju Mura in partnerji, in naj se vrnejo na delovna mesta. Kot je poudaril, bi lahko s stečajem družbe rešili 1000 delovnih mest. Če pa se bo stavka nadaljevala in bo še zadnji partner, na katerega v tem trenutku stavijo, zapustil Muro, bo res ostalo samo še pogorišče.

Delavci se z njim niso strinjali, še preden jim je predstavil svoje poglede, pa je delavka Cvetka Sukič na zboru delavcev predstavila zahteve delavcev. Delavci zahtevajo, naj vodstvo Mure zaraadi neučinkovitega in neuspešnega vodenja takoj odstopi, zaradi enakih razlogov mora takoj odstopiti tudi nadzorni svet. Nadzorni svet naj pojasni, zakaj so prokurist Mure Zdenko Podlesniku "dovolili prekoračitev pooblastil, sprejemanja poslovnih odločitev in pogajanj pri iskanju rešitev Mure, ker je to predvsem pristojnost predsednika uprave", je povedala Sukičeva.

Vlado prosijo in od nje pričakujejo, da nastavi novo, sposobno vodstvo, ki mu bo zaupala svoja finančna sredstva in ki bo porok za uspešno nadaljevanje obstoja podjetja. Zaposlenim je treba po besedah Sukičeve omogočiti zadostno količino dela, ki ga na trgu ne manjka.

Delavci zahtevajo tudi nov nadzorni svet, ki bo imenoval novo strokovno usposobljeno upravo, ki ji bo vrla zaupala denarno pomoč pri reševanju nastalih razmer. Zahtevajo, naj se malim delničarjem približno 30 odstotkov omogoči predstavnika v nadzornem svetu.

Od izvršilnega organa sindikata Mura zahtevajo nepreklicen odstop, predsedniku zvez svobodnih sindikatov in vodstvu sindikata tekstila pa izreka nezaupnico. "Zahtevamo, da se po-

Prihodnost za Murini šivilje postaja iz dneva v dan bolj temna

novno vzpostavi soupravljanje delavcev v skladu z zakonodajo," je povedala. Dodala je, da zahtevajo tudi izplačilo plače, regresa za letni dopust in dodatek za prisotnost na delu. Če ne bo prišlo do realizacije zahtev delavcev, ne izključujejo "izbruhu nepredvidljivih posledic", državne nepokorščine, zapore cest in podobno.

Minister za gospodarstvo Lahovnik je prekinitev proizvodnje v Muri označil kot zaskrbljujočo, še posebej zdaj, ko se vsaj za del zaposlenih ponuja možnost ohranitve delovnih mest. "Bojim se, da bi daljša prekinitev proizvodnje lahko pomenila nevarnost odpovedi tistih poslov, ki jih Sod poskuša rešiti," poudarja minister.

Skladno z vladnim sklepom bi Sod podprt ohranitev proizvodnje v realnem obsegu z izdajo poroštva družbi Mura in partnerji za namen zagotavljanja obratnih sredstev v skupni višini do pet milijonov evrov. Sod si mora ob tem zagotoviti ustrezni nadzor nad porabo teh sredstev.

Slovenski premier Borut Pahor pa je včeraj poslancem na seji državnega zbora pojasnil, da v primeru reševanja Mure brez reakcij vlade ne bi bili toliko uspešni, kot so danes. "Upam, da bomo tudi to, kar se zdaj dogaja v Muri, uspešno rešili," je poudaril. Dodal je, da je tudi sam že izrazil pripravljenost obiskati Muro. (STA)

PORTOROŽ - Italijanski, slovenski in hrvaški policisti razbili združbo

Priprli trgovce s kokainom

Zadnje dejanje so bile aretacije pred koprsko trgovino OBI - Pet ljudi v priporu, zasegli 758 gramov bele droge

Del zaseženega kokaina

PU KOPER

PORTOROŽ - Slovenska in hrvaška policija ter italijanska finančna straža so s skupnimi močmi razbile tolpo trgovcev z drogo. Pet ljudi so kazensko ovadili in priprli, v okviru preiskave pa so zasegli 758 gramov kokaina, tri pištole in okrog 70 tisoč evrov v gotovini. Zaradi prometa z mamili in s prepovedanimi snovmi v športu so ovadili 46-letnega državljanja Bosne in Hercegovine, 29-letnega hrvaškega državljanja z območja Umaga, ki pa stanuje v Ulici della Tesa v Trstu, 57 in 49 let starca slovenskega državljanja iz Ljubljane in Kopra ter 35-letnega državljanja Hrvaške in Bosne in Hercegovine z neurejenim začasnim bivališčem v Sloveniji. Slednji je tudi osumljen hudočelskega združevanja in nedovoljenega prometa z orožjem.

Na policijski postaji v Portorožu so rezultate preiskave opisali Dean Jurič, vodja sektorja kriminalistične policije v Kopru, Slavko Koroš, vodja sektorja za organizirano kriminalitetno na generalni policijski upravi ter polkovnik Nicola Sibilia, vodja skupine za preiskovanje organizirane kriminalitete (GLOCO) tržaške finančne straže.

Preiskava se je začela julija letos, ko so finančni stražniki prišli na sled skupini domnevnih trgovcev z mamili. Skupina se je v Trstu pripravljala na prodajo kokaina. Ko je finančna straža (preiskava) je nadzorovalo javno tožilstvo) ugotovila, da eden od osumljencev živi na Koprskem, so informacijo posredovali slovenski policiji. Razvila se je širša mednarodna preiskava, med katero so v dveh poselih (v juliju in avgustu) skupaj zasegli 216 gramov kokaina in priprli dve osebi.

Zadnje dejanje se je odigralo pred tednom dni - v torek, 15. septembra nekaj pred 18. uro - v Koperu. Tedaj so slovenski policisti čakali člane krimi-

Slovenska manjšina:
rok za prošnje
za deželne prispevke
zapade 28. septembra

TRST - Do 28. septembra je čas za vložitev prošnje za dodelitev sredstev iz deželnega sklada za slovensko manjšino. Prošnje (na kolkovanem papirju za subjekte, ki niso oproščeni davka) je treba nasloviti na Službo za jezikovne in kulturne identitete ter za deželne rojake v tujini (ul. Sabbadini št. 31 v Vidmu ali ul. del Lavatoio št. 1 v Trstu).

Vse potrebne informacije so objavljene na spletni strani Dežele FJK (www.regionefvg.it) pod geslom »in evidenza (v ospredju)«.

Cenejši naftni derivati v Sloveniji

LJUBLJANA - Opolnčni so se v Sloveniji znižale cene naftnih derivatov. Neovinčeni 95-oktanski bencin se je pocenil za 1,7 centa na 1,1 evra, 98-oktanski pa za 2,1 centa na 1,118 evra za liter. Cena kurilnega olja se je znižala za 1,7 centa na 0,579 evra, cena dizelskega goriva pa prav tako za 1,7 centa na 1,026 evra za liter, so sporočili iz Petrola. Naftni trgovci cene goriv izračunavajo na vsakih 14 dni po modelu, ki temelji na gibanju borznih kotacij cen naftnih derivatov na svetovnem trgu ter na gibanju tečaja dolarja.

PETI KORIDOR - Dogovor v Chamberju

Predviden skupni vrh italijansko-francoske in italijansko-slovenske medministrske komisije za projekt št. 6

TRST - Predsednik tržaške Trgovinske zbornice Antonio Paoletti se je v francoskem Chamberju udeležil izrednega zasedanja upravnega sveta italijanskega odbora Comitat Transpadana in francoskega odbora Comite pour la Transalpine, na katerem je bila sklenjena združitev moči za okrepitev sodelovanja pri razvoju evropskega prednostnega projekta št. 6 oz. hitre železnice Lyon - Budimpešta. Paoletti zastopa v upravnem svetu italijanskega odbora javne partnerje, predstavnik zasebnih pa je Luigi Rossi di Montelera.

Kot beremo v tiskovnem sporočilu tržaške Trgovinske zbornice, so se v Chamberju dogovorili za skupne akcije za promocijo, sensibiliziranje in informiranje, sklenili pa so tudi aktivnosti za lobiranje pri obeh vladah pred prihodnjim italijansko-francoskim vrhom. Na njem naj bi nameč vlad podpisali nov mednarodni dogovor za čezmejni odsek hitre železnice na progi Lyon-Turin. Nov traktat naj bi dopolnil tistega, ki je bil podpisan januarja 2001, in naj bi bil ključnega pomena za vzpostavitev promocijskega organizma za novo linijo, ki bo naslednik družbe Lyon-Turin Ferrovie in ki bo zadolžen tako za

ANTONIO PAOLETTI
ARHIV

izgradnjo proge kot za njeno poznejše upravljanje.

V skladu s priporočili evropskega koordinatorja za projekt št. 6 Laurensa J. Brinkhorsta, da je treba projekt obravnavati v celoti, s preseganjem nacionalnih odporov in lokalizmov, je bilo v Chamberju sklenjeno, da bosta odbora prvič organizirala vrh, na katerega bosta povabila tako italijansko-francosko kot italijansko-slovensko medministrsko komisijo za čezmejnega odseka projekta št. 6. Paoletti je dobil nalog, da preveri roke in način sklicanja srečanja, do katerega mora vsekakor priti pred iztekom leta.

nalne združbe v zasedi na parkirišču pred trgovino OBI. Štiri osumljence so presenetili in jim nataknili lisice ravno v trenutku, ko je potekala predaja kokaina. Na parkirišču so policisti zasegli 542 gramov »belega prahu«. V naslednjih dneh je bilo na vrsti več hišnih preiskav, predvsem v Ljubljani in Istri, kjer je sodelovala policija iz Pulja. Pri 35-letniku z dvojnim državljanstvom (Hrvaške in Bosne in Hercegovine) so zasegli tri pištole, in sicer dve zastavi in eno CZ. Ena pištole je imela predelan cev, druga pa izbrisan serijske številke, poroča Policijska uprava Koper. V istem stanovanju so zasegli še 70 tisoč evrov, vsaj del tega denarja izvira iz prodaje drog.

Po zaslijanju je koprski preiskovalni sodnik za vse aretinance odredil pripor. Po slovenskem kazenskem zakoniku tvegajo člani združbe od tri do petnajst let zapora. Preiskava se nadaljuje, saj se nekateri osumljeni skrivajo v tujini. Predstavniki finančne straže v slovenske policije so včeraj poudarili, da je do uspešne operacije prišlo z učinkovitim čezmejnim sodelovanjem in predvsem s hitro izmenjavo informacij. »Dejstvo je, da je organiziran kriminal že zdavnaj prestolil meje, kar zahteva mednarodno usklajene in načrtovane aktivnosti na tem področju,« je dejal Slavko Koroš.

V Sloveniji beležijo letos velik porast pri odkrivanju organizirane kriminalitete, pa tudi več zasegov mamil in orožja. V prvih osmih mesecih tega leta je slovenska policija v zvezi s prepopedanimi drogami podala 1918 kazenskih ovadb, lani v enakem obdobju samo 1108. Letos je policija zasegla okrog 7 kilogramov kokaina, v istem obdobju pa tudi 16 kilogramov heroina, 2,7 kilograma metadona, 853 gramov amfetamina, 130 kilogramov marihuane, 489 gramov hašča in 16 tisoč tablet ekstazija.

LOKVE - Osrednja proslava ob 65. obletnici ustanovitve PNOO za Slovensko primorje in Trst

Stanovnik: PNOO odraz odločitve, da so Primorci gospodarji na svoji zemlji

Tamara Blažina: Vsi smo del istega prostora, ki je našel v Evropi svojo dokončno ureditev

LOKVE - »Pokrajinski narodnosvobodilni odbor je bil odraz odločitve, da so Primorci gospodarji na svoji zemlji. Šlo pa je tudi za revolucijo, kajti takrat je to ozemlje po vseh pravilih mednarodnega prava pripadalo Kraljevini Italiji in primorsko ljudstvo, ki se je dvignilo v vstojo 43-tega leta, je rušilo obstoječo oblast. Rušenje obstoječe oblasti pa je revolucija,« je na nedeljski osrednji proslavi ob 65. obletnici ustanovitve Pokrajinskega narodnosvobodilnega odbora za Slovensko primorje in Trst (PNOO) na Lokvah povedal slavnostni govornik Janez Stanovnik, predsednik zveze borcev in udeleženec skupščine PNOO pred 65 leti na Lazni.

Stanovnik, ki ga je novogoriški župan Mirko Brulc pred nekaj manj kot dva tisoč udeležencev proslave nekajkrat imenoval Oče naroda, je s tem v zvezi povedal še, da se danes od njega zahteva, naj se tej revoluciji odpove ter dodal, da se ji ne bo odpovedal, »ker smo jo delali, nopravili in zmagali«. PNOO, ki ga je 15. septembra 1944 na Lazni izvolil zbor aktivistov in partizanskih borcev, je Stanovnik označil za spomenik, na katerem vidi sedem stebrov. »Prvi steber je priključitev Primorske matični domovini, drugi je razvoj ljudske demokracije, tretji zmagovita revolucija, četrти bratsko sodelovanje s sosedmi, z Italijani in Hrvati, peti sodelovanje med ljudstvom in njegovo udarno silo, armado, šesti sodelovanje z zaveznički in sedmi dejstvo, da je pod pokroviteljstvom tega PNOO, oblastnega organa, Slovenstvo in Slovanstvo prodrlo na skrajne meje Slovanstva, na slovensko morje,« je našel in poudaril, da je PNOO predstavljal državno oblast. Da je bil tudi primer bratskega sodelovanja z vsemi sosednjimi narodi, je Stanovnik pojasnil s tem, da so bili v IX. korpusu vključeni tudi garibaldinci in da je bilo v PNOO rezervirano mesto za predstavnika Italijanov na tem ozemlju. O umiku jugoslovanske armade iz Trsta je povedal, da ga ni zapustila zaradi vojnega pritiska, ampak zato, ker so se borili za mir in ne za vojno. »To ni bil poraz, ampak nasprotno dokaz veličanstva in veličastnega ponaša, da smo sposobni v tako težki situaciji za mir prenašati tudi žrtve, kar smo dokazali z odhodom iz Trsta.«

Največji poudarek v svojem več kot dvajsetminutnem govoru pa je Stanovnik namenil aktualnim odnosom med Slovenijo in Hrvaško. S tem v zvezi je povedal, da mejnega sporazanj ni, saj je bilo priznanje meje pogoj mednarodnega priznanja Slovenije. Kot edino sporno je omenil vprašanje prostega pristopa na odprtto morje, pri čemer pa ne gre za vprašanje meje, ampak za vprašanje pravice, v vsakem primeru pa je izrazil prepričanje, da se je treba o teh stvareh pogovarjati in dogovarjati. »Zveza borcev podpira sporazum med Pahorjem in Koroško. Podpiramo, da se o tej stvari pogovarjam, ne pa arbitraže,« je sklenil.

»Prijetno mi je biti danes tu z vami, ker me na predvojne in vojne dogodoke na Primorskem vežejo isti zgodovinski spomin in ista čustva,« je zbrane na proslavi pozdravila senatorka Republike Italije, Tamara Blažina, in dodala, da je ta prostor, ki je bil prizorišče nepopisnega gorja, sovraštva ter medsebojnega obračunavanja, in ki ga je do pred kratkim znamovala želesna zavesa, postal osrče Evrope. »Trst, Sežana in Koper, Gorica in Nova Gorica, Čedad in Kobarid, pa krajji vse tja do Bovca se nahajajo v dveh različnih državah, so pa lahko vzhled novih odnosov, ki so se razvili v Evropi. V mislih imam tisto Evropo, ki je bila sposobna premestiti vse konflikte prejšnjega stoletja. In to morata storiti tudi Slovenija in Italija, kajti bodočnost je le v dialogu, v dobroosedskih odnosih,« je še povedala in dodala, da se temu območju ponujajo novi izzivi v obliku razvojnih možnosti, ki jih je treba skupaj izkoristiti. Pojasnila je, da ostajajo v zavesti ljudi še vedno nekatere pregrade, vse več pa je znakov, da gredo v smer povezovanja in iskanja skupnih si-nergij.

Glavna govornika na proslavi v Lokvah sta bila Tamara Blažina in Janez Stanovnik (četrti in tretji z desne v prvi vrsti)

O položaju Slovencev v Italiji je izrazila zaskrbljenost zaradi ne vedno lahkega udejanjanja pravic, s tem v zvezi pa je pozitivno ocenila nedavni obisk predsednika Pahorja v Rimu, kjer je bilo precej govora tudi o odprtih problemih manjšin. Poudarila je tudi, da zanarem ne bomo naredili nikakrsne usluge, če si bomo še naprej očitali posamezne zgodovinske dogodek in jih izkorisčali kot sredstvo za trenutne politične procese.

Pred množico nekdanjih borcev in njihovih simpatizerjev, praporčakov in zastavonoš z vseh koncev Primorske sta spregovorila tudi novogoriški župan Mirko Brulc, ki je med drugim izrazil prepričanje, da bi morali ustanovitev PNOO praznovati 16. septembra, ko se praznuje priključitev Primorske matični domovini, in predsednik Krajevne skupnosti Loke-Lazna, Edbin Skok, ki je zbrane seznanil z idejo o tem, da bi na Lokvah odprli muzej IX. Korpusa oziroma spominsko sobo PNOO. Nagovorom sta sledila kulturni program in druženje. Že dopoldne pa so v spominskem parku NOB na Trnovem odkrili spominsko ploščo padlim borcem Ruskega bataljona v IX. Korpusu, ki se je udeležila tudi ruska delegacija. Istočasno so na Lazni odkrili obnovljeni spomenik PNOO, pred začetkom osrednje proslave pa na Prevali še obeležje prvega padlima partizanoma v Trnovskem gozdu.

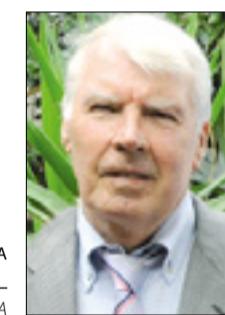
Nace Novak

MANJŠINA - SSO ocenjuje srečanje med Berlusconijem in Pahorjem

»Slovencev nas ni 30 tisoč, temveč vsaj še enkrat toliko«

TRST - Svet slovenskih organizacij je v zvezi z obiskom predsednika slovenske vlade Boruta Pahorja pri italijanskem ministrskem predsedniku Silviju Berlusconiju objavil sporočilo za javnost, v katerem analizira zaključke tega srečanja, kakor je to bilo razvidno iz dnevnega časopisa in drugih radijskih in televizijskih poročil. Krovna organizacija z zadovoljstvom jemlje na znanje, da je do omenjene obiske sploh prišlo, saj je bilo v nevarnosti, da bi bilo preloženo, tako kot se je to zgodilo z bilateralnim medministrskim srečanjem.

SSO tudi z zadovoljstvom jemlje na znanje dejstvo, da sta se oba predsednika zavzela za dejansko izvajanje določil, ki jih mednarodne pogodbe ter sam državni zaščitni zakon predvidevajo za slovensko narodno skupnost v Italiji, oz. italijansko narodno skupnost v Sloveniji.

DRAGO ŠTOKA

KROMA

Prav tako SSO jemlje z zadovoljstvom na znanje zagotovilo predsednikov obeh vlad, da bodo kljub finančni krizi skušali obdržati sistem financiranja obeh manjšin na nivoju, ki jima je bil doslej za-jamčen.

SSO v tiskovnem sporočilu žal ugotavlja, da je pri zaključni novinarski konferenci obeh predsednikov vlad prišlo do neumestne izjave predsednika italijanske vlade Berlusconija v zvezi s številčnostjo

pripadnikov italijanske narodne skupnosti v Sloveniji in slovenske narodne skupnosti v Italiji.

»Slovencev v Italiji nas namreč ni le 30 tisoč, tako kot je izjavil predsednik italijanske vlade, ampak nas je po podatkih raznih ljudskih štetij vsaj še enkrat toliko. Tu ne gre za tehnično ugotavljanje številčnosti slovenske manjšine, saj smo Slovenci v Italiji, oz. deželi FJK po kakovosti in visokem nivoju na kulturnem, športnem, socialnem in drugih področjih tako močno zasi-drana narodna skupnost, da nas take izjave lahko prizadenejo v naši ustvarjalnosti in življenski bitnosti. Poleg tega pa so take izjave tudi proti samim določilom italijanske ustave in Londonskega ter Osim-skega sporazuma, ki ščitijo narodne skupnosti ne glede na njih številčnost oz. prisotnost na zainteresiranim območju,« ugotavlja Svet slovenskih organizacij.

KOROŠKA - Manjšinske pravice

Ena dvojezična tabla več!

Kraj Bela spet z dvojezično tablo - Vas je postala znana, ko se je novembra 2005 na tablo priklenil Franc-Jožef Smrtnik

CELOVEC - Število krajev z dvojezično tablo na Koroškem se povečalo! Pretežno slovenska vas Bela v občini Železna Kapla je konec preteklega tedna spet dobila dvojezično krajevno tablo z velikimi črkami in z modrim robom. Kraj je veliko dvojezično tablo sicer že

imel novembra leta 2005, toda le za nekaj dni. Tedanji deželnii glavar Jörg Haider je pa namreč pustil odstraniti. Takratnemu občinskemu predstojniku Francu-Jožefu Smrtniku, ki je medtem postal župan občine, odstranitev ni uspelo preprečiti.

Franc Jožef Smrtnik se je - čeprav brez uspeha - novembra 2005 priklenil na dvojezično tablo v Beli, da bi preprečil njeno odstranitev

IVAN LUKAN

Kot je znano, se je Smrtnik tedaj priklenil na tablo, da bi s tem preprečil njeno odstranitev. Akcija pogumne-ja občinskega politika je trajala skoraj tri dni, med koroškimi Slovenci pa je naletela na demonstrativno podporo, saj so se Slovenci iz celotnega dvojezičnega ozemlja zbirali pri aktivistu in ga podprtli v njegovih zahtevah, da kraj ohra-ni dvojezično tablo. Poskus je bil na koncu klub odmevnosti akcije neuspešen: Haider, kot tudi sedanji deželnii glavar Gerhard Dörfler, ki je bil tedaj pristojen za deželne ceste, sta na koncu le uspeli in cestna uprava je odstranila tablo - do konca preteklega tedna. Sedaj so jo spet postavili, pri čemer do včeraj zvečer ni bilo znano, kdo je dal analog za njeno postavitev: deželnna cestna uprava, kar je malo verjetno, okrajno glavarstvo v Velikovcu, ali pa prav Franc-Jožef Smrtnik, ki je medtem postal župan.

Vprašanje dvojezičnih krajevnih tabel bo tudi glavna tema tiskovne konference v četrtek v Celovcu, ki jo bo priredil Narodni svet koroških Slovencev. Krovna organizacija slovenske manjšine vabilna na konferenco napoveduje, da je sredi priprav na »evropeizacijo in internacionalizacijo koroškega manjšinskega vprašanja«. To da je odgovor na zavrnitev pogovorov in pogajanj na Koroškem in na Dunaju, opozarja Narodni svet koroških Slovencev in obenem poudarja tesno sodelovanje z vlado in s parlamentom Slovenije glede notifikacije Avstrijske države pogodbe.

Ivan Lukan

GABROVEC

Težave oskrbovalk in hišnih pomočnic

TRST - Rimska vlada je s protikriznim zakonom predvidela tudi ureditev delovnega položaja za hišne pomočnice in oskrbovalke bolnikov in prizadetih. Tisti, ki niso državljanji Evropske unije in še nima urejenega delovnega razmerja oz. dovoljenja za prebivanje v Italiji, lahko na ta način svoj položaj uredijo do konca septembra. V naši deželi pa so glede teh delovnih storitev okoliščine povsem drugačne. Na to opozarja deželni svetnik SSK Igor Gabrovec. Predvsem v tržaški in gorški pokrajini je že dolgo praksa, po kateri pomočnice delajo po štirinajst dñi. Na posled nobijo zamenjavo, same pa se vrnejo za dva tedna domov, predvsem na Hrvaško in v ostale bližnje države vzhodne Evrope. Gabrovec zahteva od predsednika FJK Renza Tonda, naj predoci tudi problem državnih vlad in zahteva preložitev termina za izpolnitve prošenj. Treba je nujno upoštevati posebnosti, ki veljajo v naši deželi, poleg tega pa - zaključuje še deželni svetnik - bi lahko deželna uprava prispevala k poenostavljenju postopkov, zato, da bo zakon imel pričakovani učinek.

RAZPRAVE - V Trstu okrogle miza o pokriznih scenarijih v severovzhodni Italiji

Kriza zaupanja plahni, vendar pravega zagona še ni

Tukajšnji gospodarski sistem še vedno ni odpravil svojih treh kritičnih točk

TRST - Podkapitaliziranost, pretesna vez med podjetjem in družino ter premajhna dimenzija podjetij ostajajo najbolj kritične točke gospodarstva severovzhodne Italije tudi v tem času krize, je bila ena od glavnih ugotovitev na včerajšnji okrogli mizi fundacije Nordest in tržaškega dnevnika Il Piccolo, posvečeni pokriznim scenarijem in ponovnemu zagonu gospodarskega sistema severovzhodne Italije.

Kot je v imenu fundacije Nordest ugotovil profesor na univerzi v Padovi Daniele Marini, se je »padanje krivulje ustavilo, vendar še ne moremo govoriti o novem zagonu, saj smo v fazi sesedanja, ko negotovost ostaja, gospodarske dejavnosti pa živijo iz dneva v dan«. V zadnjem desetletju je industrija severovzhodne Italije upadala, vendar je mehanski sektor vzdržal, zrasle pa so t.i. zelene panoge (živilstvo, papir, reciklaža) in tertiarni sektor. Rast je bila tipična za ta prostor, torej z majhnimi podjetji in s številnimi storitvami za osebo. Iz tega izhaja, da je kriza pospešila proces reorganiziranja podjetij. Po Marinijevih besedah severovzhodna Italija še vedno stavi na proizvodno prožnost, na usposobljenost zaposlenih in na tuje trge. »Vendar ostajata dimenzija mikropodjetij in šibka kapitaliziranost problema, ki se ju je treba lotiti preden bo prepozno,« je opozoril.

Ostali sodelujoči v razpravi, ki jo je vodil direktor Piccola Paolo Possamai, so bili predsednik deželne Confindustria Alessandro Calligaris, odgovoren za welfare pri Demokratski stranki Enrico Letta, pooblaščeni upravitelj družbe Generali Giovanni Perissinotto in predsednik družbe Wartsila Italia Sergio Razeto, medtem ko je moral minister Renato Brunetta svoje sodelovanje zaradi pogreba afganistanških žrtv odpovedati. Tudi Perissinotto se je strinjal, da se kriza zaupanja izteka, vendar bi »bila napaka, če bi pustili pravila tak, kot so bila v preteklosti«. Po njegovem mnenju namreč »obstajajo pogoji za spremembo pravil in te priložnosti ne gre zamuditi, ker bi sicer zapravili ogromna sredstva po nepotrebni«. Pač pa se je Perissinotto kritično izrazil o tržaških prometnih infrastruktureh in dodal, da bi to lahko ustvarilo probleme za obdržanje sedeža skupine kraljatega leva v Trstu.

Če se je predsednik deželne Confindustria ustavljal pri neustreznem razmerju med lokalilnim in mednarodnim (namesto dialektov) se je treba učiti angleščine in kitajščine, je opozoril), je predsednik Wartsile postregel z dobro novico, da se je v zadnjih dveh mesecih v globalnem ladijskem sektorju pokazal majhne zagon, ki pa se za sedaj še ne pozna pri povečanju naročil.

ENOASTRONOMIJA - Izpod peresa dr. Stanka Renčlja

V Pliskovici so predstavili Okuse Krasa v knjižni obliki

Avtor govori na predstavitev knjige v Mladinskem hotelu v Pliskovici

O.K.

PLISKOVICA - V zadnjih letih vse več slovenskih pokrajij dobiva knjige o svoji regionalni kulinariki. Na tem področju še posebej prednjacha Kras in Brkini, ki so po knjigah Kraška kulinarika izpred desetih let in Brkinske dobreto an buot in danes (1996) izpod peresa dr. Stanislava Renčlja zopet dobili novo knjigo istega avtora. Gre za knjigo Okusi Krasa, ki je izšla pri založbi Kmečki glas in so jo 16. septembra predstavili v Mladinskem hotelu v Pliskovici, še pred letošnjo tradicionalno enogastronomsko ponudbo pod naslovom Okusi Krasa, ki bo potekala med 17. oktobrom in 8. novembrom s poudarkom na sadju.

Po uvodnih pozdravih in besedah vodje mladinskega hotela Pliskovica

Tanje Godnič in vodje založbe Kmečki glas Tanje Žgajnar Novak je avtor spregovoril o vsebinai knjige, ki na več kot 230 straneh prinaša obilico zanimivega branja, opremljena pa je s številnimi barvnimi fotografijami. »Kraševci so ponosni na svoj dom, znajo živeti z naravo, pripraviti preproste, varčne in okusne kraške jedi. Kraška gastronomija ima tudi gospodarski vidik. Za pripravo jedi si je treba vzeti čas. Potrebno je poznati sestavine in postavke toplotne obdelave ter spoštovati tradicije sestave jedi in njihovo poimenovanje,« je poudaril Renčlj, ko je govoril o izbiri naslova knjige, ki je dobila ime tudi po tradicionalni enogastronomski ponudbi, ki jo že od leta 2002 promovira Slovensko deželno go-

spodarsko združenje, zadnja leta pa so se mu pridružili tudi gostinci in proizvajalci iz Slovenije. V zadnjih izdajah publikacije Okusov Krasa pa se predstavljajo tudi gostinci s Krasa, skupina Terra carsus ob sodelovanju Območne obrtnice zbornice Sežana. S tem se v praksi uresničuje želja pa enotnem Krasu, saj njegovi okusi sežejo do morja. Vsi se trudijo, da bi prav krajevni proizvod dali dušo kraški kulinariki in prispevali k ohranitvi izvirnosti.

Predstavitev se je nadaljevala z degustacijo jesenski jedi po receptih kraških gospodinj, ki so jih prispevale članice Društva Planta in Društva kmetič sežanske regije.

Olga Knez

ANALIZE - Po analizi ekonomista Fulvia Mattionija za deželni sindikat CISL

Za izhod iz krize mora Furlanija-Julijnska krajina ponovno staviti na industrijski razvoj

TRST - Ekonomist Fulvio Mattioni je po naročilu sindikata CISL izdelal analizo o gospodarskem položaju v Furlaniji-Julijnski krajini oziroma o strategiji za izhod iz krize, ki je znatno prizadel tudi našo deželo. Mattionijeva študija, izdelana na podlagi podatkov zavoda Istat in deželnih virov, je služila za izhodišče razprave na trdnevnom jesenskem mitingu sindikata prejšnji konec tedna v kraju Magnano in Riviera v Furlaniji.

Glede na to, da je kriza dela in podjetij v FJK pretežno manufaktурнega značaja, ker gre za prevladujočo industrijsko dejavnost, lahko iz analize razberemo, kako na izhod iz krize gledajo podjetja. Predvsem ocenjujejo, da se bo njihov promet v letošnjem letu zmanjšal za 14,5%, k poslabšanju pa bo največ prispeval padec izvoza, predvidoma za 16%.

Naložbe podjetij so se lani zmanjšale za

15,5%, letos pa naj bi nazadovale za nadaljnji 11,2%. Predvideni padec zaposlenosti (letos za 4,2%) je razmeroma omejen zaradi množične uporabe socialnih blažilcev, tako tradicionalnih kot izjemnih. Za podjetja je ključno, da ponovno pridobjijo izgubljene tržne deleže, pri čemer je problem kredita ena od posledic izgube teh pozicij. V ta namen je potrebna investicijska podpora v vseh oblikah, podjetja morajo imeti na voljo strateške storitve (sistemske) in javno režijo.

Trdoživost podjetij ni v razpravi, saj si nihče ne želi zapirati vrat, a se podjetniki zavedajo, da morajo globoko spremeniti in prilagoditi svoje politike.

Izredna prizadevanja za izhod iz krize morajo torej zajeti vse dejavnike, v prvi vrsti pa podjetja in Deželno FJK, ki ima posebne pristojnosti. Mattioni v zvezi s tem postavlja dva predloga: ustanovitev deželnega odborništva za industrijo (kot jasen znak pozornosti deželne uprave) in okrepitev deželne finančne družbe Friulia v vlogi agencije za industrijski razvoj (ker ima ustrezne javne dotacije in ker je naravna operativna roka deželne uprave).

Avtor analize je prepričan, da izredni izziv zahteva izredni odgovor. Kriza je prizadel več kot 50 tisoč delcev ali 10-odstotni delež vseh, od tega 22 tisoč samo v dveletju 2008-2009. Deželni ukrep za izredno podporo do-

hodkov zaposlenih, ki jih je prizadela kriza, je po njegovih ocenah ustrezan, a le prehoden. Mattioni je prepričan, da bo toliko več ponovnih vključitev delavcev, ki so bili izključeni iz proizvodnega procesa, in tudi mladih, kolikor več bo podjetij, ki bodo sposobna uporabiti razpoložljive instrumente. Ukrep deželne uprave za olajšanje dostopa do kredita je po njegovih ocenah pomemben, vendar začasen, medtem ko ostaja strukturni problem ponovne osvojitve izgubljenih tržnih deležev. Pomoč pri tem potrebuje tako velika podjetja kot mala in srednja in seveda tudi obrtna podjetja. Obrente panoge ustvarijo 26% dohodka manufakturnega sektorja, mala in srednja podjetja 46% in preostalih 28% velika podjetja.

Iz analize Fulvia Mattionija tako jasno izhaja prepričanje, da mora pot iz krize za Furlanijo-Julijnsko krajino sloniti na industriji. Na njej je namreč slonel razvoj naše dežele in njena zmaga v treh pomembnih »bitkah« zadnjih 25 let. Prva je bil preporod po katastrofnem potresu leta 1976, druga zmaga je zadevala strukturno preoblikovanje deželnega gospodarstva v obdobju 1981-83 in tretja skok konkurenčnosti leta 1993. »V teh izzivih smo zmagali, ker se nismo spriznili z zatonom, ker se nismo predali spanju na lovorkah in predvsem zato, ker smo si prizadevali za najustrenejše rešitve, ki smo jih potem izvedli,« je povedal Mattioni, za katerega industrija kot vzvod za izhod iz krize pomeni staviti na realno ekonomijo.

EVRO

1,4658 \$

-0,3

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

21. septembra 2009

evro (povprečni tečaj)

valute	21.9.	18.9.
ameriški dolar	1,4658	1,4705
japonski jen	135,46	134,17
kitaški juan	10,0098	10,0404
russki rubel	44,5400	44,5000
indijska rupija	70,373	70,7830
danska krona	7,4413	7,4407
britanski funt	0,9066	0,9003
švedska krona	10,139	10,1125
norveška krona	8,6500	8,6410
češka korona	25,167	25,089
švicarski frank	1,5182	1,5146
estonska korona	15,6466	15,6466
madžarski forint	272,37	271,18
poljski zlot	4,1590	4,1293
kanadski dolar	1,5780	1,5752
avstralski dolar	1,7017	1,6934
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,2678	4,2653
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7038	0,7031
brazilski real	2,6625	2,6571
islandška korona	290,00	290,00
turška lira	2,1875	2,1691
hrvaška kuna	7,2915	7,2910

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

21. septembra 2009

1 meseč 3 meseč 6 mesečev 12 mesecev

LIBOR (USD)	-	-	-	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	-	-	-	-
EURIBOR (EUR)	0,449	0,758	1,031	1,252

ZLATO

(99,99 %) za kg

21.949,51 €

-80,99

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

21. septembra 2009

vrednostni papir zaključni tečaj v € spr. v %

BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA	zaključni tečaj v €	spr. v %
GORENJE	11,97	-0,17
INTEREUROPA	6,35	-1,70
KRKA	72,15	-0,61
LUKA KOPER	23,94	+0,38
MERCATOR	179,26	-0,22
PETROL	324,77	-0,07
TELEKOM SLOVENIJE	157,64	-0,22

BORZNA KOTACIJA - DELNICE

ABANKA

-

AERODROM LJUBLJANA

31,81 +0,09

DELO PRODAJA

28,00 -3,11

ETOL

131,00 -2,96

ISKRA AVTOELEKTRIKA

-

</

ISTRSKI ZORNI KOT

Važna dvostranska pogajanja

MIRO KOČJAN

O obisku predsednika slovenske vlade Boruta Pahorja pri italijanskem kolegu Silviju Berlusconiju so si stališča v Istri in na Primorskem, pa tudi v Sloveniji, zanesljivo dokaj podobna. Tudi diplomatsko je pametno, da se o določenih dvostranskih vprašanjih včasih pomenujmo z drugimi sosedji, ne pa samo s tistimi, s katerimi imamo probleme. Navsezadnje je politično umeštano, da širša okolica zve vse o teh vprašanjih, obiski pa so tudi v duhu evropskega povezovanja.

Pahor je bil na obisku pri Berlusconiju, predsednika sta načela dve bistveni in aktualni vprašanji: razmere med dvema državama in vprašanje plinskega terminala v žveljškem zalivu. Mimogrede sta se kajpak dotaknila tudi odnosov med Slovenijo in Hrvaško, pri čemer sta sogovornika menila, da jih je treba povzdigniti na spodobno iskreno sosedno raven. Pri odnosih med Slovenijo in Italijo sta seveda načela tudi problem manjšin, pri čemer je italijanski predsednik število Slovencev v Italiji hote ali nehote posloeno zmanjšal, toda to so stvari, ki jih je treba od Berlusconija tudi pričakovati. V zvezi z Žavljam pa Italija pripravlja gradivo, za katero je prosila Slovenijo.

Skratka, vezi med dvema državama so čvrste in ne glede na znane poglede na polpreteklo zgodovino, jih bo treba še utrjevati. Berlusconi je seveda poudarjal gospodarska vprašanja, ki so ključna, koristno pa je za obe državi, da se stiki utrijejo ne glede na različno velikost med eno in drugo. Skratka: obisk, sodijo politični krogi tudi v Istri, je bil ob primernem času, pogovor med predsednikoma vlad napoveduje pestro delovno bodočnost. Ni kar tako, če sta predsednika na koncu pogovorov dejala, da so odnosi med dvema državama naravnost »odlični«. Glede slovenske manjšine v Italiji, katero finančno stanje ni dobro, je slovenski predsednik odkrito opozoril sosednega predsednika, da je ne glede na recesijo, na katero se marsikdo izgovarja, potreben zagotoviti, da bo ne le preživel, marveč kar pošteno živel v duhu evropske politike.

Iz vsega tega izhaja, da je obisk (pozneje tudi v Vatikanu) bil v pravem času in da sta na njem načela aktualne probleme. Kar vsiljuje se stališče, da bi bilo pametno tudi v prihodnje nadaljevati s takimi srečanji. Očitno pa je, da je z druge strani problem odnosov med Slovenijo in Hrvaško zajel tudi druge pomembne mednarodne sfere. Stanje na Zahodnem delu Balkana zanima vse in za izboljšanje položaja se poteguje vrsta mednarodnih dejavnikov. Ni kar tako, če je hrvaška vladna predsednica Jadranka Kosor sprejela na protokolarni obisk novega ameriškega veleposlanika v Zagrebu in da ji je ta izročil osebno pismo ameriške zunanjosti Hillary Clinton. Clintonova je bila zelo odkrita: vsestransko je pojavila Jadranko Kosor zavoljo njene »korenito« nove politike s sosedno Slovenijo, sporazuma namenjenega tudi odpravi mejnih vprašanj, vse to pa je zgodovinskega pomena, odkrito med Clintonovo, za vso regijo ter tudi za Evropsko unijo, v katero naj bi se Hrvaška vključila čim prej. Skratka, kakor vidimo, problem Slovenije in Hrvaška je dobil kar širše svetovne dimenzije, ergo, nujno je, da ga odpravimo čim prej.

Krepilo pa se vezi med Italijo in njenou manjšino v Sloveniji in na Hrvaškem. Potrebne so zavoljo stiske, ki nastaja zaradi recesije in, z druge strani, volje, da se odnosi utrdijo, kar seveda velja, preneseno, tudi na relacijo Slovenija in njenou manjšina v Italiji. Italijansko skupnost v Kopru je obiskal Mario Sal-

vatore Bova, ki je zdaj ravnatelj italijanskega zunanjega ministrstva za evropske zadeve. Na koprski RTV so se mu zahvalili za italijansko pomoč prek Ljudske univerze v Trstu in Italijanske unije, za izboljšavo tehničnih rezervitov, med drugim, kar zadeva TV, za njeno prisotnost na satelitu in posredno tudi za sprejem programa pri Italijanih na Hrvaškem.

Na sedežu italijanske skupnosti v Kopru so naglašali dragocen prispevek za manjšino, ki ga je dal nedavno umrli Lino Černaz, v nadaljevanju pa so predstavniki skupnosti imeli pripombe na določeno pomajkljivo ravnanje slovenske oblasti do manjšine, ki da ni dovolj odkrito in sproščeno, razen tega pa ne nudi pogovor za krepitev gospodarskega sodelovanja, pri čemer naj bi manjšinci igrali ključno vlogo. Eno bistvenih stališč, ki ga je bilo slišati na koprski RTV, je bilo tudi, da slovensko RTV vodstvo ne postopa kadar se spodobi z manjšino, in da v bistvu grozi celo nevarnost, da bodo programi skrajšani, kar bi imelo za posledico zmanjšanje osebjev. Govor je bil o tem, da se vsiljuje potreba po sprejemu nekakega »totalnega« zakona, ki naj bi v Sloveniji obvezno in do potankosti veljal za manjšino. Ambasador Bova je zagotovil resno sodelovanje pri odpravljanju problemov.

Nujno je bilo tudi spoznanje o enotnem pogledu na probleme manjšine tako v Sloveniji kakor na Hrvaškem.

Na Brionih pa je bil govor o manjšinskih pravicah na mednarodnem seminarju o »sistemi« vzgoje v različnih socialnih in kulturnih razmerah, ki ga je organiziral hrvaški urad za manjšinska vprašanja skupaj z »European Training Foundation«, forumom Evropske unije. Na kratko: ugotavljal so, da je odnos hrvaške oblasti tako državne kakor krajevne v glavnem brezhiben do obstoječih manjšin, težave pa se niso odpravile pri srbski skupnosti na Hrvaškem. Poročajo, da so med Hrvati in Srbi žal še globoke ideološke razlike, no, zlasti naloga šolstva je, da se jih odločneje odstrani. Pri hrvaški oblasti je opazen nekak »etnocentrizem« pri srbskih predstavnikih pa kroži nekakšna kajpak škodljiva brezbržnost, ki je vidna tudi pri visokih srbskih funkcionarjih.

Reka, zlasti pa njeno pristašč, najbrž pa tudi bližnje ladjevnice, so čedalje bolj predmet zanimanja Kitajcev. Zanimajo pa jih tudi neposredni stiki z oblastjo in kulturnimi ustanovami. Delegacija Pravnega sveta mestne uprave Hong Konga se je tokrat zanimala tudi za stanje manjšine na Reki in Hrvaškem sploh. Reški predstavniki pa so si prizadevali dokazati, da se Reka zadnje čase iz industrijskega središča, kakor je bilo še nedavno, spreminja v sodobno urbano središče, usmerjeno zlasti v razvoj kulturnih ustanov, pa tudi v turizem. Kitajce je med drugim zanimala tudi prometna povezava Reke s svojim zaledjem, kar omogoča napoved, da so na vidiku tudi obiski kitajskih gospodarskih ustanov in organizacij. Zanimivo je, kako Reka postaja iz leta v leto vse bolj cilj kvalificiranih kitajskih obiskov.

Ob 18. obletnici ustanovitve hrvaške vojne mornarice so na Reki imeli slovesnost, na kateri je polveljnik mornarice Ante Urlič sporočil, da nameravajo kmalu usposobiti posebno enoto obalne straže. Prihodnje leto bodo spustili v promet deset patrolnih čolnov in dve večji plovni enoti. Del plovil naj bi zgradili v ladjevničari Kraljevica. Dve večji plovni enoti, ki so ju že naročili na Finskem, pa bi uporabili za operacije proti podmornicam. Vse to za zaščito Jadranu.

JEZIK NA OBROBU

Dolga vrsta besed s korenom posred, ki smo jih zabeležili prejšnji torek, se je ohranila in se uporablja še danes v pravem pomenu, t.j. posrednika (mediatorja) pri sklepaju dogovor, pogodb, sporov.

V sestdesetih letih prejšnjega stoletja pa se je v Sloveniji začela v publicističnem jeziku raba glagola posredovati neverjetno širiti. Danes jo srečamo tako v Sloveniji kot tostran meje v zelo širokem pomenskem razponu. Največkrat se uporablja namesto glagolov pojasnjevati, pripovedovati, sporočati, dati, dajati, poslati in še nekaterih drugih.

Če posežemo v zgodovino uveljavljanja glagola posredovati v razširjenem pomenu, bomo kmalu ugotovili, da ga ne Pravopis iz l. 1952 ne tisti iz l. 1962 še nista zabeležila, ker ga do takrat še nihče ni zapisal. Prvič se pojavi šele v III. knjigi SSKJ (l. 1979) v več pomenih, vedno z oznako publicistično, kar pomeni, da so taki izrazi značilni za sporočanje v časopisih, časnikih, na radiu ali televiziji. Ob njih Slovar vedno zabeleži boljšo vzporednico.

Tako izvemo, da je namesto, da so moralni pri nesreči posredo-

vati policisti, bolje reči, da so policisti morali poseči ali pomagati, kar tudi pravilno pišejo mediji tostran nekdanje meje, kadar koli je potreben poseg gasilcev, policistov, zdravniške ekipe ali rešilnega avtomobila. Na žalost pa je v drugih zvezah raba glagola posredovati pljusknila tudi preko nekdanje meje in se zasidrala v Trstu in Gorici.

Zato vsak dan beremo, da je kdo posredoval komu informacije, ime, naslov, podatke, pa tudi svoje izkušnje ali znanje, za kar bi bilo bolj pravilno, če bi uporabili glagol sporočiti, saj ni šlo pri tem poročanju za nikakršno posredništvo. Namesto nogometno tekmo bo posredovala televizija, bi bilo bolje: tekmo bo prenašala televizija. Namesto posredovati skladbo moramo reči izvajati skladbo, posredovati pozdrave pa sporočiti pozdrave. Tudi policija sporoči ime ponesrečenega, saj ne gre za posredovanje med ponesrečencem in javnostjo ali mediji.

Če si posamezne zgornje primere natančneje ogledamo, bomo kmalu spoznali, da ne pomenijo obogativje jezika, ampak prej siromašenje. Široka raba glagola

posredovati je največkrat ohlapna in nedorečena, hkrati pa opuščamo vrsto primernejših izrazov.

Šlenc je v svojem Slovensko-italijanskem slovarju moral zabeležiti tudi glagol posredovati (seveda brez oznake publ.). Vse slovenske v publicistični rabljene zvezne je prevedel v ustrezno in pravilno italijansko. Škoda, da najdemo primer: eseguire un brano musicale prevedeno v posredovati skladbo, medtem ko je pravilna zveza samo pod gesmom izvajati (skladbo).

Zapomnimo si torej, da je v publicističnem jeziku rabljeni glagol posredovati najbolje zamenjati z ustreznejšimi: v nesreči so posegli in pomagali policisti; sporočili so podatke, ime, naslov; poslali so odgovor, pismo, rešitev prošnje; plastenke vode so ob hudi vročini in prometnih zastojih razdeljevali ali ponujali turistom. S.L.

LJUBLJANA - V okviru evropskih dnevov kulturne dediščine

Slovenija gostiteljica drugega Foruma o evropski dediščini

Slovenska prestolnica bo danes in jutri eno od prizorišč foruma o evropski kulturni dediščini

V septembetu tudi letos v 49 državah, podpisnicah evropske kulturne konvencije potekajo Dnevi evropske kulturne dediščine (DEKD). Osrednji dogodek letosnjih DEKD bo Drugi forum o evropski dediščini, ki bo danes in jutri potekal v Ljubljani in na Brdu pri Kranju. Tema mednarodnega srečanja bo Dediščina, ustvarjalnost in inovativnost.

Tema ustvarjalnosti in inovativnosti pri ohranjanju dediščine je bila izbrana zato, ker je Evropska unija letosnje leto razglasila za leto ustvarjalnosti in inovativnosti. V okviru foruma bosta potekali dve plenarni zasedanji, in sicer na temi Inovativnost in ustvarjalnost pri interpretaciji dediščine ter Dediščina in podobe.

Namen foruma je pokazati novosti, ki jih napredne informacijsko-komunikacijske tehnologije nudijo pri razvijanju zavesti javnosti o dediščinskih vrednotah in njeni vlogi v trajnostnem razvoju, predvsem v izobraževanju, raziskovanju, lokalnem gospodarstvu, turizmu in ustvarjalnih industrijah.

Forum je namenjen predvsem strokovnjakom z omenjenih področij in nacionalnim koordinatorjem DEKD, ki se sicer vsako leto zberejo v eni od 49 sodelujočih držav, preko svetovnega spletka pa bo dostopen tudi najširšemu občinstvu.

Udeleženci foruma bodo skušali najti odgovore na vprašanja, kot so: ali bodo nove tehnologije pritegnile mlade k raziskovanju dediščine, kje je meja med ustvarjalnostjo in manipulacijo v interpretaciji dediščine, kako bolje povezovati dediščinski sektor in TV ter AV producente, koliko komercialnosti je še dopustne pri predstavitvi dediščine za širšo javnost?

V večkulturni Evropi, ki jo znamenjuje izmenjave in mobilnost, sta nameč interpretacija in razlagat dediščine zelo pomembni, saj je njun namen omogočiti vsakemu posamezniku, da se poistoveti s svojimi koreninami ali jih najde v eni ali več dediščinah, hkrati pa prizna in sprejme kulturo drugih.

Prvi forum o kulturni dediščini je bil oktobra lani v Bruslju. Potekal je na temo Dediščina in dialog in je bil obenem namenjen obeležitvi 20. obletnice Dnevov evropske kulturne dediščine v Belgiji.

Dnevi evropske kulturne dediščine so skupna akcija Sveta Evrope in Evropske komisije. Njihovi začetki segajo v leto 1985, ko je na konferenci evropskih ministrov za kulturo držav članic Sveta Evrope v španski Granadi tedanji francoski minister za kulturo predlagal, da naj se akcija dnevov odprtih vrat, ki so jo leto pred tem začeli v Franciji, razširi še v druge države.

Svet Evrope je akcijo Dnevi evropske kulturne dediščine uradno sprožil leta 1991 ob podpori Evropske komisije. Skupna akcija Sveta Evrope in Evropske komisije so DEKD postali leta 1999. Ker sta obe partnerji začutili, da bi akcija potrebovala nove spodbude sta leta 2008, ki je bilo evropsko leto medkulturnega dialoga, organizirali prvi forum o evropski kulturni dediščini. Forum je vsako leto v drugi državi, članici Sveta Evrope, sedno pa v septembetu potekajo prireditve po posameznih državah, organizirane na nacionalni ravni.

Slovenski DEKD se bodo na temo Dediščina, ustvarjalnost in inovativnost začeli v soboto, 26. septembra. Do 3. oktobra bodo po muzejih, galerijah, knjižnicah in drugod potekale številne prireditve, ki bodo najširšemu krogu občinstva skušale približati kakšne tehnološke in druge novosti so v preteklosti spremnje, lajsale in bogatile vsakodnevno življenje ljudi ter kaj od tega navdihuje ustvarjalce v današnjem času in ustvarja vez med preteklostjo, sedanostjo in prihodnostjo, je zapisano v programski knjižici letosnjih DEKD.

Drugi forum o evropski dediščini organizira Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije v sodelovanju s Svetom Evrope, Evropsko komisijo in ob podpori ministrov za kulturo. (STA)

POLITIKA - Spravno srečanje voditeljev desne sredine

Konec »politične vojne« med Finijem in Berlusconijem?

Vodja škofovsko konference posredno kritičen do ministrskega predsednika

RIM - Odnosi med predsednikom vlade Silviom Berlusconijem in predsednikom poslanske zbornice Gianfrancem Finijem se menda izboljujejo. Po hudi napetosti, ki je med njima zavladala prejšnji teden, sta se soustanovitelja Ljudstva svobode včeraj zblížila. Najprej sta si stisnila roki dopoldne na pogrebu šestih padlih v Afganistanu, potem pa sta se sestala na kosi pri podtajniku pri predsedstvu vlade Gianni Letti. Pogovor je trajal pol tretjo uro in vse kaže, da je bil uspešen.

Dolgo tečeče trenje med Berlusconijem in Finijem se je posebno zaostriло v ponedeljek, 14. t. m., ko je dnevnik Berlusconijev Il Giornale objavil že drugi uvodnik v nekaj dneh proti predsedniku poslanske zbornice in ga pozval, naj spremeni svoja politična stališča ali pa naj odide iz Ljudstva svobode. Direktor dnevnika Vittorio Feltri, ki je uvodnik podpisal, je v njem Finiju tuđi zagrozil z objavo dokumentacije, ki naj bi dokazovala, da so bili visoki predstavniki ukinjenega Nacionalnega zaveznštva vpletjeni v aferto s prostitutkami.

Dan pozneje je Fini vložil tožbo proti Feltriju, parlamentarci razpuščenega Nacionalnega zaveznštva pa so naslovili na premierja pismo z zahtevo, naj se prenehajo napadi na Finija, in s predlogom, naj oba skleneta »pakt o stalnem medsebojnem posvetovanju, vse to tudi za omemitev teže Severne lige v vladni koaliciji. Berlusconi je skušal polemiko takoj pogasiti z vabilom Finija, naj ga pride obiskat v Palaco Chigi, a predsednik poslanske zbornice vabila ni sprejel, češ da noči dajati videza, da hiti v Canosso.

Tako je včeraj prišlo do srečanja na »nevtralnem« terenu, se pravi na domu podtajnika Lette, ki od nekdaj uživa sloves izvrstnega posrednika. Spomnimo naj, da je bil na istem mestu leta 1997 sklenjen t. i. »pakt marmeladne pite« o institucionalnih reformah. Tedaj so za mizo sedli predsednik dvodomne komisije Massimo D'Alema in Franco Marini za levo sredino ter Berlusconi in Fini za desno sredino. Institucionalne reforme so petem šle po zlu. Kako pa je bilo včeraj?

Kot že rečeno, sta se Berlusconi in Fini dolgo pogovarjala. Iz tega je mogoče sklepati, da je bil pogovor poglobljen. Očitno sta se zaveznika-nasprotnika dotaknila glavne odprtih vprašanj, ki ju ločujejo. Kakšna je bila točna vsebina pogovora, sicer ni nihče povedal. Prvi je Lettov dom zapustil Fini, ki časnikarjem ni nič povedal. Kmalu nato se je prikazal še Berlusconi, in sicer z Letto in s svojim tiskovnim predstavnikom Paolom Bonaiutijem. Tudi tokrat so časnikarji ostali suhih ust. Da je bilo srečanje uspešno,

je mogoče sklepati iz nasmejanih obrazov udeležencev in iz dejstva, da je Berlusconi pokazal dvignjen palec, češ, »vse je v redu«.

Da je prišlo do resničnega pobotanja, pa ne verjamejo vsi. Med skeptikij je tudi prej omenjeni D'Alema, ki je danes vidni predstavnik Demokratske stranke. V intervjuju za televizijsko oddajo Le Iene, ki bo na sporedu danes zvečer, je izrazil prepričanje, da so se med Berlusconijem in Finijem pojavila »resna politična nesoglasja«, ki jih ne bo mogoče kar tako odpraviti. D'Alema je tudi napovedal, da bo Berlusconi doživel potraz na prihodnjih volitvah.

Včeraj se je oglašil tudi predsednik italijanske škofovsko konference (CEI) kardinal Angelo Bagnasco. V uvodnem poročilu na rednem zasedanju sveta CEI se je dvakrat kritično obregnil ob Berlusconija, pa čeprav indirektno. Sklicujč se na 54. člen ustanove, je dejal, da so politiki dolžni voditi »zmerino in dostojno« življenje. Ko je poročal o tem, kako je Il Giornale moralno likvidiral nekdanjega direktorja dnevnika L'Avvenire Dina Boffa pa je dejal, da je bila napadena Cerkev.

Silvio Berlusconi po včerajnjem srečanju z Gianfrancem Finijem

ANSA

JAVNE FINANCE

Finančni zakon naj bi imel le tri člene

RIM - Ministrski svet bo na današnji seji odobril osnutek finančnega zakona za prihodnje leto, ki bo, kot kaže, sestavljen le iz treh členov s priloženimi proračunskimi tabelami. Vlada je včeraj popoldne predlog finančnega manevra predstavila socialnim partnerjem in zastopnikom lokalnih uprav, z izjemo dežel. Njihovih zastopnikov nameč ni bilo na seji, ker se hočajo o finančnem zakonu predhodno pogovoriti s Silviom Berlusconijem in s finančnim ministrom Giuliom Tremontijem.

Slednji napoveduje dokaj »ležeren« manever, ki naj bi odražal tako krizno finančno-ekonomsko situacijo, kot tudi potrebo po razvojnih ukrepih za premostitev krize. Vlada mora obvezno predložiti finančni zakon do konca septembra, zbornica in senat pa ga morata odobriti pred koncem leta.

Minister Tremonti je zmerino optimist in računa, če že ne na podporo, vsaj na razumevanje sindikatov in združenj delodajalcev.

RIM - V baziliki sv. Pavla zunaj obzidja pogreb šestih žrtev atentata v Kabulu

Slovo od padlih padalcev

Prisotnost najvišjih državnih oblasti - Poziv priletnega moškega: »Mir takoj!« - Bossi upa, da bo za božič domov prišlo vsaj nekaj vojakov

Sinček enega od padlih padalcev se je hotel še zadnjč posloviti od očeta

ANSA

RIM - V rimski baziliki sv. Pavla zunaj obzidja je včeraj dopoldne potekal drugi večji državni pogreb vojakov, padlih v misijah v tujini. Slabih šest let po velikem pogrebu vojakov in karabinjerjev, ki so umrli v atentatu v Nasiriji novembra 2003, so se včeraj poslovili od šestih padalcev, ki jih je prejšnji teden ubil bombni atentat v afganistiški prestolnici Kabul. Poleg svojcev in prijateljev so se od pokojnih Antonia Fortunata, Mattea Muredduja, Davida Ricchiuta, Roberta Valenteja, Gian Domenica Pistonamija in Massimiliana Randina poslovili tudi vrhovi italijanske države in vojske, začenši s predsednikom republike Giorgiom Napolitanom, premirom Silvijom Berlusconijem ter predsednikoma poslanske zbornice in senata, Gianfrancem Finijem in Renatom Schifanijem. Pogrebno mašo je vodil italijanski vojaški ordinarij škof msgr. Vincenzo Pelvi, ki je v homiliji med drugim poudaril, da so bili padli padalci v službi miru, prebral pa je tudi sporočilo vatikanskega državnega tajnika msgr. Tarcisia Bertoneja z izraziti sožalja papeža Benedikta XVI.

Sicer občutena in množično obiskana slovesnost pa ni minila brez manjšega incidenta, saj se je med mašo starejši moški dokopal do mikrofona in večkrat zaklicil geslo »Mir takoj!«, preden so ga odpeljali iz bazilike. Po izhodu v italijansko zastavo ovitih krst iz cerkve pa so nekateri prisotni premiera Berlusconija pozvali, naj umakne italijanske vojake iz Afganistana, za kar so doživeli tudi aplavz. Na to temo se je vrnli tudi vodja Severne lige Umberto Bossi, ki je ob vstopu v cerkev novinarjem dejal, da »smo jih poslali mi in so se vrnili mrtvi.« Svojčas je tudi sam Bossi glasoval za italijansko vojaško misijo v Afganistanu v prepričanju, da to ne bo služilo smrti vojakov, danes pa mnogi misijo družače. Bossi upa, da se bo za božič vrnilo domov vsaj nekaj italijanskih vojakov, kar pa mora vsekakor odločiti premier Berlusconi. Stališče vodje SL pa je precej osamljeno, saj mu nasprotujejo politične sile tako večine kot opozicije z izjemo Di Pietrove Italije vrednot. Za Silvia Berlusconija pa bo zmanjšanje števila zaveznih enot v Afganistanu možno le, če bo domača vlada znala zagotoviti varnost.

Včeraj je bil v Italiji dan žalovanja, za poldne pa je bil v šolah in uradih zapovedan enominutni molk. Tega pa se niso držali na rimski šoli Iqbal Masih, kjer je ravnateljica Simonetta Salacone dejala, da bi morali minutu molka kvečjemu posvetiti vsem tistim, ki izgubijo življenje na delovnem mestu, med katere Salaconejeva uvršča tudi padle vojake.

MIGRANTI - Pomisleki Human Rights Watch, UNHCR in EU

Italija tarča kritik zaradi ravnanja z ilegalnimi priseljenci

LONDON, BRUSELJ - Organizacija za zaščito človekovih pravic Human Rights Watch (HRW) je včeraj kritizirala Italijo, ker po njenem mnenju ta država ilegalne priseljence, ki jih njenje ladje prestrežejo na morju, nasilno враča v Libijo, kjer so izpostavljeni nečloveškim razmeram.

Poročilo HRW, dolgo 92 strani, navaja, da Italija prestrežene afriške imigrante in prisilce za azil nasilno врачи proti Libiji, ne da bi preverila, ali bi lahko bili upravičeni do statusa begunci. V Libiji so vrnjeni imigranti zaprti v nečloveških in ponižajočih razmerah, še navaja poročilo.

»Dejstvo je, da Italija te ljudi враča na območje, kjer so soočeni s slabim ravnanjem. Imigranti, ki so bili pripravljeni v Libiji, večinoma govorijo o nasilnem ravnanju z njimi,« trdi avtor poročila Bill Frelick.

Italijanske ladje prestrežajo in враčajo ladje z ilegalnimi priseljenci, ne da bi preverile, ali so med potniki

begunci, bolni ali ranjeni, noseče ženske ali mladoletniki, poudarja poročilo HRW.

»Takšna politika predstavlja jasno kršitev zakonskih obveznosti Italije, to je, da ne враča ljudi na območja, kjer bi bila njihova življenja ali svoboščine ogrožene ali kjer bi jih lahko mučili,« piše v poročilu, ki so ga v HRW spisali na podlagi pogovorov z 91 imigrantom v Italiji in na Malti.

Ob tem poročilo od libijskih oblasti zahteva izboljšanje »obžalovanja vrednih razmer v priporih in vzpostavitev postopkov za prisilce za azil, ki bodo v skladu z mednarodnimi standardi«. Obenem Italijo in Evropsko unijo poziva, naj zagotovijo spoštovanje pravice do azila in se »odpovedo vračanju Nelibijevih proti Libiji, dokler ne bo način, na katerega ta država ravna z imigranti, prisilci za azil in begunci, v skladu z mednarodnimi standardi.«

Italija je nedavno z Libijo skle-

nila dogovor, v skladu s katerim lahko njene ladje prestrežajo ladje z ilegalnimi priseljenci in jih враčajo v Libijo, ne da bi najprej preverile, ali bi bili imigranti upravičeni do azila. Na poročilu HRW se v Italiji včeraj niso odzvali. Rim je sicer že sporočil, da v Libiji preverjajo morebitne prošnje za azil in da v tej državi z migrantimi ravljajo pravično.

Sicer pa sta podobne pomisle o italijanski politiki do migrantov izrazila tudi visoki komisar Združenih narodov za begunce (UNHCR) Antonio Guterres in evropski komisar za pravosodje, svobodo in varnost Jacques Barrot, ko sta se včeraj udelenila zasedanja notranjih ministrov Evropske unije v Bruslju. V bistvu sta se zavzela za ustavitev враčanja migrantov Libiji, češ da so le-ti v tej državi deležni »grozljivega ravnanja«. Barrot je poudaril, da bi morali to vprašanje reševati na osnovi večje solidarnosti med vsemi članicami povezave.

DEKLETA NA POZIV

Tarantini bo v hišnem priporu v Rimu

BARI - Sodnik za predhodne preiskave v Bariju Vito Fanizzi je včeraj preklical pripori nalag za Gianpaola Tarantinija, ki ga je v petek izdal javni tožilec Antonio Laudati, če da bi sporni poslovnež lahko ponarejal dokaze in celo zbežal v Tunizijo. Kot znano, je Tarantini vpletjen v preiskavi o zdravstvenem sistemu v Apuliji in o prostitutkah, ki so kratkočasile tudi predsednika vlade Silvia Berlusconija.

Po drugi strani pa je sodnik Fanizzi odredil hišni pripor za Tarantinija, če da bi lahko ponovil kaznivo dejanje razpečevanja mamil. Poslovnež iz Barija je namreč poleg drugega prisrbel tudi drogo za zabave, ki jih je prirejal za Berlusconija in druge vidne osebnosti. Hišni pripor bo Tarantini prestajal v svoji rimski hiši.

Javni tožilec Laudati je Fanizzijevo razsodbo sprejal z obžalovanjem. »Za nas je to več kot polovični poraz,« je dejal. »Že hišni pripor v Rimu namesto v Bariju je za nas komplikacija. Skušali bomo vsekakor v najkrajšem času zaključiti preiskave,« je pristavil.

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Torek, 22. septembra 2009

7

POKRAJINSKI SVET - O spremembi temeljne listine najbrž oktobra

Desna sredina »izsilila« prekinitev razprave o statutu

Opozicija vsiljuje večini svoje poglede o statutarnih načelih

Z novim pokrajinskim statutom zaenkrat ne bo nič. Oziroma: o njem bo spet govor oktobra.

Na včerajšnji seji pokrajinske skupščine bi morali - po treh odobrenih členih v prvih dveh dneh razprave - vzeti v pretres besedilo četrtega člena s številnimi amandmajmi, ki so jih predložili svetniki desnosredinske opozicije. Pa je bila seja na predlog predsednika pokrajinskega sveta Borisa Pangerca takoj prekinjena. Razlog: seja načelnikov skupin, na kateri naj bi skušali vsaj delno zgladiti razhajanja med levosredinsko večino in opozicijo. Leva sredina je v bistvu ponudila desni sredini možnost za sodelovanje pri priznavanju novega statuta, potem ko jo je ta med vsem pripravljalnim obdobjem zavračala in predložila več kot 400 pravkov, da bi z obstrukcijo preprečila spremembo statuta.

Opozicija je sprejela »povabilo« k sodelovanju in predložila večini svoje »zahteve«. Te pa so v večini primerov navzkrši s temeljno zasnova novega statuta. Na primer: leva sredina v besedilu izpostavlja temeljni pomen človeka, za desno sredino je bistvena družina. Poleg tega se opozicija zavzema za »priznavanje življenja« od njegovega začetka, v osrednjem členu o načelih pa naj bi vključili tudi priznavanje »tržaške, istrske, reške in dalmatinske skupnosti«.

Načelniki večinskih strank so sprejeli na znanje te dodatne zahteve opozicije, a o njih niso razpravljali. Tudi zato ne, ker je bila predsednica pokrajine Maria Teresa Bassa Poropat institucionalno zadržana. Zato ni preostalo predsedniku skupščine Pangercu drugega, da sejo prekine.

Načelniki skupin levosredinske večine bodo na današnji seji ocenili zahute opozicije, nato jih bodo v četrtek »prerešetal« skupno z ostalimi svetniki leve sredine. Vodji skupin bodo potem določili, kdaj se bo razprava o spremembi statuta nadaljevala. Po vsej verjetnosti v začetku oktobra.

Tako je desnosredinska opozicija dosegla svoje. Najprej je z amandmajmi zavlekla razpravo v pokrajinski skupščini, nato je s svojimi predlogi »prisilila« večino k prekinitvi razprave.

M.K.

Pokrajinski svetniki leve sredine (/z leve): Liza Slavec, Elena Legiša, Carla Melli, Fabio Vallon, Emilio Coretti, Sandy Klun in Mariza Škerk

KROMA

SV. IVAN - V gledališču sinoči javno srečanje o regulacijskem načrtu in hitri železnici

Več razlogov za nasprotovanje

Regulacijski načrt naj občina Trst objavi na svoji spletni strani - Hitra železnica sad »poroke« med površnostjo politikov in interes lobijev

Da izboljša železniški prevoz ni nujno potrebno, da zgradiš nove proge z visoko hitrostjo in zmogljivostjo, večkrat je dovolj, da posodobiš oz. izboljša že obstoječe proge, načrt o hitri železnici Trst-Divača v okviru petega evropskega koridorja pa predstavlja svojevrstno »poroko« med površnostjo in lahkomiselnostjo politikov ter interes lobijev: šlo naj bi v bistvu za načrt, ki so ga že leta 2004 izdelale Slovenske železnice z namenom povezati progo Koper-Divača s petim koridorjem. Dejstvo, da bi proga v glavnem potekala po italijanskem ozemlju, pa naj bi bilo sad preračunljivosti italijanskih lobijev glede zakupov del. To je bilo glavno sporočilo sinočnjega dobro obiskanega javnega srečanja v gledališču oratorija pri Sv. Ivanu, ki ga je o regulacijskem načrtu občine Trst in hitri železnici priredila skupina No Tav così v sodelovanju s sindikatom upokojencev Spi-Cgil od Sv. Ivana, krajevnim združenjem Pro Loco in rajonskim občanskim odborom za Sv. Ivan in Kolonjo.

Na srečanju, ki ga je vodil Willj Mikac, je bilo resnici na ljubo bolj malo govora o regulacijskem načrtu, če izvzamemo posege predstavnikov združenja Pro Loco Luciana Ferluge in Annamarie Mozzi in okoljevarstvene organizacije Wwf Daria Predonzana, ki je poudaril pomen obveščanja javnosti, ki je v primeru tržaškega načrta popolnoma odpovedalo. Zdaj, ko ga je občinski svet sprejel v prvem branju in bo napočil čas za prispombe občanov, bo organizacija predlagala občinski upravi, naj celoten načrt objavi na svoji spletni strani.

Veliko več se je govorilo o predlaganih načrtih za hitro železniško progo Trst-Divača, o katerih so poleg Predonzana govorili še Andrea Wehrenfennig za organizacijo Legambiente, geolog Livio Sirovich in rajonski svetnik Peter Behrens. Med razlogi nasprotovanja načrtovani hitri železnici je bilo npr. tudi dejstvo, da bi bilo na odsek, ki približe zadava Ronke, Trst in Divačo, za rentabilnost takega tipa železnice potrebnih od 25.000 do 40.000 potnikov dnevno, teh številk pa naši kraji nimajo, poleg tega se načrt proge Trst-Divača navezuje na načrt proge Ronke-Trst, ki ga je dejavnost uprava FJK zaradi številnih kritik moralna leta 2005 umakniti.

Glede samega Sv. Ivana pa to: pod oz. v bližini naselja bi moral izvrtati več povezovalnih tunelov, kar utegne tudi spremeniti tok tamkajšnjih podzemnih vodnih poti, poleg tega se načrt o izvedljivosti projekta nanaša na zastarele zemljevide, kjer niso upoštevane nove stavbe, ki so jih medtem zgradili. (iz)

Regulacijski načrt tržaške občine in načrt o hitri železnici zaskrbljata mnoge prebivalce Sv. Ivana

KROMA

TRŽAŠKI OBČINSKI SVET - Po Bandellijevem odhodu

Nič ni več tako, kot je bilo

Bandellijeva »četverica« ni podprla desnosredinske večine - Dipiazza se pišejo težki politični časi

ENRICO SBRIGLIA

V tržaškem občinskem svetu ni več nič tako, kot je bilo še pred avgustovskim odhodom na počitnice. Prvo, najbolj vidno spremembo, je bilo opaziti v vrstah občinskega odbora, v katerih ni več donedavnega »močnega« odbornika za javna dela in velike prireditve Franca Bandellija. Njegovo mesto (a z drugačno zadolžitvijo: varnost in občinska policija) je prevzel novi-stari odbornik Enrico Sbriglia.

Kljub odstotnosti, pa je bil Bandelli s svojimi štirimi »svetniki-podporniki« - Sullijem in Pellarinijem iz vrst Nacionalnega zavezništva, Froemmlom iz vrst Ljudstva svobode in Porrom iz vrst Krščanske demokracije za avtonomijo - vsaj posredno prisoten na sinočnji seji. Pellarini je nosil črno majico z Bandellijevimi misljimi: Politika je lahko srce in koraža.

Četverica je bila s »srcem« z Bandellijem, korajža pa je bila zaenkrat ... polovična. Tako se je izkazalo pri treh glasovanjih o povsem postranskih upravnih

izrekla »četverica«. In v skupščini se je pojavila nova, »prožna večina«, kot jo je učinkovito preimenoval načelnik Demokratske stranke Fabio Omero.

Pri prvem glasovanju se je četverica vzdržala, medtem ko je Portale (Sverna liga) glasoval proti. Je pa zato Minisini (ex-Marjetica) glasoval v večino in tudi Sasco (UDC) se je po Camberjevem »opominu« premislil, in je - namesto da bi se vzdržal, kot je bil prvotno napovedal - podprt večino. Prvi odlok je bil izglasovan z 20 glasovi, 16 svetnikov je glasovalo proti, 4 so se vzdržali. Ko bi »četverica« glasovala proti, bi Dipazzova večina pogorela. Od tod le polovica »korajža« Bandellijevih svetnikov.

Pri drugem glasovanju je Froemmel glasoval proti, pri tretjem se večerici vzdržanih pridružil še Portale.

Dipiazza se je sinoči vsaki izmazal, glasovanja pa so pokazala, da se je njegova nekoč granitna večina (25 glasov) začela krhati.

M.K.

JUTRI V TRSTU

Loretta Napoleoni o svetovni ekonomiji

»Ko podpiramo vse banke, samo zapravljamo bogastvo. Politiki nočajo priznati, da je sistem potreben korenitih sprememb.« Analiza italijanskega gospodarstva, ki jo je izdelala izvedenka Loretta Napoleoni, je jasna in neposredna. Ekonomistka, ki med drugim povezuje svetovno krizo z ameriško politiko po 11. septembru 2001, bo svoje poglede utemeljila jutri ob 18. uri v kavarni San Marco, kjer bodo na pobudo knjigarne Lovat predstavili njeni zadnji knjigi La morsa. Z avtorico se bosta pogovarjala novinarka Primorskega dnevnika Vlasta Bernard in novinar Piccola Piercarlo Fiumanò. Loretta Napoleoni že več let živi v Londonu, kot izvedenka za terorizem in mednarodno gospodarstvo sodeluje s televizijama CNN in BBC ter s časopisi Le Monde, El País, The Guardian, Internazionale in L'Unità.

POLITIKA - Obisk kandidata za tajnika največje opozicijske stranke

Senator Marino si želi korenitih sprememb v Demokratski stranki

Srečanje s predstavniki deželne koordinacije Slovencev

Okoli tristo ljudi je v nedeljo pod večer na Pomorski postaji z navdušenim ploskanjem pozdravilo Ignazia Marina, enega od treh kandidatov za državnega tajnika Demokratske stranke. Senatorja Marina je v Vidmu in v Pordenonu spremjal Beppino Englano, oče nesrečne Eluane, v Trstu pa Maria Cristina Carloni, kandidatka za deželno tajnico stranke.

Na srečanju, ki ga je vodil Štefan Čok, kot predstavnik lokalnih Marinovih pristašev, je senator izrazil željo po korenitih spremembah na vrhu Demokratske stranke. Marino, ki je sicer katoličan, se je po pričakovanju precej zaustavil pri kočljivih problemih bioteke in t.i. biološke oporoke. Polemiziral je zlasti s strankino komponento (vodi jo senatorka Paola Binetti), ki ima - tako je dejal - glede bioetike ne samo skrajno konzervativna, temveč tudi nazadnjaška stališča.

Ob koncu srečanja sta se Marino in Carlonjeva srečala s predstavnikom slovenske deželne koordinacije, v kateri so, poleg Čoka, bili senatorka Tamara Blažina, pokrajinska odbornica Marina Guglielmi in zastopnik mladih demokratov Matej Isra. Izročili so mu dokument, ki predstavlja doprinos koordinaciji Slovencev h kongresni debati. Dokument, ki ga je koordinacija odobrila na skupščini v Nabrežini, so dobili že vsi trije kandidati za deželnega tajnika. Čok je poudaril, da pomeni listina osnova, na kateri bodo Slovenci v Demokratski stranki delovali med kongresno fazo in tudi po njej.

V Trstu se je medtem včeraj mudil nekdaj podtajnik v Prodijevi vlaži Enrico Letta, sicer pristaš Pierluigija Bersanija. Izrazil je upanje, da bo leva sredina na deželnih volitvah 2013 našla za predsedniškega kandidata človeka, ki bi tako ali drugače spominjal na Riccarda Illya ali na predsednika tridentinske pokrajinske uprave Lorenza Dellaia. »Furlanija-Julijnska krajina bo morda edina dežela, kjer ne bo zmagal Bersani. To je pravi paradoks«, je dejal Letta.

Njegove besede so zboldile Debora Serrachiani, ki podpira Dario Franceschini. »Naša dežela bo morala edina, kjer bo prevladala želja po pomladitvi in strankini prenovi«, je Letti polemično odgovorila evropska poslanka iz Vidma.

V SOBOTO

Preprečili tragedijo

Karabinjerji, gasilcem in službi 118 je v soboto uspelo rešiti življene Tržačanu, ki je poskusil narediti samomor. Ob 9. uri so karabinjerji poljubljiva v Tržači v Ulici Hermet prejeli klic za skrbljeno občano. Njegov znanec, 63-letni Tržačan, se ob 8. uri ni pojavi na zmeniku. Karabinjerji so odhitali k stanovanju 63-letnika, kjer so ugotovili, da je človek doma. Njegov avtomobil je bil namreč parkiran pred poslopjem, ko so poklicani na njegova dva mobilna telefona, pa je bilo iz stanovanja razločno slišati zvonjenje. Odgovoril ni nikdo. S pomočjo gasilcev so vdrli v stanovanje. Stanovalec je ležal na postelji, ob njem pa je bila prazna škatlica uspavalnih sredstev. Požrl je 29 tablet. Nemudoma je prihitelo osebje službe 118 in ga uspešno oživiljalo, nakar ga je rešilec prepeljal na Katinaro. Moški ni bil več v smrtni nevarnosti. Karabinjerji omenjajo, da so dejanja botrovali družinski in ekonomski problemi.

Predstavniki slovenske koordinacije DS z Ignaziom Marinom in M. Cristina Carloni
KROMA

DEMOKRATI - Danes soočenje kandidatov za tajnika v FJK Jutri srečanje z Bersanijem V Nabrežini zmagal Franceschini

Predkongresno soočenje v Demokratski stranki prihaja v živo in odločilno fazo. Po posameznih krajevnih sekcijah so se začeli kongresi, po Ignazu Marinu pa bo jutri na obisku v Trstu njegov tekme Pierluigi Bersani. Tretji kandidat za tajniško mesto je, kot znano, Dario Franceschini.

Na prvih dveh sekcijskih kongresih (pri Sv. Jakobu in v Nabrežini) sta prevladali stališči Franceschinija in evropske poslanke Debore Serrachiani, ki kandidira za tajniško mesto v Furlaniji-Julijnski krajini. V devinsko-nabrežinski sekciji je os Franceschini-Serrachiani prejela 15 glasov, Marino (deželna kandidatura Maria Cristina Carloni) 10 glasov, Bersanijev stališče (deželna kandidatura Vincenzo Martines) pa 5 glasov.

Notranja kongresna pravila so precej zapletena. Krajevni kongresi se morajo zaključiti do kon-

Poslanec Pierluigi Bersani
KROMA

ca septembra, 11. oktobra je napovedano vsedržavno kongresno srečanje, temeljni preizkusni kamen pa bodo primarne volitve 25. oktobra, ki bodo odprte vsem. Za državnega tajnika stranke bo izvoljen kandidat, ki bo dobil absolutno večino glasov, v nasprotnem

primeru bodo o voditelju Demokratske stranke odločali delegati na državnem kongresu. Delegati bodo izvoljeni na osnovi odstotkov, ki jih bodo dobili državni kandidati.

Na Pomorski postaji bo danes ob 17.30 soočenje treh kandidatov za deželnega tajnika oziroma tajnico. Jutri ob 18. uri pa v hotelu Savoia na nabrežju pričakujejo Bersanija. Javni poziv k udeležbi na jutrišnji predkongresni shod z Bersanijem so med drugim podpisali deželni svetnik Franco Codega, pokrajinski tajnik Roberto Cosolini, podpredsednik Pokrajine Walter Godina in pokrajinska odbornica Adele Pino, Ravel Kodrič, zgoniški župan Mirko Sardoč, dolinska občinska odbornica Alenka Vazzi, tržaški občinska svetnika Tarcisio Barbo in Stefano Ukmar in deželni tajnik sindikata UIL Luca Visentini.

ZAHODNI KRAS - V Križu in Naselju S. Nazario

Vse bolj nevarni tovornjaki

Rajonski svet zahteval, naj občina namesti table o prepovedi vožnje tovornjakov skozi vasi, a upravitelji mu še niso prisluhnili

Težki tovornjaki kljub raznim prepovedim še vedno zapeljejo v vasi na Zahodnem Krasu. O tem za domačine žgočem vprašanju, ki zadeva varnost na cestah v vseh, je na zadnjih sejih razpravljal zahodnokraški rajonski svet.

Tržaška pokrajina je sicer pred nekaj leti - po večletnih zahtevah rajonskega sveta - vendarle namestil table o prepovedi vožnje velikih tovornjakov skozi Prosek. Zadnje tedne pa se dogaja sledē: tovornjaki izvozijo z avtocesto pri Prosek, potem pa zapeljejo proti Naselju S. Nazario. Ko vozniki dojamajo, da jih pot ne vodi nikam, obrnejo težko vozilo v krožišče pri Vejni. Krožišče je ozko, tovornjaki veliki, zato se često dogodi, da težko vozilo oplazi na krožišču stoječe ceste in jih podre. Predsednik zahodnokraškega rajonskega sveta Bruno Rupel je že večkrat posegel na občini, naj poskrbi za namestitev potrebnih znakov o prepovedi vožnje tovornjakov po tisti cesti, a posegi doslej niso zaledli.

Tak odnos občinskih upraviteljev je res svojevrsten: po eni strani na vse krije opozarjajo na pomen varnosti na cesti, ko pa jih krajani opozorijo na konkretno nevarnost, se zanje zmenijo.

M.K.

Veliki tovornjaki, nevarnost na cestah Zahodnega Krasa
KROMA

Program tržaške univerze za tretje življenjsko obdobje

Ravnatelj in tajništvo Univerze za tretje življenjsko obdobje Danilo Dobrina iz Trsta sporočata, da bodo predstavitev programov za akademsko leto 2009-2010 v raznih podružnicah univerze v sledečih terminih: danes ob 16. uri v dvorani v Ulici Corti 1/1, jutri ob 16. uri v Kamnarski hiši v Nabrežini, v četrtek, 24. septembra, pav dvorani Millo na Trgu Republike v Miljah (prav tako ob 16. uri).

Publikacija o starem pristanišču

V dvorani Baroncini (Ul. Trento 8) bo združenje Italia Nostra predstavilo knjigo La centrale idrodinamica del porto di Trieste. Pričetek ob 17.30.

Dva zanimiva filma

Kulturno društvo Tina Modotti (Via Ponziana 14) vabi na ogled dveh filmov. Prvi bo na sporedu jutri ob 20. uri: ob obletnici atentata na naselji Sabra in Shatila bodo zavrteli animirani film Valzer z Bashirjem (režija Arl Folman); pred filmom pa bosta libanonska državljana poskrbela tudi za zgodovinski uvod. V četrtek bodo ob isti uri prikazali Cose di questo mondo (rež. Michael Winterbottom).

Predor bo nočoj zaprt

Predor pri Sv. Vidu bodo danes ob 23. uri zaprli zaradi vzdrževalnih del; prometu ga bodo ponovno odprli jutri ob 6. uri.

O moških in ženskah

V knjigarni Minerva bo v četrtek ob 18. uri govor o moških in ženskah, predvsem pa o evoluciji vin konfliktov v njihovih odnosih. S Francom Paganom se bo pogovarjal Riccardo Devescovi.

Godbeniška šola vabi v svoje vrste

Trebenska godbeniška šola ponuja lekcije raznih instrumentov, kot so na primer flauta, klarinet, saksofon, trobenta, bas krilnica, pozavna in tolkala, predvidene so seveda tudi lekcije iz teorije. Najmlajši bodo spoznali čudoviti svet glasbe z igranjem ključaste flavete. Izkuseni profesorji bodo med letom preverjali znanje v treh nastopih v mesecu decembru, marcu in juniju, nato bo sledil končni izpit.

Pridružite se nam in pridite na informativni sestanek, ki bo jutri ob 20.30 v prostorih Ljudskega doma v Trebelah. Za katerokoli informacijo kličite na telefonsko številko 346/3056368.

RADIJSKI ODER - Že prihodnjo nedeljo

Gledališki vrtljak se bo zavrtel dvanajstič

Sedem predstav za prav toliko gledaliških nedelj. Dvanajsti Gledališki vrtljak, ki ga Radijski oder prieja v sodelovanju s Slovensko prosveto, objublja tudi letos obilico užitkov: v prvi vrsti otrokom, a tudi ostalim družinskim članom.

Pobudo so včeraj predstavili Marjan Jevnikar, Marij Maver, predvsem pa Lučka Peterlin, ki je v sklopu Radijskega odra odgovorna za gledališko dejavnost in delo z mladimi. Vrtljak se bo vsako nedeljo zavrtel dvakrat: najprej v sklopu abonmaja Sonček ob 16. uri, nato pa v abonmaju Zvezda ob 17.30. Cena abonmaja je 35€, posebno ugodno pa je poskrbljeno za večje družine: drugi družinski član plača 25€, ostali družinski abonmaji pa so zastonji. Lani je abonma vpisalo okrog sto trideset družin.

Uvodna predstava bo na odru Marijinega doma pri Sv. Ivanu zaživila že prihodnjo nedeljo. Udeleženci junijске Male gledališke šole Matejka Peterlin bodo v dveh izmenah predstavili Malo morsko deklico v režiji Alide Bevk. 18. oktobra bodo gostili Mini teater iz Ljubljane (s predstavo Palčica), 15. novembra mariborsko lutkovno gledališče (Čebelica Maja). Miklavž bo 6. decembra prinesel Snežno kraljico, ki jo bodo uprizorili člani Radijskega odra, novo leto (10. januarja) pa Pekarno Miš Maš (Dramska skupina Bovec). Na zadnji januarski dan se bo Gledališče na vrviči iz Nove Gorice predstavilo s predstavo Polonca in strah, niz pa bo 14. marca zaključila predstava Šuško (LG Ljubljana).

Pred vsako predstavo bodo člani ŠC Melanie Klein poskrbeli za krajsko animacijo, otroci pa bodo lahko sodelovali tudi na risarskem natečaju Moj najljubši gledališki junak. (pd)

TRST - V dvorani Palatricovich

Koncert z evropsko valenco pevskega zbora Monteverdi iz Rude in zbora Domina iz Estonije

V združeni Evropi je zborovsko petje verjetno najbolj dostopno in učinkovito povezvalno sredstvo; revije, festivali in tekmovanja so od nekdaj zakladi izmenjav, ki neposredno spodbujajo stike med narodi in kulturami. S to zavestjo je polifonski moški zbor Claudio Monteverdi iz Rude dal pobudo za festival Zbori Evrope, ki se odvija že deveto leto na deželnem teritoriju. Furlanski sestav je glavni protagonist in gostitelj, ki v dveh sklopih sooblikuje koncertne dogodke z gostujočimi zbori iz raznih krajev Evrope. Letos se je prvi del festivala odvijal julija meseca v Pordenonu in v Vidmu, kjer je nastopal češki mešani zbor Kantila iz Brna, drugi del pa je bil na sporednu prejšnji konec tedna v Gradežu in v Trstu, tokrat z gostovanjem estonskega ženskega zbara Domina iz Tartu.

Zaključni koncert festivala se je odvijal v soboto v dvorani Tripovich ob prisotnosti tržaškega župana Roberta Dipiazze, ki je v uvodnem pozdravu podprt dragočenost bogate zborovske tradicije slovanskih narodov, obenem pa je počastil vrhunske dosežke deželnih ustvarjalcev s podelitevijo pečata mesta Trst priznanemu furlanskemu skladatelju Orlandu Dipiazzu. Priložnost je bila posebno primerena za to-

Na fotografiji
pevski zbor
Monteverdi iz Rude
pod vodstvom
Matjaža Ščeka

KROMA

vrstno nagrajevanje zaradi deželnega in mednarodnega pomena pobude, ki poteka s podporo Dežele FJK in združenja USCI, obenem ker je skladatelj leta 1976 ustanoval moški zbor Monteverdi, ki je postal eden

od najbolj dejavnih in reprezentančnih na deželnem teritoriju.

Od lanske sezone je vodstvo zbara prevzel Matjaž Šček, ki je v prvem delu koncertnega programa vodil pevce skozi zbra-

ne govorice nabožnih skladb, ki so podarjale pozornost do krajevne literature. Zbor se najprej poglobil v ljudsko spvnost maš v furlanščini Messe di Madins skladatelja in zborovodje Marca Maiera iz Tricesima in je izvedel skladbo Orlanda Dipiazze, preden je s širšim pogledom na vzhod pristopil k skladbi litovskega skladatelja Vytautas Miškinisa. Zreli in kultivirani glasovi so usmerili topilino zvoka v umirjenje izvedbe, s katerimi niso dovolj prodrli v emocije maloštevilnih poslušalcev.

Skromna barvna paleta je zaznamovala izvedbe dopadljivih skladb, s katerimi je gostojči, estonski ženski zbor prikazal del svoje narodne kulture. Zbor Domina je nastal leta 1949 kot skupina medicinskih sester in je v naslednjih desetletjih razvil svojo dejavnost s kakovostnim vzponom in gostovanji po državah severovzhodne Evrope. V Estoniji je bilo zborovsko petje sredstvo za krepitev narodne zavesti in pripadnosti, predvsem na osnovi študija in ohranitve ljudske kulture. Program drugega dela večera je predstavljal ravno prikaz stolnega estonske glasbe s skladbami nekaterih od najbolj pomembnih predstavnikov državne glasbene zgodovine, od pedagoginje Miine Harma in raziskovalca Cyrillusa Kreeka, ki sta delovala v Tartruju, do današnjih, mednarodno priznanih umetnikov kot sta Veljo Tormis in Umas Sisask. Vsí so svoja umetniška sporočila zaupali predvsem zborovski glasbi, ki je tudi tokrat postala glasnica narodne tradicije, obenem osnova prijateljskega dialoga preko meja, kot so združeni pevci potrdili s skupnim nastopom, ko so pod vodstvom estonske zborovodkinje Elene Ilves izvedli Brucknerjevo skladbo Ave Maria.

V NEDELJO - Slavje ob koncu obnove srbsko-pravoslavne cerkve sv. Spiridona

Pomen Srbov za Trst in FJK

Slavje je vodil črnogorski metropolit Amfilohije Radović - Izročitev odlikovanj odbornici Segantijevi in županu Dipiazzu

Polna cerkev sv. Spiridona in prisotnost predstavnikov oblasti sta v nedeljo dopoldne pričali o pomenu srbske skupnosti v Trstu in Furlaniji-Julijski krajini. Razlog za množično udeležbo pri nedeljski slovesni liturgiji je bilo slavje ob koncu obnovitvenih del, ki ga je vodil pomemben predstavnik srbsko-pravoslavne Cerkve, črnogorski metropolit Amfilohije Radović. Nedeljska slavja sta se udeležila tudi tržaški župan Roberto Dipiazza in, v imenu predsednika deželne vlade Renza Tonda, odbornica Federica Seganti, katerima je metropolit Amfilohije tudi izročil red sv. Save. Za odbornico Segantijevi so srbske skupnosti za FJK bogastvo in pomemben dejavnik razvoja, Trst pa je od vedno simbol sožitja, spoštovanja in integracije. Odbornica je tudi poudarila pomen, ki ga ima Srbija za FJK in Italijo v gospodarskem smislu. Ravno zaradi tega se bo v četrtek Segantijeva skupaj z italijanskim podministrrom za gospodarski razvoj Adolgom Ursom mudila v Beogradu.

Nedeljskega
verskega slavlja se
je udeležila
množica ljudi, med
katerimi so bili tudi
predstavniki
krajevnih oblasti

KROMA

AKTUALNO - Dragocena pobuda

Dvojezični bilten z naslovom Mesto dostopno vsem

Združenje tetraplegikov je izdal bilten v italijanščini in v slovenščini z naslovom »Città accessibile - Mesto dostopno vsem«. Publikacija, ki sta jo financirali Pokrajina in deželni center za prostovoljce, je namenjena predvsem gostinskim in trgovskim obratom. Gre za navodila in nasvete kako dostop v javne lokale prilagoditi tetraplegikom oziroma vsem telesno prizadetim občankam in občanom.

Pokrajina se je odločila za financiranje te dragocene pobude (tiskali so jo v 2.500 izvodih) tudi spričo zanimanja, ki ga je podobna publikacija doživelila leta 2007. Odbornica Marina Guglielmi, ki si je prizadevala za tiskanje biltena se zahvaljuje vsem strokovnjakom, ki so prostovoljno in brezplačno

omogočili izdajo te publikacije, vključno s prevodom v slovenščino.

Združenje tetraplegikov iz Furlanije-Julijski krajine načrtuje tesnejše sodelovanje s sorodnimi združenji iz območja Alpe-Jadran, še posebno pa z društvom v Sloveniji. Dvojezični bilten bo tudi v tem primeru še kako dobrodošel.

Včeraj danes

Danes, TOREK, 22. septembra 2009

MAVRICIJ

Sonce vzide ob 6.52 in zatone ob 19.03 - Dolžina dneva 12.11 - Luna vzide ob 10.21 in zatone ob 20.25

Jutri, SREDA, 23. septembra 2009

SKAVOJKO

VREME VČERAJ: temperatura zraka 23,4 stopinj C, zračni tlak 1019,4 mb raste, veter 10 km na uro jugo-zahodnik, vlag 52-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 22,9 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 21., do sobote, 26. septembra 2009

Lekarne odprte

tudi od 13. do 16. ure

Korz Italija 14 - 040/631661, Oštrek Vardabasso 1 - 040/766643, Žavlj - ul. Flavia 39/C - 040/232253, Božje polje - 040-225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte

tudi od 19.30 do 20.30

Korz Italija 14, Oštrek Vardabasso 1, Ul. Rossetti 4, Žavlj - ul. Flavia 39/C, Božje polje 1 - 040/225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Rossetti 4 - 040/3475502.

www.farmacistitreste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.45, 18.30, 20.15, 22.00 »L'era glaciale 3 - L'alba dei dinosauri 3D«.

ARISTON 17.00, 18.45, 20.30 »Il Co-smonata«; 22.00 »Videocracy - Basta apparire« (Benetke - Festival kina 2009).

CINECITY - 15.50, 18.00, 20.10, 22.20 »Pelham 1-2-3: Ostaggi in metropolitana«; 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 »Basta che funzioni«; 15.55, 18.00, 20.05, 22.10 »The Informant!«; 15.50, 18.00, 20.10, 22.20 »G.I. Joe - La nascita dei cobra«; 18.50 »Il grande sogno«; 18.05, 22.15 »Drag me to hell«; 15.50, 20.00 »Segnali dal futuro«; 21.30 »Ricatto d'amore«; 16.00, 17.00, 18.00, 20.00, 22.00 »L'era glaciale 3 - L'alba dei dinosauri 3D«.

FELLINI - 16.45, 18.30, 20.15, 22.00 »Ricatto d'amore«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.40, 18.30, 20.20, 22.10 »Basta che funzioni«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.15, 20.00, 21.50 »Tris di donne & abiti nuziali«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Il grande sogno«.

KOPER - KOLOSEJ - 17.00 »Ledenata 3: Zora dinozavrov (podnapisi)«; 17.30, 19.40, 21.50 »Okrožje 9«; 18.50, 21.30 »Državni sovražniki«; 20.10, 22.00 »Brez povratka 4-3D«; 16.30, 18.20 »Garfield in festival zabave«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Pelham 1-2-3: Ostaggi in metropolitana«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »The Informant!«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »G.I. Joe - La nascita dei cobra«; Dvorana 4: 17.30, 19.30, 21.20 »G.I. Joe - La nascita dei cobra«; Dvorana 3: 17.50, 20.10, 22.10 »Basta che funzioni«; Dvorana 4: 17.45,

20.10, 22.10 »Il grande sogno«; Dvorana 5: 17.30 »L'era glaciale 3: L'alba dei dinosauri«; 20.00, 22.00 »Videocracy - Basta apparire«; Kinemax d'Autore: 17.30, 19.50, 22.00 »Le 13 rose«.

Čestitke

Danes je v Boljuncu poseben dan saj gospa DRAGA KRALJIČ praznuje 100. rojstni dan! Vse najboljše in polno zdravja ji voščita Vida in Marta z družinama.

DRAGI ob 100-letnici želite vse najboljše ter še mnogo zdravja Nadja in Marina z družino.

Ves Boljuncet se veseli, ker DRAGA ud Glušča zlatih 100 let slavi. Okroglo obletnico dan praznuje v veliko fešto ji cela vas daruje. Vse najboljše ji želimo vsi in voščimo ji sreče polnih dni. SKD F. Prešeren, Dečkiška in fantovska Boljunc.

Najina princeska bazilka MARISOL je včeraj dopolnila dve leti. Tvoja mama in tata se s tabo veselita in ti vse lepo in dobro želite.

Moja sestrica MARISOL je sedaj že bolj velika, za mano se povod potika. Srečna sem, ko se smeji, mojih objemov se neskončno veseli! Josette.

Točno na prvi dan jeseni, ko se list že rumeni, naša MARISOL poskrbi, da pri njej se dobimo mi. Tako rojstni dan praznuje in letos svečki dve vpihuje. Živiljenje naj ti bo en sam lep ples, s pravo uglašeno melodijo, to ti noni, nonota, teta Erika Robi, stric Boris, teta Elizabeta in Mark želite.

Zveza slovenskih kulturnih društev čestita Dramski skupini SKD TABOR za uvrstitev na Linhartovo srečanje 2009.

Danes praznuje svoj 60. rojstni dan naša draga KLARA. Veliko zdravja, sreče in osebnega zadovoljstva ji želite Corrado, Monika, Darko in Lara, Manuel in Elisa ter Marjuča in Pino.

Rodila se je mala ZALA. Presečna sestrična Sara se njenega prihoda veseli, da skupaj z Meto in Tinjem se zabavala vse dni.

Danes slavi naš dragi mož, očka in dedek

Saša Martelanc
75 let

Vse najboljše in obilo zdravja mu želite

vsi domači in vsi, ki ga imajo radi

V srečo in veselje Astrid, Pavlota in Thomasa se je rodila mala

Nicole

Čestitamo in voščimo vso srečo

vsi domači

Iz sončnega Jadrana so se prijateljki oglasili, da bi gospo

Evelino

počastili in nagovorili:

»Srečno, srečno
še nešteto lepih dni
ti

vsa druščina Mavrične Ribice

želi!«

Šolske vesti

RAVNATELJSTVO DTTZG ŽIGE ZOI-SA vabi starše na roditeljski sestanek ob začetku šolskega leta, ki bo danes, 22. septembra, ob 17. uri za 1. razred obeh smeri in ob 17.30 za 3. razred geometrske smeri na podružnici (Canestrinjeva ploščad 7).

SDZPI obvešča, da je v teku vpisovanje na tečaj po višješolski diplomi v sodelovanju s podjetji: tehničke administrativnega vodenja osebja 580 ur (300 ur teorije, 280 ur work experience, štipendija 2,3 evrov za vsako

uro prisotnosti na delovni praksi, tečaj brezplačen). Tečaj je financiran s sredstvi Evropskega socialnega sklada in bo potekal na tržaškem sedežu SDZPI, ul. Ginnastica 72. Rok vpisovanja do 25. septembra. Vpis in dodatne informacije na tel. št. +39 040-566360 ali info@sdzpi-irsip.it. Več na spletni strani www.sdzpi-irsip.it.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE sporoča, da so bile v ponedeljek, 21. septembra, na vseh slovenskih ravnateljskih objavljeni začasne zavodske (ravnateljske) lestvice učnega osebja. Rok za morebitne prizive in ugovore zapade 1. oktobra.

SDZPI obvešča, da je v teku vpisovanje na tečaje po univerzitetni diplomi: uporaba načinov in obvladovanje orodij komunikacije (80 ur), uporabljati tehnične in računovodske standarde računovodskega nadziranja (80 ur), tehnike in orodja prevajanja (60 ur), vrednotenje turizma na krasu (80 ur). Tečaji, ki so finančirani s sredstvi Evropskega socialnega sklada, bodo potekali na tržaškem sedežu SDZPI, ul. Ginnastica 72. Rok vpisovanja do 16. oktobra. Vpis in dodatne informacije na tel. št. +39 040-566360 ali info@sdzpi-irsip.it. Več na spletni strani www.sdzpi-irsip.it.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENCEV MILJSKE OB-ČINE vabi na izlet v Kumrovec, Podsredno v Olimje v nedeljo, 4. oktobra.

Odhod predviden iz Milj (avtobusna postaja) ob 6. uri, iz Koroševe ob 6.15, iz Žavjel ob 6.30, vrnetev v Milje po okoli 21. ure. Cena 45,00 evrov vključuje avtobus, vodiča, vodene obiske, vstopnine, kosilo s pijačo. Za informacije in vpisnine je na razpolago gospa Vesna, tel. št. 040-271862 (ura kosila). Potrditi udeležbo najkasneje do nedelje, 27. septembra. Obvezna osebna izkaznica.

IZLET NA KOROŠKO - Župnija Sv. Križ pri Trstu prireja izlet na Koroško v nedeljo, 27. septembra. Obiskali bomo svetišče pri Gospe Sveti (kjer bo tudi sv. maša), Gospov. Polje in Bilčovs (kjer bo kosilo). Za informacije in vpisovanje: župnijski urad v Križu, tel. št.: 040-220332 v popoldanskih oz. večernih urah (tel. tajnika).

IZLET SPDT NA CUAR - SPDT vabi v nedeljo, 27. septembra, na goro Cuar (1476m) in na ogled jezera Cornino. Z osebnimi avtomobili, na razpolago bo tudi društveni kombi, se bodo udeleženci podali do sedla Quel di Forchia (884m) in od tod povzpeli na vrh gore Cuar. Predviden je 4 urni pohod. Odhod s trga v Sesljanu ob 8. uri. Izlet vodi Marinka Pertot. Za rezervacijo v kombiju poklicite na tel. 040-220155 (Livio) ali 040-2176855 (Vojka).

KONZORCIJ TRŽAŠKIH ČEBELARJEV organizira v soboto, 3. oktobra, po- učen izlet na sejno »Attrezzi e miele« v Lazise. Cena na osebo 10,00 evrov. Izleta se lahko udeleži tudi kdor ni čebelar. Za informacije poklicati na tel. št. 040-2158246 (Settimi), ali 040-211790 (Hussu).

DOLINSKA SEKCIJA SLOVENSKE KUPNOSTI vabi na svoj tradicionalni jesenski izlet v nedeljo, 4. oktobra.

Obiskali bomo samostan Stična na Dolenjskem, kjer bo v bližini kosilo, ter Valvazorjev grad Bogenšperk pri Litiji. Za informacije in vpisnine na tel. št.: 040-228274 Rado in 040-228924 Sergio, ob uri kosila.

PRODAJCO DRVA za kurjavo. Tel. 335-5254551 ali 335-6373295.

PRODAM belo in črno grozdje. Tel. št.: 348-3127194.

PRODAM dve profesionalni električni žagi - Invincible combinata 2000 (40 cm) in Taurinia PC (segna nastro). Tel. št. 040-226383 (ob uri kosila).

PRODAM Škodo Felicio 1.6 (MP)

GLX, prevoženih 177.000 km, v do-

brem stanju za 200,00 evrov. Nove gu-

me in prtljažnik, tel. št. 328-3635626.

PRODAM ženske jahalne škornje, rablje-

ne dvakrat, znamke goretex, št. 39, tem-

no-rjave barve. Zanimiva cena po do-

govoru. Tel. 040-228074 v ur obredih.

PRODAM belo in črno grozdje; tel. 331-

4331079.

REFOŠK IZ MAREZIG - prodamo kva-

litetno grozdje. Za informacije Mario

(349-6181288).

SIMPATIČNE MUCKE podarimo ljubi-

telju živali. Tel. št. 040 - 213701.

DRUŠTVO SLOVENSKO GLEDALIŠČE
"Živeti,igrati....Da,igrati!"
Gledališka šola

STUDIO ART

začenja svojo novo sezono.
Vabimo vse, ki se zanimajo
za gledališko umetnost,
da se nam tudi letos pridružijo.

Informacije in vpisovanje
na tel. 347-7615287 ali sola@teaterrsg.it.

Prvo skupno srečanje bo **5.10.2009.**
**Pridi, v naši družbi
bo lepo!**

Obvestila

KRUT obvešča, da bo društvo danes, 22. septembra, izjemno odprto samo v jutranjih urah, in sicer: od 9. do 13. **PILATES - SKD IGO GRUDEN** obvešča, da se redna vadba pričenja danes, 22. septembra. Potekala bo s sledečim urnikom: ob torkih uvajalni tečaj od 18. do 19. ure, prva skupina od 19. do 20., druga skupina od 20. do 21. ure; ob petkih prva skupina od 19. do 20. ure ter druga skupina od 20. do 21. ure. Možnost jutranje vadbe tudi ob ponedeljkih, od 9.30 do 10.30 ter ob sredah, od 9. do 10. ure. Vpisovanje se nadaljuje, za informacije pa pokličite na tel. št.: 040-200620 ali na 349-6483822 (Mileva).

PREDSTAVITEV TEČAJEV - Predstavili bomo meditacijski tečaj in tečaj joge danes, 22. septembra, ob 19.30 v prostorih društva I. Grbca, Škedenjska ulica, 124. Sledila bo krajša lekcija. Vstop prost. Za informacije tel. št. 328-183988 (Vittoria).

TPP PINKO TOMAŽIČ obvešča, da bo danes, 22. septembra, ob 20.45 na sedežu na Padričah redna pevska vaja. V soboto, 26. septembra, ob 8. uri odhod avtobusa za nastop na proslavi v Kranju.

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE v Trstu Predstavitev programa za leto 2009-2010. Ravnateli in tajništvo Univerze za tretje življenjsko obdobje »Danilo Dobrina« iz Trsta sporočata, da bodo predstavitev programov za akademsko leto 2009-2010 na raznih podružnicah univerze v sledenih terminih in sicer: danes, 22. septembra ob 16. uri v dvo-rani v ul. Corti 1/1 v Trstu, sreda, 23. septembra ob 16. uri v »Kamnarski hiši« v Nabrežini, Nabrežina 158, četrtek, 24. septembra, ob 16. uri v dvo-rani Millo na trgu Republike v Miljah. **GODBENO DRUŠTVO VIKTOR PARMA** iz Trebč vabi na informativno

POGREBNO PODJETJE LIPA
ONORANZE FUNEBRI
ob trenutku žalosti...
...diskretnost, tradicija,
vljudnost in kakovost.

Domač stik.
Pridemo tudi na dom.

BREZPLAČNA ZELENA ŠTEVILKA
800 833 233

Općine - Narodna ulica 32
tel. 040.211399 -
fax 040.2155392

Boljunc št. 44/a
tel. 040.369696 -
fax 040.3487704

srečanje pred novo sezono pouka na glasbeni šoli v sredo, 23. septembra, ob 20.30 v Ljudskem domu v Trebčah. **OBČINA DOLINA** obvešča, da bo občinska knjižnica v Boljuncu zaprta dve sredi zapored in sicer 23. in 30. septembra. S 7. oktobrom bo ponovno odprta vsako sredo od 15. do 17. ure. **OPZ IN MLP'S VESELA POMLAD** pričenjata pevsko leto in vabita nov pevce, da se jim pridružijo. Prva pevska vaja bo v četrtek, 24. septembra, ob 17. uri za nižješolke in ob 18. uri za višješolke, v petek, 25. septembra, ob 16.30 za osnovnošolce. Starši so vabljeni na informativni sestanek, ki bo v sredo, 23. septembra, ob 20. uri v Finžgarjevu domu na Opčinah.

PLES, gib, sprostitev, masaža za mlade od 14. do 25. leta starosti. Spoznavajo svoje telo in ustvarjalnost v prijetni družbi v gibalno-plesnem krožku SKK in MoSP. Tedenska srečanja bo vodila Raffaella Petronio. Uvodni sestanek v sredo, 23. septembra, ob 15.30 v ul. Donizzetti 3, prvo nadstropje. Info: 339-7046331.

RAJONSKI SVET VZHODNI KRAS vabi na ciklus sestankov o novem urbanističnem načrtu. Prva dva bosta na sporednu v sredo, 23. septembra, ob 20.30 v kulturnem domu pri Banih ter v četrtek, 24. septembra, ob 20.30 v prostorjih Gozdne zadruge na Padričah (cesta za Gropado). Datum in kraj sestankov za ostale vasi vzhodnega Krasa bo sporočen naknadno.

SKD SLAVKO ŠKAMPERLE vabi vse osnovnošolce na tečaj sodobnega pleza z Raffaello Petronio. Informativno srečanje bo v sredo, 23. septembra, ob 16.30 v društvenih prostorih na štadionu 1.maja.

KRUT, obvešča, da bo tečaj o inkontinenci v četrtek, 24. septembra in četrtek, 1. oktobra, ob 16. uri. Tečaj je rezerviran že prijavljenim članom Krušte. Informacije na sedežu krožka, ul. Cicerone 8b, tel. 040-360072.

BALETNO DRUŠTVO Sežana vabi vse mlade in manj mlade, željne gibanja, zdravja, plesa in nastopov, k vipsu baleta (od 5 let dalje), jazz baleta (od 11 let), baleta za odrasle (brez omejitve let). Vpis poteka od ponedeljka do petka med 15. in 17. uro v garderobi Kovšovelovega doma (službeni vhod) v Sežani. Info: 041/784754, 041/524-310.

BEER & MUSIC mednarodni praznik piva in glasbe pod velikim šotorom v Trebčah športno igrišče. V petek, 25. septembra, Fifti & More, Ana Pupe dan. Sobota, 26. septembra, 3 Prašički, Siddharta, Dj Riky. Nedelja, 27. septembra, Salzburg Qintett. Odprtje kioskov ob 18. uri. Jedi na žaru v več vrst piva. Vabljeni! Zabava zagotovljena! Org. Ašd Primorec in ACM Zamejski. Informacije na myspace.com/beermusicrebiciano.

DEKLISKI ZBOR KRAŠKI SLAVČEK iz Nabrežine je začel novo sezono. Vabljeni bodo dvakrat tedensko, ob sredah in petkih (ali sobotah). Informacije Eva Pozzecco, tel. št.: 333-1435318.

DRUŠTVI ROJANSKI KRPAN IN ROJANSKI MARIJIN DOM prirejata v petek, 25. septembra, večer »Rojanski Krpan v deželi Zlatoroga«, na katerem bosta Maksi Kralj in Peter Verč s fotografijami Denisa Doljaka prikazala tri gorske ture okrog Bohinjskega jezera (Triglav, Triglavská jezera, Pršivec, Bogatin, Krn, Vogel, Črna prst). Večer bo v rojanskem Marijinem domu, začetek ob 20. uri.

KINAESYS VADBA - Predstavitev globalne terapije bo 25. septembra ob 18. uri v Kulturnem domu Igo Gruden v Nabrežini. Vstop prost. Info: 0038640-285930 (Mateja Šajna). Vabljeni!

ODBORNIŠTVO ZA SOCIALNO SKRBSTVO občine Dolina obvešča, da bo v petek, 25. septembra, na Županstvu Občine Dolina - dvorana občinskega sveta, z urnikom od 8.00 do 12.30, potekala pobuda »Dan srca« v sodelovanju z združenjem »Cuore amico« iz Milja. Ob tej priliki daje občina Dolina na razpolago dva brezplačna krvna izvida na osebo, za skupnih 200 izvidov.

SKD SLAVEC Ricmanje - Log vabi na ogled gledališke predstave »Krčmarica« v pripredbi Petra Turrinija, režiji Borisa Kobala in izvedbi tečajnikov 3.letnika gledališke šole Studio Art v petek, 25. septembra, ob 20.30 v prreditveni dvorani Babne hiše v Rimanicah.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bo v petek, 25. septembra, tržaški urad zaprt.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV

pod pokroviteljstvom Slovenske kulturno-gospodarske zveze prireja Slovensko dejelno knjižno izložbo v petek, 25. septembra, v KB centru v Gorici (Korzo Verdi 51) z naslednjim sporedom: od 15. do 19. ure knjižna izložba, ob 17. uri otvoritev, ob 18. uri debatna kavarna, ob 19.30 koncert skupine BK evolution. V primeru slabega vremena prireditev odpade.

ANGLEŠČINA PRI SKD IGO GRUDEN, začetni in nadaljevalni tečaj, enkrat tedensko, 28 lekcij (42 ur), uč. Kerrie Connor, cena 155,00 evrov, vpisovanje do sobote, 26. septembra, v občinski knjižnici in v kavarni Gruden v Nabrežini.

ANTROPOZOFSKO DRUŠTVO vabi v soboto, 26. septembra, ob 20. uri na srečanje v KD Ivan Grbec, Škedenjska ulica 124 v Trstu. Profesor Elsa Zibai bo predavala na temo: »Mladi med občutkom praznine in iskanjem smisla« - možne poti in rešitve. Vstop prost.

O.N.A.V - Tržaška sekacija italijanskega združenja pokuševalcev vina organizira v soboto, 26. septembra, v popoldanskih urah voden obisk kleti Bulfon. Poskrbljeno bo za avtobusni prevoz. Za informacije in prijave: spletna stran www.onav.it; elektronska pošta: trieste@onav.it ali na tel. št.: 333-4219540 (Luciano) ali 340-6294863 (Elio).

SLOVENŠČINA PRI SKD IGO GRUDEN, začetni in nadaljevalni tečaj, enkrat tedensko, 28 lekcij (42 ur), uč. Aurora Gabrovec, cena 155,00 evrov, vpisovanje do sobote, 26. septembra, v občinski knjižnici in v kavarni Gruden v Nabrežini.

V.A.B.I.O NA SLOMŠKOVO SLAVJE, ki bo v soboto, 26. septembra, v Mariboru, ob 10.letnici proglašitve Slomška za blaženega in 150.letnici škofjskega sedeža. Udeleženci iz Trsta stopijo na avtobus na trgu Oberdan. Vpis pri župniku Jožetu Merkuži - Zgoni, tel. št. 040-229166.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM sporoča, da so se začeli treningi za vse starostne skupine po sledenih urnikih:

1. skupina - Palčki (4-7 let) ob ponedeljkih od 16.30 do 17.30 in ob petkih od 17.30 do 18.30 na Opčinah; 2. skupina - Zajčki (8-14 let) ob ponedeljkih in petkih od 17.30 do 19.00 na Opčinah; 3. skupina - Škrati (od 15 let dalje) ob ponedeljkih od 19.00 do 21.00, ob sredah od 18.30 do 21.00 na Opčinah in ob petkih od 19.30 do 21.00 pri Banih. Info na tel. št. 349-759763 Nastja.

PLAVALNI KLUB BOR organizira ob sobotah popoldne tečaj prilagajanja na vodo v bazenu pri Danetu na Opčinah za otroke 2. in 3. letnika vrtca ter 1. razreda osnovne šole. Začetek vadbe bo 1. oktobra. Informacije in prijave po telefonu na št. 040-51377 vsak delavnik od 14. do 17. ure ali osebno na stadionu 1. maja.

PLAVALNI KLUB BOR organizira v bazenu na Alturi plavalne tečaje in tečaj prilagajanja na vodo za otroke od 4. leta dalje. Začetek vadbe bo 1. oktobra. Informacije in prijave po telefonu na št. 040-51377 vsak delavnik od 14. do 17. ure ali osebno na stadionu 1. maja.

RADIJSKI ODER sporoča, da se vpisujejo abonmaji za 12. Gledališki vrtljak na sedežu Slovenske prosvete, Ul. Donizetti 3, od ponedeljka do petka od 9. do 17. ure, na telefonski številki 040-370846. Prva predstava bo na sporednu v nedeljo, 27. septembra.

DEŽELNI SKLAD ZA SLOVENSKO JEZIKOVNO MANJŠINO Rok za predložitev prošenj za črpjanje sredstev iz Deželnega sklada za slovensko manjšino zapade letos dne 28. septembra. Vse potrebne informacije so objavljene na spletni strani Dežele Fjk (www.regionefvg.it) pod gesлом »in evidenza« (v ospredju).

YOGA - SKD IGO GRUDEN: telovadba za dobro počutje, ki jo vodi Divna Slavec, se prične v ponedeljek, 28. septembra, po naslednjem urniku: pon-sreda ob 18.30 do 20. ure, toreki in četrtek od 9. do 10.30 in od 10.30 do 12. ure, sreda ob 10.30 do 12. ure. Za vpis in informacije: 040-299632 ali 339-5281729 (Vera).

ENGLISH FOR EVERYONE: angleški jezik za vse starostne stopnje in različne stopnje predznanja. Možnost srečanj na temo. Konverzacija. Priprava na izpite.

EX PEVCI MLADINSKEGA IN DEKLJSKEGA PEVSKEGA ZBORA Glasbene Matice vladivo vabiljeni na srečanje, ki bo v soboto, 3. oktobra, v osmi-

cih tedna. Tečaji za šole po dogovoru. Informacije in predvpsi tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE, 10.00-14.00. Predstavitev: 30.septembra, ob 15.uri osnovnošolci, 16.uri srednješolci, 17.uri višješolci ter 18.uri odrasli.

ESPAÑOL PARA EXTRANJEROS: tečaj španskega jezika za vse stopnje, za otroke in odrasle. Priprava na izpite. Informacije in predvpsi tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE, 10.00-14.00. Predstavitev: 29. septembra ob 18.ure.

GODBENO DRUŠTVO PROSEK prireja glasbene tečaje za pihala, trobila in tolkala. Vpisovanje in informacije vsaki torek in petek od 20.30 dalje v Sočevi hiši na Prosek oz. na tel. št. 349-4103131, e-mail: gdp1904@libero.it.

KRUT, obvešča vse, ki so pri Krutu opravili tečaj 1. in 2. stopnje, pa tudi Master Reiki, da se bodo začela, 30. septembra ob 17. uri v društvenih prostorih, srečanja za izmenjavo tehnik Reiki. Prosimo potrditi prisotnost na tel. št. 040-360072.

MLADINSKA GLASBENA SKUPINA VIGRED vabi v svoje vrste otroke, ki obiskujejo osnovno šolo in nižjo srednjo. Enourna vadba, bo vsak četrtek, od 16. do 17. ure, v Štalci v Šempolaju. Mentorica Jelka Bogatec.

V BARKOVLIJAH bo v nedeljo, 4. oktobra, tradicionalna procesija Rožnovske matere božje po maši ob 8. ure. Vila se bo ob morju v spremstvu godbe iz Proseka. Vljudno vabimo noše.

S.K.D. SLAVKO ŠKAMPERLE vabi vse srednješolce in višješolce na tečaj hip-hop z Jelko Bogatec. Prvo srečanje bo v ponedeljek, 5.oktobra, ob 14.30 v društvenih prostorih na štadionu 1.maj. Za pojasnila poklicati na tel. 349-7338101.

AŠD SHINKAI KLUB da se bodo redni treningi začeli 6. oktobra ob 16. uri (otroci) oz. 7. oktobra ob 19. uri (odrasli). Za informacije tel. št. 347 - 4033343.

KRUT obvešča člane, da se bo v torsk, 6. oktobra, začela telovadba za hrbitenico, pa tudi za elastičnost telesa. Vadba bo potekala ob torkih in četrtkih v jutranjih in popoldanskih urah. Potrditev, nove prijave in informacije na sedežu krožka, ul. Cicerone 8b, tel. 040-360072.

KRUT začenja v sredo, 7. oktobra, jesenski ciklus tradicionalne skupinske vadbe v termalnem bazenu v Strunjani in v Gradežu. Informacije in vpisovanje na sedežu krožka, ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072.

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB L. Košir vabi svoje člane na redno sejno, ki bo v sredo, 7. oktobra, ob 19. uri v Gregorčičevi dvorani v ul. Sv. Franciška 20

GLEDALIŠČE VERDI - Drugi simfonični koncert jesenske sezone

Simfonija in kantata v počastitev dve pomembnih dvestoletnic

»Slavljenca« Haydn in Mendelssohn - Občinstvo nagradilo izvajalce

Drugi simfonični koncert jesenske sezone tržaškega opernega gledališča Verdi je bil v celoti posvečen dvema letošnjima slavljenecima-Haydnu ob 200-letnici smrti in Mendelssohnu ob 200-letnici rojstva, se pravi mojstru dunajske klasične in enemu najpomembnejših predstavnikov nemške romantične. Franz Joseph Haydn je nesporno skladatelj, ki je razvil in zakoličil zakonitosti forme in estetike klasičnega obdobja z neštetimi primeri sonat, kvartetov, simfonij in drugih kompozicij. V svoji dolgi in nadvse uspešni karieri je Haydn spisal preko sto simfonij, zato je razumljivo, da se je želel izogniti ponavljanju in anonimnosti z domislicami, ki bi vsaki skladbi vtisnile poseben pečat. To mu je najlepše uspelo v skupini dvanajstih »London-skih« simfonij, ki so nastale v angleški prestolnici na spodbudu impresarija Salomona ter navdušile angleško občinstvo.

Simfonija št.103 v Es-Duru posveča posebno pozornost pavkam, ki se oglašajo takoj ob začetku, a ne postanejo izključni protagonisti, kajti orkester se razbohoti v bogatem izobilju, kjer tolkala igrajo le dopolnilno vlogo. Izvedbo je vodil mladi nemški dirigent Michael Guttler, ki ima že bogat curriculum in si je utrl pot v nadvse ugledna gledališča, v njegovi interpretaciji pa nismo zasledili originalnosti, ki bi utemeljila blešeče uspehe: pogrešali smo predvsem lahkonost in ironijo, s katero znajo največji interpreti začiniti Haydnovo glasbo, kajti spoštljiva izvedba še ne razkrije vseh stavnih partiture. Orkester je dirigentu sledil ubrano in disciplinirano, slog je bil dokaj eleganten in lepo se je odrezala tudi gostujoča violinistka Miriam Del Don kot koncertni mojster.

Marljivo in natančno muziciranje je poželo odobravanje občinstva, drugi del koncerta pa nas je popeljal v povsem drugačno dimenzijo, v svet nemških mitov s kantato Die erste Walpurgisnacht op.60 za soliste, zbor in orkester. Mendelssohn se je s tem zelo izvirnim delom navezel na Goetheja, tekst pa je spisal skladatelj Carl Zelter, Mendelssohnov učitelj kompozicije in vezni člen, ki je mladega skladatelja predstavil velikemu nemškemu poetu. Verski običaji starih Germanov in Keltov so obravnavani v nekoliko skeptičnem duhu, toda glasba zaživi v magičnih barvah, ki nekako zanikajo skeptični duh ter se pogreznjejo v nadnaravne mite z veliko mero fantazije.

Nedvomno je tudi v tem primeru Wagner našel marsikatero izhodišče za svojo največjo bajeslovno konstrukcijo,

kajti Mendelssohn je v kombinaciji solistov, zobra in orkestra ustvaril mogočne sugestije in dokazal svoje nagnjenje k »čudežni«, pravljični glasbi, ki ga je razvil tudi v scenki glasbi za Shakespearjev Sen Kresne noči.

Klub originalnosti in zanimivosti je kantata zelo redko izvedena, zato je bila tokrat lepa priložnost, da okusimo sadove čarobne paličice hamburškega mojstra, žal pa so nas nekatere pomanjkljivosti prikrajše za brezpogojni užitek: v prvi vrsti tenorist Donat Havar, ki je v svoji kratki, a vsekakor pomembni vlogi, pokazal šibko vokalnost in ekspresivnost. Bolj prepričljivo se je odrezala ruska mezzosopranistka Elena Zhidkova, z dokaj čvrstim, čeprav rahlo zastitim glasom, še lepše pa baritonist Adrian Eröd (na posnetku), ki je v svojo interpretacijo vll tudi smiseln poživljanje vloge. Krepko, kleno in moroda za spoznanje pretirano odsekano je zapel basist Günther Groissböck, četverica pa se je pod Guttljerjevim vodstvom disciplinirano spojila z zborom in orke-

Baritonist Adrian Eröd

strom. Slednji se je v zahtevni partituri kar lepo izkazal, mnogo manj dovršen je bil nastop zobra, ki ga pripravlja Lorenzo Fratini: najvišji glasovi so nihali in intonaciji in na splošno ni bilo dovolj zli-

Mezzosopranistka Elena Zhidkova

tosti in ubranosti, klub temu pa je skladba ohranila svojo učinkovitost in navdušila občinstvo, ki je vsem nastopajočim namenilo dolge aplavze.

Katja Kralj

ARHEOLOGIJA

Najdbe v rojstnem kraju Aleksandra Velikega

ATENE - Arheologi, ki izkopavajo v bližini Pele v severni Grčiji, rojstnega kraja Aleksandra Velikega, so našli več ducatov kosov orožja in zlatega okrasja, ki je pripadal vojščakom. V izkopavanjih na lokaciji obsežnega antičnega grobišča so našli 50 grobov iz obdobje od 6. stoletja p.n.š. dalje. Najdbe bodo v novi luči osvetlite zgodnji razvoj makedonskega kraljestva, ki je imelo največji obseg v času Aleksandra Velikega. Grobovi vojščakov so izjemno zanimivi, saj so bili nekateri pokopani skupaj z orožjem in brovnastimi čeladami. Njihove oči, usta in prsni koš so bili pokriti z zlato folijo, okrašeno z risbami živali, ki simbolizirajo kraljevsko moč.

Aleksander Veliki (356-323) je bil sin makedonskega kralja Filipa II. Vzgajal ga je Aristotel. Prestol je zasedel po uboji Filipa II. leta 336 p.n.š. Njegove osvojitve so utrle grški kulturi pot v Prednjo Azijo in Egipt.

ŠKOCJAN - Enotedensko pesniško-prevajalska delavnica

Na pesniškem Zlatem čolnu prepletanje malih in velikih jezikov

Miha Obit je zadovoljen s svojim nastopom

V Škocjanu na slovenskem Krasu je tudi letos zapljal pesniški Zlati čoln, na katerem se srečujejo mali in veliki jeziki. Gre za enotedensko mednarodno pesniško-prevajalsko delavnico, ki jo že sedmo leto zapored soorganizirajo Literarno društvo IA, KUD Police Dubove in Kulturno društvo Vilenica ter revija Monitor ZSA. Letašnje izvedbe, ki je bila na sporedu med 7. in 13. septembrom, se je udeležil tudi Benečan Miha Obit.

Cilj zanimive pobude, ki si je zamislil bivši direktor literarnega festivala Vilenica, pesnik in prevajalec Iztok Osojnik (bil je tudi gost Postaje Topolove v okviru Projekta Koderjana), je vzpostavitev mreže uveljavljenih pesnikov-prevajalcev, da bi slovenske avtorje približali bralcem drugih držav, obenem pa slovenski publiku predstavili tuje književnike. Zato organizatorji vsako leto v Škocjan povabijo različne avtorje, s katerimi skušajo nato tudi ohraniti osebne stike. Ob Mihi Obitu so se letosne pesniško-prevajalske delavnice udeležili še David Brooks (Avstralija), Johanna Velho (Finska), Martina Komarkova (Češka), Ksenija Premur (Hrvaška), Mark Whelan (Irška), Jani Kovačič, Tone Škrjanec, Tatjana Jamnik in Hana Kovač (vsi Slovenija), posebna

gostja pa je bila ameriška pesnica, prevajalka in eseistka Kelly Lenox.

V Škocjanu so sedem dni vneto prevajali pesmi avtorjev iz različnih držav, svoje delo pa so nato predstavili na dveh literarno-glasbenih večerih. Prvo branje v več jezikih je bilo pred Škocjansko cerkvijo, drugo, bolj slovesno, pa dan kasneje v Cankarjevem domu v Ljubljani. Oba večera sta posvezovala Hana Kovač in Iztok Osojnik. Beneški pesnik Miha Obit, ki svoje pesmi piše v italijansčini in beneškem narečju, nekaj pesmi pa je napisal tudi v slovenščini, je bil s svojim nastopom na Zlatem čolnu zelo zadovoljen. »Prvi dan smo se zbrali vsi skupaj, nato pa smo delali v glavnem samostojno. Sam sem se odločil, da bom prevajal iz slovenščine v italijansčino. Da bi prevajal angleške prevode, na primer, finskih posmeh me ni navduševalo. Osredotočil sem se na pesmje Osojnika, Škrjanca in Jamnikove. Nekaj prevodov in svojih pesmi sem nato prebral na dveh literarnih večerih,« je o svoji udeležbi na škocjanski pesniško-prevajalski delavnici povedal Obit.

Naj še omenimo, da bodo prevodi s sedme izvedbe Zlatega čolna tako kot vsako leto objavljeni tudi v literarni reviji Apokalipsa. (NM)

PESNIKU IN FURLANSKEMU PRIJATELJU LUCIANU MORANDINIJU V SLOVO

Mejni prostor ob plemenito osebo

Nekaj ur prej sva se slišala: z običajno vedrino in prisrčnostjo je preverjal, kdaj in kje bi se bilo dobiti s slovenskimi prijatelji, omenil je svoj dober občutek, potem ko je te dni oddal tržaški založbi svojo novo zbirko, pozanimal se je, če sem iz Vidma prejel revijo, v kateri je predstavil moje pesništvo. In še, kot po navadi: se slišiva, se vidimo...

Videvala sva se, skupaj pesniško nastopala od Struge v Makedoniji do Zagreba, Obrskega in Celovca na Koroškem, na novih srečanjih v Piranu in na Bledu, na ljubljanskem gradu, v Trstu in seveda v Vidmu in Benečiji ter drugod po Italiji. Skoraj polnih štirideset let. Ne samo srečevanje, tudi sodelovanje: izdaja njegovega Zlatega slanika, prevajanje Kosovela v dvoje: z željo, da bi v italijanskem Kosovelu žarel zbitost in krhka lepota izvirnika; pa dodelava verzov drugih slovenskih pesnikov v italijansčini. In nedavno tega, ob pripravljanju njegove zbirke Iti, hotiti – Camminando camminando lov na odtenke pomena in ustreznih stilnih sredstev pri prestavljanju njegovih pesmi v slovenščino. Dolgi pogovori: o estetskih stvareh, ki da so nerazdržno vezane na etično odgovornost in družbeno valenco besede in človeka, ki jo izreka, zapisuje.

Luciano Morandini, furlanski prijatelj. Poln dejavnega neira, skromen, privržen malim ljudem in stvarem, iskreno radoven do sosedke družačnosti v Benečiji, Sloveniji, na Koroškem in druge v srednjeevropskem in južnoslovenskem zaledju; zgozen nad nestrpnostjo in nasiljem v svetu, nad razobličenjem človeka v imenu profita samozvane elite, ob vojnih katastrofah v bli-

žini in dlje v svetu. To svojo držo je jemal kot nekaj naravnega, kot ob njem še vsa ognjevita generacija iz Furlanije: Pasolini, Giacomin in drugi. Le da je Morandini morda še bolj občutil meje med ljudnimi kot nevarni nesmisel, saj jih je doživel v času povojnih delitev med narodi, ideologijami, bloki na svojih rodnih tleh. Vse od petdesetih let se je zato bojeval z zamejenostjo, z želesnimi zavesami v našem prostoru. Bojeval? Morda bi bilo bolje reči, da se je dejavno zavzemal za zblževanje in medsebojno soočanje identitet in ljudi. Ne za utopično braterje, za spoštljivo prijateljstvo.

Tiči v tej njegovi zavzetosti razlog zakaj je še proti koncu doživel priznance svojega pesništva, celo prej na tujem kot v svojem okolju, v Italiji?

Nekaj ur prej sva se slišala: samoumevna prijateljska bližina v njegovem glasu, klub petnajstletni starostni razlike.

Potem se je kot zrel, razkošen sadež odtrgal od drevesa, obležal: le kako uro po pogovoru, okrog polnoči med torkom in sredo, mi je sporočila žena dan kasneje. Kot da tudi s svojo smrjo želi presegati razmejevanje.

Zdaj se bo stalno naselil v rodnem San Giorgio di Nogaro na južnem koncu Furlanije.

Sredi jeseni, v času novih stisk in nestrnosti je ta naš mejni prostor ob plemenito osebo. Ob pretanjen pesniški glas v vse bolj glušnem času. Kako brez njegove zanesljive in tople bližine? Njam občutek izgube zapolni bogata dediščina, ki nam jo zapiša. Naj: Zelo zelo prav nam bo.

Marko Kravos

MIHA OBIT

AFGANISTAN - Zaupni dokument vrhovnega poveljnika zavezniških sil

McChrystal opozarja, da je poraz verjeten, če ne bo dodatnih vojakov

Zavezniški vojaki morajo v naslednjih 12 mesecih nujno preobrniti pobudo talibanskih upornikov

KABUL/WASHINGTON - Vrhovni poveljnik zavezniških sil v Afganistanu, general Stanley McChrystal v zaupnem dokumentu, ki sta ga včeraj objavila Washington Post in New York Times, opozarja, da bodo v Afganistanu "zelo verjetno doživel poraz", če v prihodnjem letu v državo ne bo prišlo več dodatnih vojakov.

Kot opozarja ameriški general, so dodatni vojaki v Afganistanu nujno potrebni, sicer zavezniškim silam skupaj z ostalimi silami Nata ne bo uspelo premagati upornikov. Opozoril je, da morajo zavezniški vojaki v naslednjih 12 mesecih nujno preobrniti pobudo talibanskih upornikov.

General je tudi povsem neposredno opozoril, da bodo "nezadostne sile zelo verjetno doživele poraz". Če ne bo dodatnih sil in virov, se bo konflikt v Afganistanu stopnjeval, število žrtev se bo povečalo, zvišali se bodo tudi stroški, na koncu pa se bo zaključilo s kritičnim padcem politične podpore. "In vsako od teh tveganj lahko privede do neuspeha misije," je še opozoril general McChrystal.

McChrystal je dokument ameriškemu državnemu sekretarju Robertu Gatesu predstavil 30. avgusta, zdaj pa naj bi ga preučevali tako v Pentagonu kot v Beli hiši, še navaja AFP. Ameriški predsednik Barack Obama je namreč že pred meseci napovedal prenovo strategije v Afganistanu, ki naj bi v začetku temeljila predvsem na povečanju števila vojakov; trenutno jih imajo ZDA v Afganistanu okoli 60.000, Obama pa naj bi jih v deželo pod Hinduščinom napotil še vsaj 20.000. (STA)

Prizorišče četrtkovnega napada na italijanske vojake v Kabulu

ANSAT

IRAN - Kljub številnim kritikam po svetu

Ahmadinedžad ponosen na zanikanje holokavsta

TEHERAN - Iranski predsednik Mahmud Ahmadinedžad je kljub številnim kritikam včeraj dejal, da je ponosen na svoje zanikanje holokavsta, poroča ameriška tiskovna agencija AP. Ahmadinedžad je na demonstracijah v podporo Palestincem v petek v Teheranu znova dejal, da je holokavst "mit", obstoj Izraela pa "žaljivka za druge narode".

"Jeza svetovnih profesionalnih morilcev je za nas vir ponosa," je v odgovoru na vprašanje o kritiki Evropske unije po poročanju iranske tiskovne agencije Irna dejal Ahmadinedžad. EU je v nedeljo namreč odsodila izjave iranskega predsednika, ki je v petek v govoru znova podvomil, ali se je holokavst resnično zgodil.

Ahmadinedžad, ki je že večkrat podvomil v holokavst in pozval k izbrisu Izraela z zemljevida, je imel pri uporabi besede "morilec" po poročaju AP v mislih predvsem ZDA in Izrael.

Izjave Ahmadinedžada je v sobo-

MAHMUD
AHMADINEDŽAD

ANSAT

to odsodila tudi Moskva, včeraj pa se ji je pridružila še tiskovna predstavnica francoskega zunanjega ministarstva Christine Fages. "To je žalosten dan za iransko ljudstvo," je dejala Fagesova.

Iranski predsednik se bo sicer danes odpravil v New York, kjer bo imel v sredo govor pred Generalno skupščino Združenih narodov. Ahmadinedžad se bo na letošnji obisk v New York podal s sporočilom miru in prijateljstva za vse narode, pa je sporocil tiskovni predstavnik urada iranskega predsednika. (STA)

EU - Na vrhu notranjih ministrov povezave

ZN pozivajo k pomoči pri soočanju z begunci

BRUSELJ - Predstavnik Visokega komisariata ZN za begunce (UNHCR) Antonio Guterres je včeraj v Bruslju države članice EU pozval, naj pomagajo pri preselitvi na desetisočje beguncov, ki se ne morejo vrniti v svoje države in potrebujejo preselitev z območja, kjer so.

Guterres je včeraj notranjim ministrom EU predstavil zadnjo analizo problematike beguncov po svetu, ki bi potrebovali preselitev z območja, kjer so. Število teh oseb se povečuje in prijstojna agencija ZN išče dom za 120.000 beguncov samo to leto. Prav zato je Guterres izpostavil pomen načrtov za oblikovanje skupnega programa ZN in EU za ponovno naselitev.

Evropska komisija je sicer v začetku meseca predstavila predlog za ustanovitev skupnega programa EU za ponovno naselitev, katerega cilj je nudjenje pomoči v tretjih državah, ki se soočajo z velikim navalom beguncov, za katere ne morejo zagotoviti niti os-

novnih pogojev. Za vključitev v program se bodo članice odločale prostovoljno, upoštevaje svoje značilnosti in pogoje.

Evropski komisar za pravosodje, svobodo in varnost Jacques Barrot je včeraj, na prvi razpravi o tem predlogu, države članice pozval, naj se dogovorijo in potrdijo ta program do konca leta. V EU imajo največ težav z begunci iz Afrike in Azije južne države: Malta, Grčija, Španija in Italija. Njihovi pozivi k pomoči pri soočanju z begunci za zdaj niso naleteli na velik odziv solidarnosti v EU.

Pa tudi sicer se EU doslej ni preveč zagreto odzivala na mednarodne pozive k pomoči pri preselitvi beguncov. Za zdaj v programu ZN za ponovno naselitev beguncov po navedbah tujih medijev sodeluje deset držav članic EU; poleg tega je EU lani sprejela le sedem odstotkov vseh preseljenih beguncov po svetu ali nekaj čez 4000 oseb, medtem ko so jih ZDA 60.000. (STA)

MAKEDONIJA

Ladja potonila zaradi prevelike obremenjenosti

SKOPJE - Prvi rezultati preiskave nesreče turistične ladje v Ohridskem jezeru 5. septembra kažejo, da je ta potonila zaradi preobremenjenosti. V nesreči, v kateri se je ladja prelomila na pol in potonila 200 metrov od obale, je umrlo 15 bolgarskih turistov.

Na več kot 70 let stari ladji je bilo v času nesreče 57 potnikov, medtem ko bi jih lahko bilo največ 45. Ladjo Ilinden je v soboto iz Ohridskega jezera s pomočjo 24 balonov potegnilo hrvaško podjetje iz Splita, vzrok za nesrečo pa še naprej preiskujejo makedonski, hrvaški in slovenski strokovnjaki. Makedonsko notranje ministrstvo je 6. septembra zaradi nesreče kazensko ovadilo lastnika in pomočnika ladje, ki sta bila v času nesreče na Ilindenu. Zaradi tragedije je odstopil makedonski minister Mile Janakieski, a ga je premier Nikola Gruevski zavrnil. (STA)

FRANCIJA - Osumljenen je zarote z namenom klevetanja Sarkozyja

Včeraj se je začel »proces stoletja« proti nekdanjemu premieru de Villepinu

Nicolas Sarkozy in Dominique de Villepin

PARIZ - V Parizu se je včeraj začel proces proti nekdanjemu francoskemu premieru Dominique de Villepinu, osumljenemu zarote z namenom klevetanja francoskega predsednika Nicolasa Sarkozyja v času, ko sta oba prizadevala za predsedniški položaj. De Villepin je bil pred začetkom sojenja kritičen do Sarkozyja in prepričan, da bo dokazal svojo nedolžnost.

"Tukaj sem zaradi volje enega moža, tukaj sem zaradi vztrajne odločnosti enega moža, Nicolasa Sarkozyja," je pred vstopom v sodno dvorano novinarjem povedal de Villepin. "Ven bom prišel svoboden in oproščen," je dejal nekdanji francoski premier in dodal: "Vem, da bo zmagala resnica".

De Villepin je bil od julija 2007 predmet preiskave zaradi afere Clearstream. Osumljen je, da je leta 2004 pomagal objaviti lažni seznam lastnikov računov na luksemburški banki Clearstream, na katere naj bi prejeli provizijo od prodaje francoskih vojaških lajdi Tajvanu leta 1991. Med lastniki ra-

čunov je bil naveden tudi Sarkozy, tedaj notranji minister.

Poleg 55-letnega de Villepina so pred sodnika stopili še štirje osumljenci, in sicer Jean-Louis Gergorin, nekdanji podpredsednik koncerna EADS, ki je poskrbel, da je lažni seznam priseljal v javnost, njegov družabnik Imad Lahoud, nekdanji svetovalec uprave Florian Bourges in novinar Denis Robert.

De Villepin, ki mu v primeru, da ga bo sodišče spoznalo za krivega, grozi pet let zapora in denarna kazen v višini 45.000 evrov, vztrajno zanika obtožbe in trdi, da primer nikoli ne bi prisel pred sodišče, če se Sarkozy ne bi vmešaval v delo sodišča.

Sodni proces desetletja, kot ga je označil tisk, bo sicer postregel z zasedbo raznovrstnih akterjev iz sveta politike, industrije in obveščevalnih služb. Proses bo tudi možnost za spopad med de Villepinom in Sarkozijem, ki sta v francoskih političnih krogih poznana po medsebojnemu sovraštvu. (STA)

Nov krog pogajanj o nasledniku Starta

ŽENEVA - Predstavniki Rusije in ZDA so včeraj v Ženevi začeli nov krog pogovorov o nasledniku pogodbe o zmanjšanju strateškega orožja Start iz obdobja hladne vojne. Pogovori bodo po navebah neimenovanega predstavnika ameriških oblasti potekali do prihodnjega petka. Pogovore bi lahko olajšala odločitev administracije ameriškega predsednika Baracka Obame, ki je v petek sporočil, da so ZDA opustile gradnjo dela ameriškega protiraketnega ščita v vzhodni Evropi, ki mu je Rusija ostro nasprotovala.

Pozornost je zbudilo dejstvo, da sta ZDA in Rusija na tokratne pogovore poslali večji delegaciji kot doslej, pogovori pa naj bi se zavlekli v začetek oktobra. Posamezni krogi pogovorov so doslej potekali največ stiri dni. Prvi krog pogajanj o sporazumu, katerega veljavnost se izteče 5. decembra, je potekal 19. in 20. maja v Moskvi. O obnovitvi pogajanj o nasledniku pogodbe iz leta 1991 pa sta se aprila v Londonu dogovorila Obama in ruski predsednik Medvedjev.

Merklova po grožnjah Al Kaide miri državljanje

BERLIN - Potem ko je mednarodna teroristična mreža Al Kaide Nemčiji minuli teden zagrozila s terorističnimi napadi, je nemška kanclerka Angela Merkel včeraj skušala pomiriti državljanje. "Nemške varnostne sile delajo vse, da bi zagotovile varnost državljanov," je za radio NDR Info dejala Merklova.

Nemčija ima zelo dober varnostni sistem, je dejala Merklova. Ob tem je izrazila zaupanje v državo, njene zvezne dežele in mednarodno sodelovanje na področju varnosti. "Zato lahko ljudje vedo, da bomo za njihovo varnost storili vse," je zagotovila nemška kanclerka.

Močan potres v Butanu terjal smrtné žrtve

THIMPHU - Območje odročnega himalajskega kraljestva Butan je včeraj stresel močan potres jakosti 6,3 stopnje po Richterjevi lestvici, ki je terjal najmanj enajst smrtnih žrtv, najmanj 15 je ranjenih. Potres je obenem poškodoval samostanska poslopja in druge stavbe. Reševalci nadaljujejo iskanje morebitnih preživelih. Številni ljudje pa so bili ob potresu prisiljeni zbežati z domov.

Po podatkih ameriškega geološkega centra je bilo žarišče potresa tik ob meji med Butanom in Indijo, 180 kilometrov vzhodno od butanske prestolnice Thimpu. Po potresu so se reševalci in policija odpriali na območje potresa, kjer bodo ocenili škodo. (STA)

ROMJAN - Župani tržiškega mesta okrožja razpravljali o prevozu v slovensko šolo in vrtec

Avtobusa ne bodo kupili, denar bodo ponudili staršem

Vizintin: »Združenje staršev bo moralo še naprej nadomeščati javne uprave pri zagotavljanju prevoza v šolo«

Novega šolskega avtobusa za prevoz otrok iz Laškega v slovenski vrtec in osnovno šolo v Romjanu ter nižjo srednjo šolo v Doberdobu ne bodo kupili, denar, ki ga je pokrajina dala na razpolago za nakup vozila, pa bodo ponudili Združenju staršev. Začasno rešitev za vozel prevoz slovenskih šolarjev so predlagali župani tržiškega mesta okrožja med njihovim rednim srečanjem, ki je včeraj potekalo v palaci Vincentini Miniussi v Ronkah. »Pokrajina je pripravljena prispevati 40.000 evrov, vendar je bilo na srečanju županov tržiškega mesta okrožja ugotovljeno, da bi nov šolski avtobus stal okrog 170.000 evrov. K tej vsovi je treba dodati še stroške za voznika in enega spremjevalca,« pojasnjuje doberdobski župan Paolo Vizintin, ki je svojčas zahteval, da se na včerajnjem zasedanju razpravlja tudi o omenjenem vozlu prevozov. Po njegovih besedah so župani ostalih občin tržiškega mesta okrožja povedali, da nimajo finančnih sredstev za kritje stroškov, ki bi jih prinesla nakup novega avtobusa in njegovo vzdrževanje. Zato so predlagali, da naj pokrajina prispevke dežele obrne Združenju staršev slovenske osnovne šole in vrta iz Romjana, ki naj bi nato še naprej skrbeli za prevoz otrok.« Rešitev, ki so jo predlagali župani, je sicer začasna in bi veljala le za letošnje šolsko leto. Zaenkrat nobena uprava ni pripravljena vključiti v svoj proračun postavke, ki bi tudi za prihodnja leta zagotovila denar za prevoz slovenskih šolarjev,« ugotavlja Vizintin in pojasnjuje, da morajo občinski uradi iz Tržiča skupaj s pokrajino preveriti še nekaj proceduralnih zapletov, potem pa naj bi Združenje staršev lahko koristilo prispevek.

»Že zdavnaj sem napovedal, da srečanje županov tržiškega mesta okrožja se ne bo zaključilo z dokončno rešitvijo. Kljub vsem razumljivim finančnim težavam občin iz Laškega in pokrajine, ostaja zaskrbljujoče dejstvo, da zasebniki, in sicer Združenje staršev, ki mu gre vsa polhvala, za kar je doslej naredilo za slovensko šolo, bodo morali še naprej nadomeščati javne uprave pri zagotavljanju storitve, ki bi moral biti javna,« pravi Vizintin in nadaljuje: »Pri vsem tem se postavlja kar nekaj vprašanj glede prihodnosti slovenskega šolskega potoka v Romjanu. Zaenkrat nimamo jamstev, da bo prevoz otrok v slovenske šole lahko zagotovljen tudi v prihodnjih letih, saj naj bi prispevek kril le letošnje stroške.«

Medtem ko občine iz Laškega ne dobiti denarja za zagotovitev prevoza v slovenske šole, v Doberdobu vsako leto slano plačajo za prevoz otrok, ki hočejo obiskovati šolo v italijanskem učnem jeziku. Lani je šest otrok iz doberdobske občine obiskovalo italijanske šole v Ronkah; na podlagi konvencije je za njihov prevoz ob-

Srečanje med župani tržiškega mesta okrožja

BONAVENTURA

čina Doberdob Ronkam odšela 5.000 evrov.

Po besedah Vizintina so zaradi težav s prevozi perspektive razvoja romjanske šole pod vprašajem, saj je treba še preveriti

ti, ali je Združenje staršev pripravljeno še eno leto prevzeti nase skrb za prevoz otrok. Ne glede na to župan Vizintin napoveduje, da se bo v kratkem srečal z deželno odbornico Federico Seganti. Z njim se bo po-

govoril tudi o prevozih v slovenske šole v Romjanu in Doberdobu. »Če dežela kupuje orožje mestnim denarjem, bi bilo prav, da bi poskrbel tudi za prevoz otrok v slovensko šolo,« zaključuje Paolo Vizintin. (dr)

GORICA - Stekla dela na strugi potoka Koren

Voda ne bo več zastajala

Poseg vodi podjetje Adriacos iz Latisane s pomočjo deželne civilne zaštite - Zahteval naj bi skoraj 160 tisoč evrov

Potok Koren v Gorici

FOTO PDK

»Po štiridesetletnem čakanju bo Gorica končno lahko spet zadihala.« Goriški župan Ettore Romoli je bil včeraj vidno zadovoljen zaradi del, ki so stekla že pred dnevi na območju struge potoka Koren. Na novinarskem srečanju je namreč župan v družbi deželnega odbornika za civilno zaščito, infrastrukture in promet Riccarda Riccardija najavil, da bo neznenos smrad, ki se dviga iz potoka v kratkem pozabljen. Občani in okoljevarstvene organizacije so se dolga desetletja pritoževali nad neokusnimi vonjavami in fekalno vodo tega potoka, ki priteka iz sosednje Nove Gorice že hudo onesnažen zaradi odpak, na italijanski strani pa se vanj iztekajo še greznične, odpadne vode.

Kot je bil objavljen med avgustovskim ogledom »zatožene« potočne struge, je odbornik Riccardi podpisal dekret, ki odreja takojšen poseg za začasno prekritev in ureditev struge potoka Koren. Ozemlje, skozi katerega teče potok, so si z občinskim tehniki

svojčas ogledali tudi strokovnjaki deželne civilne zaštite in ugotovili več točk, v katerih voda zastaja in od koder močno zaudarja. Gre predvsem za desetmetrski pas v t.i. dolini Korna, kjer potok priteče na dan, ravno v bližini ulic San Gabriele, Catterini in Oriani. Tu bodo dela zaobjemala predvsem začasno prekritje tega pasu, hkrati pa se bodo lotili tudi pregleda tamkajšnjega kanalizacijskega omrežja; obnovili bodo cevi, ki tečejo vzdolž potočne struge in odstranili morebitne naravne »zamaške«, ki ovirajo iztekanje vode. Ti posegi naj bi definitivno rešili problem stagnacije in posledično seveda smrada.

Vodstvo del je prevzelo podjetje Adriacos iz Latisane. Skupno naj bi zahtevala 157.501 evra, trajala pa naj bi predvidoma 60 delovnih dni. Kot rečeno so dela stekla pred dnevi, in sicer na že obstoječi mreži cevi, ki povezujejo Nieve s potokom Koren, v tistem delu torej, kjer ni ujet v cementni oklep. Naslednji korak bo zahteval temeljit pregled kanalizacijske mreže goriške občine in posledično postavitev novih cevi, kjer bi bilo to potrebno, nato pa naj bi sledila še ureditev bregov in prekritje pasu, kjer potok priteče na površje. S podjetjem Adriacos bodo vseskozi sodelovali tudi civilna zaščita in pa osebje podjetja za javne službe Iris.

Konec novembra se bo odbornik Riccardi spet mudil v Gorici, da bi preveril, ali so se dela uspešno zaključila. Župan ni skrival zadovoljstva nad dejstvom, da bo park v t.i. dolini Korna končno spet zaživel, potem ko je bil zaradi neznosnega smrada več let skoraj opuščen oz. so se v njem združevali le vandali. Lokacija je namreč primerna za prireditve, je dejal in še dodal, da ne izključuje, da bi park morda že prihodnje leto gostil kak pomembnejši dogodek. (sas)

Ob krožišču v Štandrežu nove cestne povezave

Družba SDAG, ki upravlja goriško tovorno postajališče, je pred kratkim prejela od dežele deset milijonov evrov za ureditev svojih notranjih prometnih infrastruktur in povezav. Del tega denarja - tako sta se včeraj dogovorila deželni odbornik Riccardo Riccardi in vodilni funkcionar družbe SDAG Carlo Mistretta - bo šel za prekvalifikacijo krožišča pri Štandrežu in južnega vhoda v mesto. V okviru gradnje avtoceste Gorica-Vileš bodo namreč uresničili povsem novo krožišče, zdaj pa bo družba SDAG v sodelovanju z deželno pripravila načrt za prometnice, ki s krožnega krožišča vodijo do tovornega postajališča in drugih struktur ob nekdanjem mestnem prehodu. Goriški župan Ettore Romoli je pri tem opozoril družbo SDAG in deželo, da je treba poskrbeti tudi za gradnjo kolesarske steze in pešpoti, ki bi kolesarjem in peščem zagotavljali varno prečkanje avtoceste.

Dedeči-redar na urgenci

Včeraj dopoldne so na goriški urunci spreheli starejšega moškega. Med opravljanjem svoje funkcije dedka-redarja oz. med nadziranjem prometa pred šolo v ulici Romana v Ločniku je namreč padel in se poškodoval.

Nesreča na domu

V kraju Versa se je včeraj zgodil zjutraj pripetila nesreča. Starejša ženska je iz še nepojasnjениh razlogov na svojem domu padla. Zaradi hudi poškodb je moral poseči helikopter, ki je žensko odpeljal v videnško bolnišnico.

DS - Kongres Serrachianijeva prepričala goriške volivce

DEBORA SERRACCHIANI

KROMA

Nedeljski kongres goriškega krožka Demokratske stranke je nagradil Debora Serracchiani in Daria Franceschinija. Kandidata za deželno oz. državno vodstvo DS sta namreč med Goričani požela velik uspeh: skoraj 70 odstotkov volivcev je podprtjo Franceschinija, medtem ko je Serrachianijeva prednjačila z 80-odstotno podporo. Kongresa se je udeležilo 53 odstotkov članov goriško-steverjanskega krožka DS (327 na 617).

Dan se je začel z debato, na kateri so posegli Alessandro Maran in Giorgio Brandolin, ki sta zagovarjala Franceschinija oz. Pierluigija Bersanija, Flavio Petroni je predstavil Ignazia Marina in Mario Cristino Carloni, medtem ko sta Debora Serracchiani in Enzo Martines kar osebno orisala svoj program. Nato je sledila izvolitev delegatov, ki bodo soudeženi v nadaljnji fazah postopka za izvolitev deželnega in državnega tajnika stranke. Večina večina (261 volivcev) je svoj glas zauvela Serrachianijevi, ki po splošnem mnjenju odraža novo podobo DS: odprt je in pozorna do realnih težav, s katerimi se soočajo ljudje, hkrati pa predstavlja neko prekinitev s preteklostjo in začetek novega družbenega preporoda začenši od njegovih temeljev. Prav tako je večina članov podprla Franceschinija. Bersani je zbral podporo 28 odstotkov volivcev, Marino pa le 3 odstotkov; na deželni ravni je Martines podprlo 19 odstotkov, Carlo-njevo pa le 1 odstotek volivcev.

MOŠČENICE-VILEŠ - Promet

Tehnično omizje za sprostitev avtoceste

Dežela bo sklical tehnično omizje, na katerem bodo vzel v pretres možnost sprostitev avtoceste med Moščenicami in Vilešem. Tako je včeraj zagotovil deželni odbornik za prometne infrastrukture Riccardo Riccardi, potem ko se je v Marianu srečal s pokrajinskim predsednikom Enricom Gherghetto.

Pred nekaj tedni so sprostitev avtoceste zahtevali javni upravitelji, sindikalisti, podjetniki in predstavniki drugih ustanov, ki so podpisnice pakta za razvoj Goriške. Soglasno so poudarili, da je treba Gorico povezati s tržiškim pristaniščem, zato pa si niso mogli zamišljati, da bi tovornjaki na tej poti morali skozi dve cestni posta-

ji. O sprostitevi avtoceste med Moščenicami in Vilešem je prejšnji petek razpravljalo tudi pokrajinski svet. Resolucijo, ki je bila pred zaključkom zasedanja tudi odobrena, je vložil pokrajinski svetnik Luciano Migliorini; v njej je poudaril, da infrastrukture goriške pokrajine potrebujejo boljšo medsebojno povezavo, zaradi tega pa je sprostitev avtoceste nujno potrebna. Sprostitev avtoceste je zahteval tudi doberdobski župan Paolo Vizintin, saj bi omogočila preusmeritev tovornega prometa s ceste po Jamljah in Dolu na avtocesto. Riccardi je včeraj tudi napovedal, da se bo v kratkem v Marianu začela gradnja obvoznice, ki bo razbremenila središče vasi od prometa.

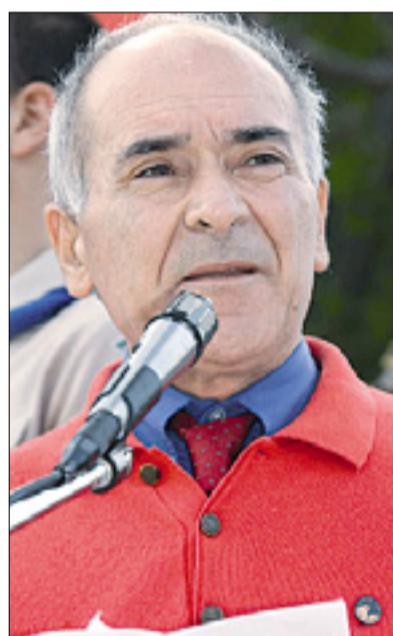
DEVETAKI - Odkrili obeležje v spomin na sponade med partizani in nemško motorizirano kolono

Slovenci in Italijani povezani v zmagovitem boju

Rupel pozval udeležence slovesnosti, da naj stopajo skozi današnjo družbeno dinamiko z uporno, dvignjeno glavo

»Povezani v zmagovitem boju - Uniti e vittoriosi nella lotta.« Tako je zapisano na kovinski tabli, ki je pritrjenja na novo spominsko obeležje pri Devetakih. Odkrili so ga v nedeljo, na svečanosti z okrog tristopetdesetimi udeleženci. Slavnostni govornik Aldo Rupel je med svojim nagovorom pojasnil, da spomenik je in bo nekaj posebnega. »K njemu ne bomo nikoli polagali venc v cvetja, nikoli ne bomo vabili k minuti tišine in nikoli ne bomo ob njem poslušali žalostink. Ta spomenik ni posvečen padlim, niti deportiranim, niti mučenim; spomenik bo spominjal na zmago, na sposobnost za uspešen upor, konkretnje pa na vrsto sponadov in bojev, ki so se v Dolu začeli v okviru Goriške fronte, posebno pa na tistega, ko so vstajniki slovenske, italijanske in furlanske narodnosti onesposobili motorizirano kolono nemške vojske na odsek ceste od Čukiča do Devetakov,« je poudaril Rupel na svečanosti, ki jo je v imenu sekcije VZPI-ANPI uvedel Patrik Zulian. Pred častno stražo tabornikov in skavtov ter ob prisotnosti praporščakov borčevskih sekcij iz raznih krajev goriške pokrajine in združenj zvezne borcev za vrednote NOB iz Opatjega sela, Šempetra, Prvačine in Nove Gorice so zbrane nagovorili doberdobski župan Paolo Vižintin, pokrajinski odbornik Maurizio Salomon, pokrajinski predsednik VZPI-ANPI Paolo Padovan in župan Mirna-Kostanjevice Zlatko Martin Marušič. Govorniki so izpostavili pomen skupnega boja Slovencev in Italijanov, ki so se skupaj zoperstavili nacističnim okupatorjem in njihovim fašističnim pomagačem. Vižintin je poudaril, da so se slovenski in italijanski partizani borili v imenu bratstva in enotnosti med narodi, odbornik Salomon pa je k temu dodal, da so delavci iz tržiške ladjedelnici v stojajo hoteli izbojevati tudi socialne in delavske pravice, ki so bile med fašizmom zatirane. Padovan se je spomnil šestih italijanskih vojakov, ki so prejšnji teden umrli v Afganistanu. Poudaril je, da miru ni mogoče »izvoziti« z orožjem, pač pa s hrano, zdravniško in humanitarno pomočjo. Po besedah Padovana so Slovenci veliko pretrpeli v obdobju fašizma, zatem pa so dali pomemben doprinos k zmagi in gradnji demokracije v Italiji. Zaradi tega je za Padovana italijanska država dolžna, da Slovencem zagotovi pravico do negovanja svojega jezika in kulture.

Po pozdravilih gostov je Rupel pojasnil, da obeležje spominja na vrsto zased in sponadov v letih 1943-1944, od tistih pri Mikolih in Vižintinih do Gabrij in Devetakov, ko partizani in garibaldinci niso imeli nobene žrtve, sovražnik pa je utrel zajete, ranjene in mrtve. »Podrobnosti je mogoče prebrati v ustrezni literaturi, toda ne moremo ne omeniti zajetih visokih častnikov nemške in italijanske kraljeve vojske pri Mikolih, uničenih vozil in zajetja velikih količin orožja vključno z dvema topovoma, miniranja ceste z uničenjem vojaške avtomobilne pri Vižintinih, druge manjše zasede pod kamnolomom pri Devetakih. Uspehi so bili tolkišni, ker so skupine partizanov imele na razpolago veliko orožje, saj so razrožile orožniške postaje in vojaške kasarne že po 8. septembru, poleg tega pa je orožje zapuščalo na zbirnih mestih na stotine italijanskih vojakov med umikom po Vipavski dolini v smeri Italije,« je povedal Rupel in nadaljeval: »Res je, da je upor zahteval visok krvni davek, a ni res, da je bil zaman, da bi itak po vojni bilo tako, kot je bilo. Nihče ti nikoli nič ne podari in kdor je bil na oblasti, bi je ne predal na lepe oči in zaradi demokratičnega čuta. Nova družbenia ureditev je bila izbojevana, ne pa darovana na zlatem krožniku. Kaj šele če pomislimo na možnost uporabe svojega jezika in doživljjanja ter dojemanja prostora s ključem svojega kulturnega izvora. Zgodovinski pouk tudi tega izseka upora, zmagovitega krajnega upora, je, da ne smemo podlegati masifikaciji prepričanj, kavalunkvizmu psihoške vojne, ki poteka leta in leta preko osredotočenja oblasti nad sredstvi obveščanja in je dosegljiv visoko stopnjo pranja možganov, zaradi česar naj bi prebivalstvo moral slediti propagandističnem parom, ki prihaja iz enega samega centra moči. Sporočilo s tega mesta glede današnjih pogov-

Del udeležencev in nastopajočih na svečanosti (zgoraj); slavnostni govornik Aldo Rupel (levo); spomenik sta odkrili Bernarda Devetak in Milka Peric (desno)

BUMBACA

DOBERDOB - Izpeljali 6. tekmo Hrast Bike Slalom

S kolesi med količki

Tekmovanja se je udeležilo petdeset otrok iz Doberdoba in okoliških krajev

Tekmovalci na startu

BUMBACA

Društvo Hrast je prejšnjo soboto priredilo že šesto izvedbo tekmovanja Hrast bike slalom, tekme z gorskimi količki po proggi med smučarskimi količki v bližini župnijske dvorane v Doberdobu. Pobuda je postala dokaj priljubljena v Doberdobu, pa tudi ožji in širši okolici, saj se je vsako leto udeležuje približno 50 mladih in zagnanih kolesarjev. Letos se je tekmovanja udeležilo natančno 50 tekmovalcev.

Dirka je kot predvideno potekala v dveh 700 metrov dolgih spustih na ravninski proggi. Tekmovalci so bili razdeljeni po starostnih kategorijah, od najmlajših osnovnošolcev do nekoliko starejših srednješolcev. Po obeh spustih in po srečelo-

vu so vsi nastopajoči le dočakali še razglasitev zmagovalcev. V posameznih kategorijah so se uveljavili Antonino Fardella (1. razred), Danijel Lavrenčič (2. razred), Katarina Visintin (3. razred), Jurij Lavrenčič (4. razred), Elija Lakovič (5. razred), Aleš Lavrenčič (1. razred niže srednje šole), Cristian Visintin (2. razred niže srednje šole), Elija Marušič (3. razred niže srednje šole, moški), Mihail Lavrenčič (2. razred višje srednje šole) ter Tomaž Legiša v skupini starejših vpisanih. Ob zahvalah in skupinskom fotografiraju se je tako iztekel tudi letošnji Hrast bike slalom, ki je na doberdobskem Krasu postal že stalnica ob sklepu poletja in začetku šolskega leta. (ač)

D.R.

GORICA - V petek začetek enogastronomiske prireditve

Okusi se vračajo tudi na Travnik

Odlok o predčasnom zaprtju lokalov bo začasno ukinjen

»Nadaljujemo s to uspešno enogastronomsko pobudo, ki postaja iz leta v leto atraktivnejša in zna enakovredno konkurirati videvskemu Friuli Doc.« Tako je goriški župan Ettore Romoli včeraj pozdravil peto izvedbo poučnega enogastronomskega dogodka Okusi na maji, ki bo konec tedna od petka, 25. septembra, do nedelje, 27. septembra, poživila mesto in privabila številne obiskovalce iz bližnje okolice in sosednjih držav. Vsebinu tridnevnega dogodka, ki ga bodo spremljale še številne glasbene in kulturne točke, je včeraj na goriškem županstvu predstavil občinski odbornik Antonio Devetag. Ob njem je bil prisoten še predsednik zveze ASCOM Pio Traini, ki je v imenu goriških trgovcev zagovoril, da bodo v mestnem središču trgovine začasno povezane.

»Letos smo želeli ovrednotiti goriško kuhinjo, ki je že sama posebej skupek srednjeevropske gastronomije, zato smo prestižno lokacijo, obnovljeni Travnik, prepustili domaćim gostilničarjem, ki se bodo tam predstavili z izvrstnimi jedmi in briškimi vini,« je udoma povedal Devetag in dodal, da letosnji Okusi na meji bodo ovrednotili ribe jedi, saj bo prisotna tudi ribiška zadruga Marco Polo iz Trsta.

Kroasane, foie gras, sir camembert, ostrige in penine iz vinogradnega območja Champagne bodo mimočim ponujali v ljudskem vrtu, kjer bo letos svoj prostor našla »francoska vas«, saj so trg sv. Antonia zaradi obnovitvenih del izložili s prizorišča dogajanja Okusov na meji. Dobrote s Tirolske, Štajerske in Koroske bo mogoče okusiti na trgu Battisti, medtem ko bosta korzo Italia in korzo Verdi vse do ulice Boccaccio domena italijanske in furlanske kuhinje. V balkansko vzdružje v ritmih »trubacev« in vonju jedi z žara se bo mogoče vživeti v ulici Roma. Slovenske jedi in vina pa bodo na voljo v ulicah Crispin in de Gasperi. Letosnji novosti bosta grška kulinarična tradicija s poudarkom na mlečnih izdelkih in bogat izbor belgijskih sladkih.

Okuse na meji bodo popestire še številne knjižne predstavitve iz zgodovine gastronomskih tradicij Gorice in mitov o Dionizu, antičnem bogu rodotinosti in vina. V večernih urah bodo na odrh na Travniku, trgu Battisti in v ljudskem vrtu igrale številne glasbene skupine. Gorico bodo obiskali tudi muzikantke ljudske glasbe iz Lienza. Slavnostno odprtje pete izvedbe Okusov na meji bo v petek, 25. septembra, ob 19. uri na Travniku. Poulične stojnice bodo obiskovalcem ponujale svoje dobre od 18. ure dalje. V času prireditve bo začasno ukinjen županov odlok o predčasnom ureniku zaprtja javnih lokalov. Zaradi priprav na prizoriščih prireditve bo te dni promet v mestnem središču omejen.

NOVA GORICA Etnologi iz vse Evrope na simpoziju

V organizaciji Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete v Ljubljani, Inštituta za multikulture raziskave iz Ljubljane Max Planck, inštituta za socialno antropologijo iz Nemčije ter Društva humanistov Goriške se je v Novi Gorici včeraj začel že 16. Mednarodni etnološki sredozemski simpozij/šola (MESS), ki bo potekal do 26. septembra. MESS na kreativen in inovativn način povezuje študente in profesorje, zbljižuje zahodnoevropske in vzhodnoevropske raziskovalne tradicije, predvsem pa seznanja z aktualnimi etnološkimi in antropološkimi raziskavami, metodologijami in teorijami. Vsa besedila, ki jih predavatelji predstavijo na MESS-u, vsaki dve oz. tri leta izidejo v zborniku. Do danes je izšlo sedem zbornikov. Na dosedanjih 15. izvedbah je sodelovalo že več kot 140 predavateljev in preko 400 študentov iz tridesetih držav. Letošnjega simpozija, ki te dni poteka v novogoriškem dijaškem domu, se udeležujejo predavatelji in študenti iz Romunije, Nemčije, Francije, Nizozemske, Etiopije in Slovenije. (N.N.)

Francoska stojnice bodo letos selili s trga Cavour v ljudski vrt

TRŽIČ - Sezona 2009/2010

Občinsko gledališče s prozo in glasbo za vse okuse

A due passi dai tuoi sogni oz. Korak do tvójih sanj je geslo nove gledališke sezone 2009/2010 občinskega gledališča v Tržiču, ki so jo pred dnevi predstavili javnosti. Letošnji abonma vključuje enaintrideset gledaliških predstav, ki zaobjemajo tako prozo s klasičnimi dramskimi teksti kot tudi glasbo s številnimi odrskimi glasbenimi performansami in koncerti. Pri tržiškem občinskem gledališču so zatrtili, da so sestavili kakovosten program, primeren za vsakogar, ki rad zahaja v gledališče, in predvsem tak, ki ponuja visoko kulturno sporočilnost in ki želi poudariti povezanost gledališča s svojim teritorijem.

Glavnina sezone je osnovana na gostovanjih profesionalnih gledaliških skupin in igralcem iz Firenc, Bolonje, Verone in Neaplja. Na odru pa se bo zvrstilo tudi nekaj predstav Stalnega gledališča dežele FJK in Slovenskega stalnega gledališča. Sezona poteka pod pokroviteljstvom italijanskega Ministrstva za kulturne dobrine, odborništva za kulturo dežele FJK, Deželnega gledališkega zavoda in Fundacije Goriške hranilnice.

Sezona se bo začela z odrsko uprizoritvijo dela enega izmed velikih avtorjev gledaliških predstav 20. stoletja, to je nemškega dramatika Bertolta Brechta. Gre za že večkrat uprizorjeno komedijo »Življenje Galileja«, v katerem avtor na osnovi inovativnih Galilejevih izumov izpostavlja gledal-

cu razloge za nesoglasja, ki se tako v pretekli kot tudi v sodobni družbi povajajo med znanostjo in oblastjo.

Program oblikuje še glasbena komedija »Italiani si nasce e noi lo nacquiamo« z igralcema Mauriziom Michelijem in Tulliom Solenghijem. Nekaj je tudi klasičnih dramskih del kot sta na primer Pirandellov »Giganti della montagna« in Molierjev »Tartuf«. V abonma je vključena tudi predstava »E' bello vivere liberi!«, ki se je uvrstila na prvo mesto na gledališkem natečaju Scenario v spomin na žrtve letalske tragedije pri Ustici. Predstava je biografski prerez življenja partizanke Ondine Peteani, njeno režijo pa je podpisala Marta Cuscuna iz Tržiča.

Pestra je tudi glasbena ponudba abonmaja z gostovanjem svetovno znane pianistke Angele Hewitt, ki se bo poklonila nemškemu skladatelju Johannu Sebastianu Bachu. Popolnost glasbene ustvarjalnosti pa bo dokazal še Maurizio Bagalini z izvedbo Beethovne devete simfonije. Abonma bo sklenila zadnja predstava Monija Ovadie z naslovom »Shylock. Il Mercante di Venezia in prova«, povzetna po istoimenskem Shakespearejem delu.

Podrobnejše informacije o vseh gledaliških predstavah, celoten katalog prireditve ter kontaktne številke za vpis abonmaja so na voljo na spletni strani www.tetromonfalco.net. (VaS)

IZLET - Društvo Primož Trubar iz Ljubljane

Po Trubarjevih poteh mimo Gorice in Rubijskega gradu

Izletniki pred Trubarjevim kipom v Rubijsah

BUMBACA

Skupina članov Slovenskega protestantskega društva Primož Trubar iz Ljubljane je pretekel soboto predstavila celodnevno ekskurzijo »Po Trubarjevih poteh na Primorskem«. Po postanku v Vipavi, kjer so si ogledali dvorec Lantieri, in pri Vipavskem Križu ob spominskem obeležju Trubarju, so se udeleženci podali v Gorico, kjer so si najprej ogledali Trg Cavour, kjer je Trubar prebival med svojo pridigarsko potjo na Goriško, november 1563. Nato so se podali v Kulturni dom v Gorici, kjer jim je ravnatelj Igor Komel izpostavil vse najvažnejše kulturne prireditve, ki so zaživele na Goriškem v Trubarjevem letu 2008 (Trubarjev kip, dokumentarna razstava, Trubarjev dejanice, itd.). Pred odhodom v Rubijsah so se udeleženci še zaustavili pred kipom Simona Gregorčiča v Ljudskem vrtu in pred Trgovskim domom na Verdijevem korzu.

V Rubijsah so se izletniki poklonili očetu slovenske besede pred spomenikom, ki so ga odkrili lansko leto ob Trubarjevi 500-letnici, nato pa si še ogledali grad, v katerem je Trubar prenočeval. Ob

tej priložnosti jih je nagovoril lastnik gradu in eden izmed pobudnikov postavitev spomenika Venku Černic, ki se je zaustavil predvsem pri Trubarjevem bivanju v Rubijskem gradu. Ob njem je bil prisoten tudi Roman Gergolet, ki je gostom predstavil pred leti restavrirano in zelo zanimivo Dalmatinovo biblijo iz leta 1583.

Iz Gorice in Sovodenj so udeleženci v popoldanskem času krenili še v Goriško Brdo, kjer so se v Medani poklonili pesniku Alojuzju Gradniku.

Ekskurzijo po Trubarjevih poteh sta vodila predsednik protestantskega društva Primož Trubar Viktor Žakej in član odbora Marko Zore. Med udeleženci pa so bili tudi dr. Matjaž Kmecl, dr. Marko Kresan, Dušan Voglar, dr. Božidar Debenjak, dr. Mihael Glavan ter številni drugi kulturniki oz. znanstveniki in odlični poznavalci Trubarja.

Naj za zaključek le še dodamo, da so člani društva ob tej priložnosti slovenski knjižnici Damir Feigelj – NŠK v Gorici v dar poklonili sklop Trubarjevih publikacij. (ik)

SKP pred prefekturo

Pokrajinska federacija Komunistične prenove prireja danes ob 18. uri pred prefekturo v Gorici shod, med katerim bo zahtevali umik italijanskih vojakov iz Afganistana. K pobodi pristopa tudi pokrajinska koordinacija Italijanskih komunistov.

Sporazum o varnosti

Deželna odbornica za ozemeljsko načrtovanje in varnost Federica Segantij je včeraj v Ronkah s tržiško medobčinsko zvezo ASTER, ki vključuje občine Tržič, Ronke, Foljan-Redipulja, Štarancan, Škocjan, Turjak, San Pier in Zagraj, podpisala sporazum o varnosti. Dežela bo namenila več kot milijon evrov za posege na ozemlju občin Ronke in Foljan-Redipulja, in sicer za ureditev novega sedeža mestne policije, za okrepitev video nadzora nad kraskim ozemljem in šolskimi objekti ter za obnovo bivše vojaške kasarne Da Colle.

GORICA - V kulturnem centru Bratuž

Goriški likovni krog in slovenski tisk v Gorici

Obogateno razstavo bodo odprli v četrtek, 24. septembra

Kulturni center Lojze Bratuž v sodelovanju s Pilonovo galerijo in galerijo Rika Debenjaka je pripravilo razstavo pod naslovom Goriški likovni krog in slovenski tisk v Gorici med obema vojnoma. Likovna razstava Goriški krog se osredotoča na glavne protagoniste goriške likovne umetnosti v času med obema vojnoma, razstava Slovenski tisk v Gorici 1918-1940 pa je usmerjena v bogato ilustratorsko in grafično ter oblikovalska dejavnost tega časa in ima poleg ožjega likovnega tudi zgodovinsko dokumentarni odtek. Na razstavi, ki je bila že pred-

stavljeni v Kanalu na odprtju Kogojevih dni in se sedaj v obogateni obliki predstavlja v galeriji Kulturnega centra Lojze Bratuž, bodo na ogled dela Lojzeta Spazzapani, Rudolfa Sakside, Avgusta Buciča, Vena Piloni, Ivana Čarga in Milka Bambiča. Izbor likovnih del so iz fonda Pilonove galerije in iz zasebnih zbirk zamejskih Slovencev. Razstavljene publikacije pa so iz arhivov knjižnice Damir Feigel, Bevkove knjižnice iz Nove Gorice in Goriške Mohorjeve družbe. Odprtje razstave bo v četrtek, 24. septembra, ob 18. uri. Razstavo bo predstavila Irene Mislej.

GORICA - Vikend Fotografski festival GoARTonline

Gorica bo 26. in 27. septembra ob okrogli mizi in seriji razstav o umetnostni fotografiji gostila prvi fotografski festival z naslovom »GoARTonline«, ki je v celoti namenjen digitalni in analogni fotografiji.

Dogodek, ki ga prireja goriško kulturno društvo Graphiti, so predstavili v četrtek na goriški pokrajini. »Fotografski festival želi biti naslednik slikarske razstave EurArt, ki so jo trinajst let zapored v Gorici oblikovali številni umetniki iz Italije, Slovenije in pa drugih držav,« je na predstavitvi festivala v imenu društva Graphiti posvedala Giuseppina Mastrovito, ki upa, da bodo fotografski festival obiskovalci in udeleženci dobro sprejeli in da bo posledično postal neko tradicionalno srečanje.

Festival digitalne fotografije se bo pričel v soboto, 26. septembra, ob 17. uri v prostorih vile Coronini s posvetom na temo »Digitalna umetnost v deželi FJK«. Razpravo o uspehih in neuspehih uveljavljanja te inovativne umetniške govorice v našem prostoru bodo oblikovali digitalni umetnik Fabio Fonda, fotograf Paul David Redfern, umetnostna zgodovinarica Deborah Vidonis in predstavnica deželnega arhiva za shranjevanje kulturnih dobrin Franca Merlini. Posvetu bo sledilo odprtje razstave »Testudo d'autore«, na kateri bodo na ogled fotografije v digitalni tehnični na tkani podlagi umetnikov Fabia Fonde, Elisabette Gon, Maura Maurici, Paula Davida Redferna, Lorelle Coloni Clun in Giulia Calderinija. Isteča dne bodo v preddverju palače goriške prefekture na Travniku odprli še zasebno fotografsko razstavo Fabija Fonde in Paula Davida Redferna, ki bo na ogled do 30. oktobra.

Festival »GoARTonline« se bo nadaljeval še v nedeljo, 27. septembra, ko bodo v hiši Morassi v grajskem naselju ob 18.30 odprli fotografsko razstavo »Obiettivo Divina Commedia«, ki bo na ogled do 18. oktobra. Skupina enajstih fotografov iz Gorice in širše okolice (med katerimi so tudi člani slovenskega fotokluba Skupina 75), bo predstavila vsebino posameznih sklopov Dantjeve Božanske komedije, skozi fotografiske upodobitve.

Na predstaviti festivala, ki se vključuje v evropski projekt Giornate europee del patrimonio, s katerim Evropski svet spodbuja kulturno in umeščno dejavnost držav članic, je bila prisotna pokrajinska odbornica za kulturo Roberta Demartin, ki je festival opredelila kot »pomemben dogodek, ki bo oživel mesto in privabil mlade ustvarjalce, ki se ukvarjajo z digitalno umetnostjo«. Prisotna je bila tudi prefektična Maria Augusta Marroso. Ob goriški pokrajini in predsedniku republike so pokrovitelji festivala še Dežela FJK, Občina Gorica in videmska univerza. Napoved o festivalu digitalne fotografije v Gorici je na svojih straneh objavila tudi italijanska specializirana revija Il fotografo. (VaS)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TRAMONTANA, ul. Crispi 23, tel. 0481-533349.

DEŽURNA LEKARNA V SOVODNJAH
ROJEC, Prvomajska ul. 32, tel. 0481-882578.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
RENTENTORE (Ternoviz), ul. IX Giugno 36, tel. 0481-410340.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V FOLJANU
DI MARINO, ul. Bersagliere 2, tel. 0481-489174.

Gledališče

OPERETA GROFICA MARICA Emmerichia Kalmana v organizaciji Zveze slovenske katoliške prosvete iz Gorice: premiera bo v petek, 2. oktobra, ob 20.30, ponovitev bodo v nedeljo, 4. oktobra, ob 17. uri, v torek, 6. oktobra, ob 20.30 in v nedeljo, 11. oktobra, ob 17. uri. Vse predstave bodo v veliki dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici, drevored 20. septembra, 85.

Nakup vstopnic je možen na tajništvu Kulturnega centra Lojze Bratuž tel. 0481-531445 (od ponedeljka do petka od 8.30 do 12.30 in 17. do 19. ure), elektronska pošta info@kclbratuz.org.

Kino

GORICA
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Pelham 1-2-3: Ostaggi in metropolitana«.

Dvorana 2: 20.20 - 22.00 »Il grande sogno«.

Dvorana 3: 17.50 - 20.10 - 22.10 »Basta che funzioni«.

TRŽIČ

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Pelham 1-2-3: Ostaggi in metropolitana«.

Dvorana 2: 17.50 - 19.50 - 22.10 »G.I. Joe: La nascita dei cobra«.

Dvorana 3: 17.50 - 20.10 - 22.10 »Basta che funzioni«.

Dvorana 4: 17.45 - 20.10 - 22.10 »Il grande sogno«.

Dvorana 5: »Kinemax d'Autore« 17.30 - 19.50 - 22.00 »Le 13 rose (Las 13 roses)«.

Osmice

KOVAČEVI za cerkvijo v Doberdoru imajo ob petkih, sobotah in nedeljah ter praznikih odprtje; tel. 0481-78125.

OSMICA PRI DREJČETU v Doberdoru je odprta ob četrtekih, petkih, sobotah in nedeljah; tel. 0481-78377.

Prireditve

V KNJIGARNI UBIK na korzu Verdi 119 v Gorici (tel. 0481-538090) bo danes, 22. septembra, ob 18. uri novinar Roberto Covaz predstavil svojo knjigo »I pescatori di Grado«.

SLOVENSKA DEŽELNA KNIŽNA IZLOŽBA bo potekala v organizaciji ZSKD in pod pokroviteljstvom SKGZ v petek, 25. septembra, v KB centru na korzu Verdi 51 v Gorici: od 15. do 19.

ure knjižna izložba, ob 17. uri otvoritev, ob 18. uri debatna kavarna, ob 19.30 koncert skupine BK evolution. Ob slabem vremenu priredite odpade.

Čestitke

Na Gradini se veselimo rojstva malega DAVORJA. Družba Rogos čestita podpredsednici Aili.

Razstave

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ v sodelovanju s Pilonovo galerijo in galerijo Rika Debenjaka vabi na odprtje razstave pod naslovom Goriški likovni krog in slovenski tisk v Gorici med obema vojnoma. Razstavljene publikacije pa so iz arhivov knjižnice Damir Feigel, Bevkove knjižnice iz Nove Gorice in Goriške Mohorjeve družbe. Odprtje razstave bo v četrtek, 24. septembra, ob 18. uri. Razstavo bo predstavila Irene Mislej.

NA DVORCU DOBROVO v Brdih je na ogled razstava s tematskim naslovom Trgovina z vinom in meje. Zgodovina podjetja bratov Abuja v Gorici 1899-2009, ki jo je oblikoval v uredil goriški zgodovinar Giangiaco Della Chiesa; na ogled bo s prostim vstopom do jesenskih mesecev od torka do petka med 8. in 16. uro, ob sobotah in nedeljah med 10. in 18. uro. Z istim urnikom si je mogoče ogledati tudi zbirko grafik slikarja Zorana Mušiča in zapuščino rodbine Baguer.

V MESTNI GALERIJI NOVA GORICA (Trg Edvarda Kardelja 5) bo v petek, 25. septembra, ob 19. uri odprtje razstave Jaše Mrevljeta z naslovom »What does it take for the heart to explode into stars« (Kaj rabi srce, da se izstrelji med zvezde); na ogled bo do 16. oktobra od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure in od 15. do 19. ure, ob sobotah od 9. do 12. ure, ob nedeljah in praznikih zaprto.

V PILONOVIM GALERIJAMI v Ajdovščini je na ogled fotografiska instalacija Annibel Cunoldi Attems z naslovom Izmenjava pogledov z Venom; od torka do petka med 10. in 17. uro, ob nedeljah med 15. in 18. uro, zaprta ob ponedeljkih, sobotah in praznikih; informacije na spletni strani www.venopilon.com.

NA SEDEŽU FUNDACIJE GORIŠKE HRANILNICE v ul. Carducci 2 v Gorici je na ogled potujoča razstava v organizaciji združenj ANMIL in INAIL na temo nesreč na delovnem mestu; do 28. septembra od torka do nedelje med 9. in 13. ter med 15. in 19. uro s prostim vstopom.

RAZSTAVA SLIKARSKIH DEL MARIA DI IORIA je na ogled v Pokrajinski muzejih v grajskem naselju v Gorici; do 8. novembra vsak dan razen ponedeljka od 9. do 19. ure.

Koncerti

KULTURNI DOM V NOVI GORICI obvešča, da je koncert »Na juriš! Partizanske pesmi« v izvedbi zboru Carnina Slovenica, ki bo v petek, 25. septembra, ob 20.15 razprodan; informacije na tel. 003865-3354016 in na blagajna@kulturnidom-ng.si.

PILATES - v občinskih telovadnicah v Doberdoru, vsako sredo od 20. do 21. ure. Vadba se začne 7. oktobra in jo vodi Maja Lutman; informacije in vpisovanje na tel. 328-1511463 (Ingrid) ali na e-pošti okval@virgilio.it.

PRIJATELJI DANIELEJA BOŠKINA so na Zadružni kreditni banki Doberdob in Sovodnjne odprli račun za prostovoljne prispevke namesto cvetja na grob Danieleja. Naslov tekočega računa je »Danielejevi prijatelji - Amici di Daniele« in bančne koordinate so IT 33 Q 08532 12400 000000730310. Prispevke sprejemajo na vseh podružnicah banke.

DRUŽBA ROGOS prireja v sprejemnem centru Gradina v nedeljo, 4. oktobra, od 14.30 do 19. ure razstavo-pokušajno kraških pridelkov, vstopni 12 evrov; informacije na tel. 333-4056800 ali na inforogos@gmail.com.

DRUŠTVO JADRO prireja na sedežu v Romjanu 50-urni tečaj slovenščine za odrasle z oktobrom. Organizacijsko srečanje bo ob 20. uri v ponedeljek, 5. oktobra, v ul. Monte 6 Busi 2; informacije pri odbornikih društva, v romški knjižnici in v mladinskem središču Informagiovani Tržiču.

GORIŠKI SEDEŽ ZDRUŽENJA LOČNIH STARŠEV FJK prireja vsak torek ob 20.15 v večnamenskem centru v ul. Baiamonti 22 v Gorici odprtja srečanje za pomoč ločenim staršem; informacije na tel. 349-3884549 in na spletni strani www.mammepapaseparati.org.

KLEKLJARSKI ODSEK DRUŠTVA JADRO je začel novo letno dejavnost ob torkih med 15.30 in 18.30 na sedežu društva; vpisovanje in informacije na tel. 0481-776123.

OBČINSKA KNIŽNICA V SOVODNJAH je odprta ob ponedeljkih in sreči-

dah med 10. in 12. ter med 15. in 18. uro, ob petkih med 10. in 12. uro.

PIHALNI ORKESTER KRAS DOBERDOB obvešča, da bo občni zbor v četrtek, 24. septembra, ob 20.30 v glasbeni sobi.

ZDRUŽENJE CUORE AMICO prireja društveno kosilo v nedeljo, 4. oktobra, v restavraciji Felcaro v Krminu; rezervacije na sedežu združenja ob po-

nedeljih in petkih med 10. in 12. uro, ob četrtekih med 15.30 in 18. uro.

ŠPORTNO DRUŠTVO SOVODNJE prireja v telovadnici v Sovodnjah rekreacijsko telovadbo ob torkih in petkih med 21. uro in 22.30; prvo srečanje bo v petek, 2. oktobra.

AŠKD KREMENJAK iz Jamelj prireja začetni in nadaljevalni tečaj diatonične harmonike. Sestanek s profesorjem Gropajcem bo v sredo, 23. septembra, ob 18. uri v večnamenskem centru v Jamljah; informacije na tel. 338-6495722 (Martina).

KRVODAJALCI IZ DOBERDOBA prirejajo v soboto, 26. septembra, ob 20. uri tradicionalno dobrodelno baklado. Zbirališče bo pred občinsko stavbo v Doberdoru, kratek pohod pa se bo zaključil v župnijski dvorani. Baklado bo popestrila godba na pihala Kras, družabno srečanje v župnijski dvorani bodo popestile pevke ženske vokalne skupine Jezero iz Doberdoba. Prostovoljne prispevke bo sekcija krvodajalcev iz Doberdoba namenila hospicu Via di Natale 2 pri onkološkem centru v Avianu.

Poslovni oglasi

NUDIM PRIVATNE LEKCIJE iz matematike, fizike in angleščine.
Tel. 00386-31691734

Pogrebi

DANES V GORICI: 11.00, Mario Leggiadri-Gallani iz splošne bolnišnice v cerkev Sv. Justa in na glavno pokopališče.

DANES V ŠTANDREŽU: 10.30, Anna Lutman vd. Mozetic (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V RUPI: 14.00, Boris Buzin (iz goriške splošne bolnišnice ob 13.40) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V KRMINU: 9.00, Giuseppe Vencini (iz goriške splošne bolnišnice ob 8.30) v kapeli bolnišnice in na pokopališču; 14.00, Ida Bon por. Riz (iz goriške splošne bolnišnice ob 13.30) v cerkvi v Bračanu in na tamkajnjem pokopališču.

FORMULA ENA - Vzpon in padec nekdaj mogočnega menedžerja

Nečastna doživljenjska izključitev za Briatoreja

Mednarodna avtomobilistična zveza: posal je Piqueta v zid! - Renault kaznovan le pogojno

PARIZ - Kariero v formuli ena je po skoraj 20 letih končal bliskovito in nečastno. Mednarodna avtomobilistična zveza je Flavia Briatoreja, »Mr.Billionaireja«, kaznovala z doživljenjsko prepovedjo opravljanja funkcij v vseh zvrsteh avtomobilskega športa, njegovo (zdaj že bivše)moštvo Renault pa je kaznovalo le z dveletno pogojno prepovedjo nastopanja v svetovnem prvenstvu.

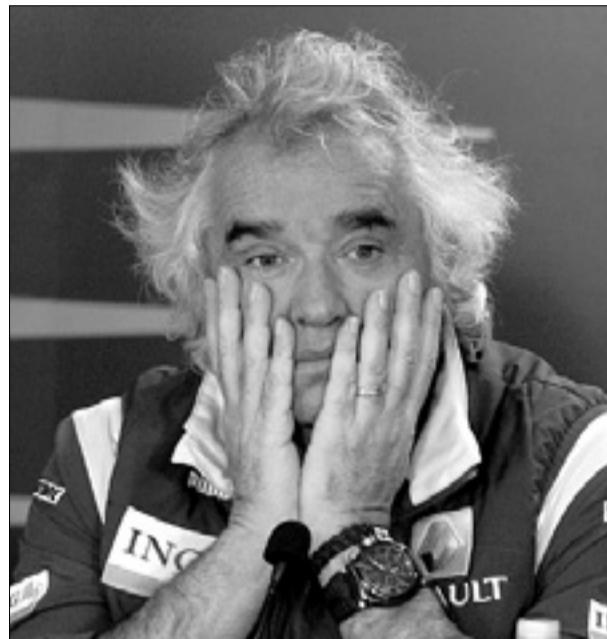
Afero Singapur 2008 je sprožil nečastni dirkač tega moštva Nelson Piquet mlajši, ki je nedavno razkril, da je moral lani na dirki v Singapurju zapeljati v zaščitni zid, tako da bi zaradi posredovanja varnostnega avtomobila vplival na razplet dirke in pomagal moštvemu so-tekmovalcu Fernandu Alonsu do zmage.

Moštvo Renault je na zaslijanju priznalo krivdo in se po glavi potresli s peplom. »Opravljamo se vsem v formuli 1 za naše obnašanje. Upamo, da bo vsa stvar kmalu za nami ter da se bomo lahko osredotočili na prihodnost,« so zapisali in tudi zatrdirili, da je za načrte o trčenju vedela le trojica Briatore-Symonds-Piquet, ter da njihov prvi voznik Fernando Alonso s tem ni bil seznanjen. FIA pa se je nato odločila za salomonsko rešitev: ekipo je kaznovana s prepovedjo nastopanja v SP, a le pogojno, kazan se bo iztekla leta 2011. FIA je pri izreku kazni upoštevala priznanje krivde ter odhoda vodje moštva Briatoreja in glavnega inženirja Pata Symondsa.

»Svet za motošport je ocenil, da je kršenje pravil, ki jih je moštvo Renault izvedlo leta 2008 na dirki v Singapurju, zelo resno. S tem pri Renaultu niso le povzročili škode športu, temveč so tudi ogrozili življenja dirkačev, navijačev, uradni-

Flavio Briatore
nečastno odšel iz
sveta formule ena

ANSA

kov ob progri ter nenazadnje dirkača Nelsona Piqueta mlajšega, «so v sporočilu za javnost zapisali pri FIA.

Na zaslijanju sta bila tudi oba dirkača, neposredno vpletena v škandal; tako Piquet, ki se je moral na ukaz moštva zaleteti v zaščitni zid, ter Alonso, ki je nazadnje zaradi posredovanja varnostnega avtomobila na dirki celo iztržil zmago.

Devetinpetdesetletni Briatore je vse do nezaslišanega škandala, ki je izbruhnil v preteklih tednih, veljal za uspešnega menedžerja, odkritelja Michaela Schumacherja in inovatorja, čeprav so mu drugi tudi očitali, da je popoln avtomobilistični laik. V svetu formule ena se je pojavil leta 1988 kot komercialni di-

rektor Benettona. Prej se je ukvarjal s smučanjem, s finančnimi posredništvom in tudi z gradbeništvo in gostinstvom. V kratkem času je postal šef Benettona, po odhodu ajet je bil agent dirkačev, dokler se ni vrnil na površje pri Renaultu.

Briatore je v Italiji za marsikoga junak tudi zaradi »uspešnosti« z ženskami. Med drugim je osvojil srce manekenk Noemi Campbell in Heidi Klum, poročil pa dosti mlajšo subretko Elisabetto Gregoracci.

Zdaj je klavrnno propadel, pred neizpodbitnimi dokazi in priznanji pa ga ni mogel rešiti niti najvpivljnejši mož formule ena, njegov priatelj in poslovni partner Bernie Ecclestone.

KOLE SARSTVO Vuelta: Božič tretji, Valverde zmagovalc

MADRID - Španec Alejandro Valverde je prvič v karieri osvojil kolesarsko dirko po Španiji.

»Končno sem dokazal, da nisem le kolesar za enodnevne dirke, ampak da lahko zmagujem tudi na tritedenskih preizkušnjah. S to zmago sem marsikomu zaprl usta,« je bil zadovoljen Valverde, ki sicer letos za zmago ni potreboval niti enega etapnega uspeha Na koncu je za 55 sekund premagal rojaka, olimpijskega zmagovalca, Samuela Sancheza, tretje mesto pa je zasedel Avstralec Cadel Evans. «

Zadnjo etapo je odločil sprint, Borut Božič, slovenski kolesar Vacansoleila, pa je zmagi s 6. etape in enemu drugemu mestu dodal še tretje. Prehitela sta ga le Nemec Andre Greipel in Italijan Daniele Bennati. »Z dirko moram biti več kot zadovoljen, v zadnjih dneh nisem imel nobenih težav, kar me pred svetovnim prvenstvom zelo veseli. Na prvenstvu in Mendrisiu bom predvsem pomagal Janiju Brajkoviču,« je bil dobre volje tekmovalec iz Idrije.

NOGOMET - Danes ob 20.45 na Roccu Pozabiti Ceseno

V goste prihaja kakovostni Lecce, ki pa je doslej razočaral - Postava ovita v meglo

ALPSKO SMUČANJE - V Sloveniji

Smučarska zveza še brez dogovora z Mazejevo

LJUBLJANA - Na predstavitevi načrtov Smučarske zvezze Slovenije (SZS) za nastop na zimskih olimpijskih igrah leta 2010 v Vancouveru je vnovič prišlo do izraza vprašanje sodelovanja s Tino Maze. »Dogovora z ekipo Tine Maze še nismo podpisali, v kratkem pričakujemo njen odziv, ko se bo vrnila s treningov na južni polobli,« je dejal poslovni direktor alpskih smučarskih disciplin Tomaž Šarabon. Po njegovem mnenju je Mazejeva zavrnila ugodno finančno ponudbo. Vodja slovenske delegacije v Vancouveru, legenda slovenskega smučanja Tone Vogrinc, pa je dodal: »Zelo mi je žalo in mi ni vseeno, da prihaja do nesoglasij med SZS in Mazejevo. SZS je ponudila korektno sodelovanje in korektno pogodbo, zelo težko pa je poiskati skupni jezik z njenim timom. Individualni programi niso poceni in zato bi bilo treba probleme zakopati pod mizo.«

Šarabon je razkril precejšnje težave pri zagotavljanju sredstev za izvajanje programov. »Srečujemo se z ogromno težavami, odpovedmi sponzorskih pogodb, zveza trenerjem dolguje plače, po drugi strani pa zaradi majhnosti države in trga za tuje spon-

zorje nismo zanimivi. V zadnjih treh mesecih smo nagovorili 500 podjetij za pristop k nam, a pozitivnih odzivov še nimamo,« je dejal poslovni direktor.

Spregororili so tudi smučarji, ki so se v nedeljo vrnili z uspešnih priprav v Čilu. Najboljši slovenski smukač Andrej Jerman, ki je letos nov kolar storil tudi v zasebnem življenju s poroko z dolgoletno partnerko, je prišel zelo zadovoljen s priprav v La Parvi, Rok Perko pa je opazil, da se je z novim avstrijskim trenerjem za hite discipline Burkhardom Schaffnerjem povečala »doza treningov. Velešlamist Aleš Goršek se je ubadal z bolčenjam in ga danes čaka pregled z magnetno resonanco. Slalomist Bernard Vajdi je zaradi operacije na hrbitu izpustil priprave specialistov za tehnične discipline v Argentini, Mitja Dragsič pa je zelo zadovoljen s trenutno formo.

Nekaj več optimizma je navzocega tudi pri dekleh, čeprav so tudi pri njih poškodbe pustile precejšen davek. Ana Drev je fizično okrevala, od aprila trenira brez bolečin in je realizirala celotne priprave. Tudi Maruša Ferk je sanirala vse poškodbe. Težave z zdravjem pa še ima Mateja Robnik.

A-LIGA DAN POTEM

Tresenje stolčkov bliskovito narašča

DIMITRIJ KRIŽMAN

za zdaj ostane v varni temi.

Ob rutinski zmagi Juventusa, ki je na najboljši način izbrisal za italijanski nogomet nič kaj spodbudno soočenje proti Bordeauxu, ter trnovi poti podoben uspehl Interja v Cagliariju, je Milan uspel nadgraditi zmago v Marseilleu. Galliani trdi, da je igralcem predvajal že znamenito »hinnin« Lige prvakov, a Milan je seveda svetlobna leta daleč od evropske elite, med katero se sicer črno-rdeči še vedno prištevajo. Zgolj za primerjavo: Barcelona je sesula Atletico Madrid s 5:2, Real Madrid se je znesel nad ubogim Xerezom s 5:0, Manchester United je mestni derbi proti mestnim tekmem, miljarjerji Citya, dobil s pirotehničnim 4:3. Kaj ima en sam samcat golček Milana proti neobjavljeni Bologni skupnega s tem, kar uprizarja resnična evropska elita, ne vem.

Vidim pa, da se marsikatere srednjeročne in kratkoročne napovedi udejavnijo. Napovedano sem recimo, da je Fiorentina ne tič ne miš, ki ne uspe narediti pravega kakovostnega preskoka. V Ligji prvakov je tako že kar takoj potegnila krajšo v zelo pomembni tekmi, v nedeljo pa doživelila polom proti Romi, ki gotovo ni tista Roma, ki je pred par leti lahko nadigrala pogarkoli, tudi Real Madrid na Bernabeui. Med kratkoročna jasnovida stva uvrščam težave, ki jih znata v zelo kratkem imeti Zenga in Donadoni. Ko trenerji dajejo izjave »Ne počutim se v nevarnosti« pomeni, da jim predsednik doda za ovratnik... (dimkrižman@gmail.com)

Kakšno škodo je sposoben narediti Novellino je lepo razvidno na primeru Sampdorie. Potem, ko si je po Novellinovem odhodu v par letih opomogla z Mazzarrijem na klopi, je sedaj z vedno zanesljivim in uspešnim Del Nerijem naranost zablestela. Resda gre lep del za slug pripisati tudi Cassanu. Tega večnega talenta sam ne cenim najbolj, toda priznati moram, da je trenutno eden redkih italijanskih igralcev, morda celo edini, ki ima vedno pripravljeno potezo za sladokusce. Morda je napočil čas, da bi tudi Lippi usmeril pozornost vanj, toda o tej zgodbi imam svoje mnenje, ki bo seveda kdaj zagledalo luč dneva, a lahko

KOŠARKA - Evropsko prvenstvo na Poljskem

Španci prvič prvaki Grenko 4. mesto Slovenije

Po izgubljeni tekmi za 3. mesto proti Grčiji jezni na sodnike, a napad je bil sila jalov

NAŠ POGOVOR - Peter Brumen

»Ko se bom srečal z Zdovcem, ga bom objel«

Majhen kamenček v mozaiku velikog uspeha slovenske reprezentance je se stavl tudi naš košarkarski strokovnjak Peter Brumen: »Erazma in Domna Lorbka ter Uroša Slokarja sem treniral pred desetimi leti pri Ježici. Ponosen sem, da sem tudi sam prispeval nekaj k temu uspehu. Naspolj me je presenetil neverjeten talent Erazma Lorbka. Že kot pionirček in kadet je napovedoval svoj dar za košarko, ni pa obvladal svojega telestra. Erazem, že takrat je bil visok 195, ni bil zmožen narediti pet zaporednih sklec. Zato je pravi čudež to, kar je uspel doseči v desetih letih, «je bil presenečen Brumen nad neverjetno dobro predstavo Erazma Lorbka na letošnjem EP. »Zna improvizirati, ima občutek za postavitev v obrambi in napadu, ima orientacijo, vaha, kam se bo odbila žoga od obroča: skratak, lahko igra v vseh pozicijah. Erazme spet prišel na povrje evropske košarke. Nenazadnje se zdaj Barcelona veseli dobrega posla. V svoje vrste ga je dobila s trenerjem Messino,« je še dodal Brumen, ki je prvič Slovene spremjal v petek v četrtni finali. V četrtek se je namreč šele vrnil iz Tajvana, kjer je s slovensko reprezentanco nastopal na olimpijadi gluhih. »Prvenstvo smo spremjali samo po mailih. Lahko bi spremjali tudi tekme po televiziji, ampak zaradi časovne razlike ali naših obveznosti nam to ni uspelo. Kljub temu smo bili na tekočem z rezultati in strelici.«

Kako pa je bilo, ko ste reprezentanco še videli po televiziji?

Bil sem silno zadovoljen. Prav tako me je navduševala igra na tekma proti Srbiji in Grčiji klub minimalnim porazom. Važnejše je bilo po mojem mnenju ostalo, kar je spremjalo igro Slovencev.

Kaj pa?

To, da so se reprezentanti, ki so v svojih klubih male zvezdice in niso več vajeni igrati obrambe, prilagodili taki

obrambeni igri. To je bil velik uspeh Jureta Zdovca, ki je vztrajal pri ideji, da je košarka najprej obramba, šele nato napad. Prav disciplina v napadu ter požrtvovalna, neverjetna in uporna obramba, ki nas je vselej krasila, sta me zelo navdušili. S tako igro smo se tudi izvlekli iz kriznih situacij.

Je četrti mesto torej uspeh?

Reprezentanca je izpolnila svoj cilj že z uvrstitevijo v polfinale. Dosežek je enakovreden kolajni, saj so Slovenci to dosegli v zdesetki postavi. Ko bom prvič videl Zdovca, mu ne bom dal samo roke, ampak ga bom tudi objel.

Kakšna pa je ocena prvenstva?

Kot so že mnogi povedali, niti sam se ne strinjam s sistemom tekmovanja, ki ruši enakovrednost možnosti. Ni mogoče odigrati v 14 dneh devet najpomembnejših tekem, obenem pa ni pravično, da nekatere ekipe lahko počivajo več kot druge. Čudim se, kako so igralci zdržali tak ritem. Sprašujem se, kako je na primer uspel odigrati Lakovič vsakič po 40 minut: mu je to uspelo zaradi njegove upornosti ali je bil res odlično pripravljen? Nikoli ni pokazal, da mu je hudo; čeprav je bilo utrjenost opaziti pri njegovih eksplozivnosti, prebojnini in višini pri metu.

Veliko kritik je po tekmi letelo na sodnike. Upravičeno?

Rekel bi, da je to iskanje alibi po še neprespanih nočeh. Proti Hrvaški in Srbiji je bil po mojem mnenju vpliv sodnikov ničen. Tudi proti Grčiji ne bi iskal krivide pri sodnikih. Ocena sodnikov bi bila lahko še bolj pozitivna, če bi edino Schortsanitisu dosodili kaj več napak. (V.S.)

Košarkarji Španije so po treh srebrnih medaljah v zadnjih desetih letih na EP prvič v zgodovini osvojili zlato

ANSA

KATOVICE - Slovenska košarkarska reprezentanca je 36. evropsko prvenstvo na Poljskem končala na četrtnem mestu in tako ostala brez tako želene in napovedane medalje. Končni razplet pušča veliko grenkobe. Ni dvoma, da bi si Slovenija po prikazanih igrah v Varšavi, Lodžu in Katovicah zaslужila odličje, toda na ključnih tekemah je Slovenija plačala davek fizični izčrpanosti, ki je tudi posledica pomanjkanja zadostnega izbora igralcev po poškodbah Udriha, Smodiša in Dragiča. Slovenija v tekmi za 3. mesto ni igrala tako vrhunsko kot na prejšnjih tekemah. Skrial je predvsem napad, vendar se je bilo, čeprav je bilo na tribunah dvorane Spodek več kot 3000 glasnih slovenskih navijačev, po bolečem porazu v polfinalu manj kot 24 ur nazaj

Finale
Španija - Srbija 85:63 (24:14, 52:29, 67:44)
Za 3. mesto
Slovenija - Grčija 56:57 (13:16, 24:31, 37:42)
Za 5. mesto
Francija - Hrvaška 69:62 (21:12, 34:24, 46:41)
Za 7. mesto
Rusija - Turčija 89:66 (26:18, 51:40, 68:59)

težko boriti proti motivirani in od sodnikov preveč zaščiteni zasedbi Grčije. Sodniške odločitve so po tekmi sila razburile slovenski tabor, vendar je sklicevanje nanje neumestno. S 24-odstotnim metom iz igre po 30. minutah igre pač ni mogoče priti daleč.

Kakorkoli že, za majhno Slovenijo predstavlja četrto mesto najboljši izid do slej in - glede tudi na precejšnjo smodel upreh, ki med drugim moštvo že uvršča na SP prihodnjega leta.

Naslov prvakov so prvič v zgodovini osvojili Španci, ki so v finalu nadigrali mlado postavo Srbije. Španci, ki jih trenira Italijan Scariolo, so zdaj svetovni prvaki z Japonske 2006, olimpijski podprvaci iz Pekingja 2008 in evropski prvak s Poljske 2009.

Navkljub porazu so bili s srebrom zadovoljni tudi srbski košarkarji, saj so po sedmih letih znova osvojili odličje na velikih tekmovanjih. Srbija je na Poljskem nastopila z najmlajšo zasedbo med vsemi šestnajstimi reprezentancami, saj je legendarni strateg Dušan Ivkovič s povsem novimi, neuvjetljivimi igralci začel štiriletni projekt olimpijske igre London 2012.

Na letališču Brnik je slovenske košarkarje pričakalo nekaj sto najzvestejših navijačev, na sprejemu v središču Ljubljane pa se jih je, navkljub nevhaležnemu 4. mestu, zbralo več tisoč. »Svedela smo razočarani. Bili smo tako blizu medalje. Vseeno pa je vtič o prvenstvu drugačen kot na preteklih, ko smo si očitali, da nismo dali vse od sebe. Tokrat ne bi mogli dodati niti atoma moči več,« je povedal Boštjan Nachbar.

TENIS - 100.000 \$ Paola Cigui zapravila pričožnost

Naša najboljša teniška igralka Gaja Paola Cigui je izgubila lepo pričožnost, da bi se uvrstila v glavni del mednarodnega turnirja ITF z nagradnim skladom 100.000 dolarjev v Sant Maloju v Franciji. Potem ko je bila v prvem krogu kvalifikacij prosta, je v drugem izgubila proti Poljakinja Patriciji Sanduski. Nasprotnica, ki bo novembra dopolnila 23 let, ta teden zaseda 414. mesto na lestvici WTA. Paola je proti premagljivi Poljakinja, ki je dobro servirala in malo grešila, izgubila s 6:2 in 6:4. »Tokrat ni šlo. Sedaj sem utrujena, zato si bom privoščila dva dni počitka. Prihodnji pondeljek pa bom igrala v Ciampinu na turnirju z nagradnim skladom 10.000 dolarjev,« je povedala Paola.

Paola (ta teden na 427. mestu) bi z zmago proti Sanduski v tretjem in zadnjem krogu kvalifikacij igrala s Španko Morroero, ki sodi prav tako med 400 najboljših igralk sveta. Igralka (leta 2004 je bila sicer na 47. mestu WTA) je v drugem krogu premagala prvo nosilko kvalifikacij Catalino Castano iz Kolumbije, prav gotovo pa bi bila v dometu naše igralke. Vse ostale nosilke kvalifikacij so bile tokrat v spodnjem delu kvalifikacijske tabele, tako da se Paola z njimi ne bi srečala.

KOŠARKA - Borov 8. memorial Milja Gombača za kategorijo do 15 let

Libertas razred zase

Bor se mu je v finalu solidno upiral, Sokol na 3. mestu

striotta 4, Sternad 24, Bachi 6, trener Sancin.

SAN VITO: Rosin 6, Giugliarelli, Pascazio 4, Rismondo, Cosoli 4, Marchi 3, Purelli 14, De Vecchi 2, Tomadin 2, Palcic 9, Valle 4, Marchi 2, trener Purelli.

Libertas - Sokol 89:54 (22:17, 40:25, 67:39)

LIBERTAS: Zinnanti 2, Altin, Richter 8, Chiozzi 2, Costanzo 6, Santoro 1, Soave 4, Bartole 4, Vidonis 6, Basso 13, Rossetti 22, Tamburlini 5, Kosmac 14, trener Carnelli.

SOKOL: P. Kojanec 5, Perco 1, Bevilacqua, Devetak 9, Peric, Ridolfi 22, Regent 1, Krevatin 2, Daneluzzo, Ušaj 14, trener M. Kojanec?

Za tretje mesto

Sokol - San Vito 60:42 (17:10, 28:22, 47:29)

SOKOL: P. Kojanec 6, Perco 2, Devetak, Sardoč 8, Peric 7, Ridolfi 23, Krevatin 2, Daneluzzo 1, Ušaj 11, trener M. Kojanec??

SAN VITO: Giugliarelli, Pascazio 7, Rismondo 4, Cosoli 2, Marchi 7, Purelli

5, Tomadin 5, Palcic 4, Devecchi 2, Marchi 6, trener Purelli.

Finalne

Libertas - Bor 70:51 (20:8, 40:23, 59:37)

BOR: Kocjančič 15, De Luisa 5, Golubovič 2, Mattiassich 10, Bole 6, Milič, Sternad 8, Castriotta, Bachi 5, trener Sancin.

LIBERTAS: Altin, Chiozzi 3, Richter 11, Costanzo, Santoro, Soave 6, Bartole 2, Vidonis 8, Bassi 14, Rossetti 10, Tamburlini 8, Kosmac 4, Zinnanti 3, trener Carnelli.

ELITNA LIGA - Krasovci zmagali na gostovanju v Azzanu

Za novinca boljšega začetka ne bi moglo biti

Čeprav z igralcem manj je Kras nadoknadal gol zaostanka in slavil - Res zgolj za obstanek?

1. KROG Goli so padali kot zrele hruške

Obračun prvega kroga slovenskih ekip je zelo pozitiven. Sicer ekipe naših društev tokrat niso v nobenem primeru izbrala vmesne poti, saj so v devetih tekma zabeležila šest zmag in tri poraze. Nobenega neodločenega izida in le Juventini ni uspela doseči niti enega gola, čeprav je ustvarila kar nekaj priložnosti.

Mladost se je morala zadovoljiti z le enim doseženim golom, vse ostale ekipe pa so bile uspešne najmanj 2-krat, če ne celo 7-krat, kot se je zgodilo na tekmi Primorja proti tržaškemu Sant'Andrea. Na tej tekmi je bil na dnevnem redu pravi »one man show«. Napadalec Primorja Matteo Pipan (na sliki) je namreč kar štirikrat zatresel nasprotnikovo mrežo in tako prispeval levji delež k zmagi proseške enajsterice. Skupno so ekipe naših društev dosegle kar 21 zadetkov, kar je vsekakor omenjene vreden poatek. Eden izmed razlogov za tako visoko število doseženih zadetkov je verjetno tudi neuigranost nekaterih ekip. Prvenstvo se je namreč šele začelo in trenerji niso imeli še veliko časa na razpolago, da bi dali svojim igralcem vse napotke. Še največ dela verjetno čaka trenerja Mladosti Samba. Doberdobci so v Terzu izobesili belo zastavo, zlasti zaskrbljujoče pa so napake obrambe, ki so nasprotniku omogočile, da je kar štirikrat premagal Devetaka.

V določenih primerih lahko na potek tekem vpliva tudi igrišče. Nekatere ekipe igrajo namreč na umetni travni, ki ima drugačne značilnosti od naravne. Primorje je začetne težave kaj kmalu premostilo, glede na stanje nekaterih igrišč tudi oziroma zlasti na najvišji ravni pa sumimo, da se bo številno zelenicu z umetno travo le še povzelo...

Kras je svoj prvi zgodovinski nastop v elitni ligi kronal z zmago v gosteh. Zmaga proti Azzaneseju pa je še toliko bolj pomembna, saj so jo Musolinovi varovanci dosegli z igralcem manj in potem ko je nasprotnik že vedel 1:0.

Sicer športni direktor Kras Goran Kocman je odkrito priznal, da bi tekmo lahko tudi izgubili, saj je imela Azzanese kar dve zreli priložnosti, da bi podvojila, vendar Repenci niso nikoli popustili; po Kneževičevem golu so vztrajali in celo dosegli drugi gol. Nedvomno je to zelo pozitiven uvod v prvenstvo za ekipo, ki je lani napredovala iz promocijske lige in si zato nadejala kot minimalni cilj obstanek v ligi. Mursikl bi se v podobni situaciji zadovoljil s točko, a Musolinova ekipa je prav s pristopom dokazala, da meri višje kot zgolj na obstanek. V to je prepričan tudi Kocman: »Ekipa ima nekaj nadpovprečno nadarjenih nogometnika, ki so luksuz za elitno ligo. Po mojem lahko s to postavo dosežemo tudi nekaj več kot samo obstanek. Mentaliteta je prava in tokrat bi pohvalil res celo ekipo. Boljšega za-

Keneževič (arhivski posnetek) zadeva tudi v elitin ligi

KROMA

četka res ne bi moglo biti.«

IZIDI 1.KROGA: Azzanese - Kras 1:2, Fincantieri - Pro Fagagna 1:2, Pro Cervignano - Tolmezzo 2:1, Rivignano - Torviscosa 1:0, San Luigi - Fontanafredda 1:1, Sarone - Monfalcone 0:2, Tricesimo - Muggia 1:0, Corno - Sevegliano 1:0.

VRSTNI RED: Monfalcone, Kras, Pro Cervignano, Pro Fagagna, Rivignano, Tricesimo in Corno 3, Fontanafredda in San Luigi 1, Azzanese, Fincantieri, Muggia, Sevegliano, Tolmezzo, Torviscosa in Sarone 0.

PRIHODNJI KROG: Kras - Virtus Corno.

PROMOCIJSKA LIGA - Za uvod dve zmagi in poraz

Reščič odločilen tudi v višji ligi

Sovodenje popeljal do zmage v gosteh - Tudi Vesna uspešna - Pri poraženi Juventini upajo, da Furlanova poškodba ni prehuda

Vesna razveselila svoje navijače

KROMA

Križ je ena izmed slovenskih valsi, kjer se lahko po prvem krogu amaterskih nogometnih prvenstev veselijo. Vesna je z golom »majstro peščenih igrišč« Micheleja Leghisso v sodnikovem podaljšku premagala Centro Sedio in tako vknjižila prve tri točke. Zmaga je seveda dobradošla, a športni vodja Paolo Vidoni ni bil povsem zadovoljen z nastopom igralcev. »Preveč smo trpeли in zamudili preveč priložnosti. V drugem polčasu bi morali že prej pospraviti na varno zmago. Vemo, da je napad naša šibka točka, na srečo pa so tokrat priskočili na pomoč branilci. Positivno je, da sta gola padla v sodnikovem podaljšku, eden na polčas, kar je dokaz, da nismo nikoli popustili. Če analiziramo potek srečanja v celoti je navsezadnje zmaga zaslужena, saj je nasprotnik le dvakrat streljal proti našim vratom.«

Prav tako zadovoljni so v Sovod-

njah. Nihče ni verjel, da bi lahko Sovodenji tako uspešno začeli prvenstvo. Predsednik Zdravko Kuštrin je mnenja, da je Sovodnje izkoristilo začetek prvenstva, ko nekatere boljše ekipe niso še uigrane. Sovodenji so si zmago vsekakor zaslužili, največ zaslug pa nosi trener Sarri, ki je nasprotniku nastavil zanko, iz katere ni bilo izhoda. Buttrio je bil brez moči in ni mu uspelo ustvarjati priložnosti za gol. Reščič je tudi v ligi višje dokazal, da bo za Sovodnje še kako pomemben. V nedeljo se je dvakrat vpisal med strelce in s svojim tehničnim znanjem bil najboljši mož na igrišču. Svoje pa je prispeval k zmagi tudi vratar Burino, ki je v končnici tekme ubranil 11-metrovko in tako preprečil domaćim končni naval na sovodenjska vrata.

Kljub zmagi si Sovodenji ne delajo utvar. Pot do obstanka bo še kako strma, a tri točke bi lahko bile s psihološkega vidika pomembne in bodo morda vlike nekaj več poguma v nadaljevanju prvenstva.

S porazom si ne grenijo življenga pri Juventini, saj je štandreško moštvo prikazalo dopadljivo igro in vse do šestdesete minute bilo boljši tekme. Juventina si je priigrala številne priložnosti in zadela tudi prečko s Catanzarom. Po mnenuj športnega vodje Gina Vintija pa je bila najbrž odločnila za poraz poškodba Furlana po eni urici tekm. Trener je bil prisiljen spremeniti postavino in takrat se je nekaj zataknilo v igri Juventine, kar so izkoristili domaći igralci in dvakrat zadeli. Furlan bo v teh dneh moral na izvide, a v štandreškem taboru sumijo, da bo moral počivati vsaj mesec dni, kar je za Tomizzone varovance res hud udarec.

IZIDI 1. KROGA: Buttrio - Sovodnje 0:2, Gemonese - Juventina 2:0, Lumignacco - Stananzano 1:1, Pro Gorizia - Ponziana 1:1, San Daniele - Union 1:0, Trieste Calcio - Villesse 3:0, Martignacco - Pozzuolo 1:1, Vesna - Centro Sedia 2:1.

VRSTNI RED: Trieste Calcio, Gemonese, Sovodnje, San Daniele in Vesna 3, Staranzano, Lumignacco, Ponziana, Pozzuolo, Pro Gorizia in Martignacco 1, Centro Sedia, Union, Buttrio, Juventina in Villesse 0.

PRIHODNJI KROG: Juventina - Trieste Calcio, Sovodnje - Pro Gorizia, Staranzano - Vesna.

V 2. IN 3. AL - Proseška ekipa je poskrbela za res neobičajno zmago s 7:3

Sedem golov Primorja, štiri Pipana

Gulič vseeno nezadovoljen - Tudi Breg prepričljivo začel z zmago v gosteh, medtem ko je Zarja Gaja klonila v Beglianu

Postave in izidi

Azzanese - Kras 1:2 (1:2)

STRELCA ZA KRAS: v 32.dp Kneževič, v 40.dp Centazzo.

KRAS: Contento, Paravan (Latin), Tomizza, Giacomi, Sessi, Banello, Batti, Bertocchi (Centazzo), Kneževič, Vigliani, Orlando (Mosca). Trener: Musolino.

IZKLJUČITEV: Banello.

Vesna - Centro Sedia 2:1 (1:1)

STRELCA ZA VESNO: v 48. Bibalo, v 47.dp Leghissa.

VESNA: Dovier, Spadaro, Bibalo, Guida, Degrassi, Leghissa, Cheber, Salice (Ronci), Carli (Giorgi), Leone, Donda (De Bernardi). Trener: Veneziano.

Gemonese - Juventina 2:0 (0:0)

JUVENTINA: Furios, Trevisan (Jellina), Iansig, Gerometta, Morsut, Furlan (Rosolen), Radovac, Pantuso, Catanzaro, Ković, Stabile. Trener: Tomizza.

Buttrio - Sovodnje 0:2 (0:2)

STRELEC ZA SOVODNJE: v 17.dp

in v 32.dp Reščič.

SOVODNJE: Burino, Pacor, Colapinto, S. Kogoj (E. Kogoj), Martellani, Simone, Feri, Bernardis, Portelli (Trampus), Reščič, Lo Setti (Stergluz). Trener: Sari.

Mariano - Primorec 0:2 (0:1)

STRELCA ZA PRIMOREC: v 20.

Moscolin iz 11m, v 5.dp Lanza.

PRIMOREC: Sportiello, Sincovich, Ojo, Meola, Santoro, Udina (Emili), Boccuccia, Mercandeli, Moscolin, Sau (Micor), Lanza (Benelli). Trener: Sciarone.

Opicina - Breg 1:3 (1:2)

STRELCA ZA BREG: v 3. Snidar, v 24. D. Degrassi, v 12.dp Krevatin.

BREG: Barbato, Medda, Farra, Bussi (Sovic), Gargiulo, Bursich, Leghezza (Coppola), Suttora, Krevatin, D. Degrassi, Snidar (Pernorio). Trener: Petagna.

Terzo - Mladost 4:1 (1:0)

STRELEC ZA MLADOST: v 10.dp Gagliano.

MLADOST: Devetak, Battistic, Radetič, Gobbo, Zorzin, Kobal, Gagliano, Bressan (Bensa), De Marchi (Pagon), Vitturelli, Ferlez. Trener: Sambo.

Sant'Andrea - Primorje 3:7 (2:2)

STRELEC ZA PRIMORJE: v 24., 32.,

v 35.dp Pipan, v 33.dp in 47.dp Puzzer, v 44.dp Siccaldi.

PRIMORJE: Zuppini, Mihič, Pulitanò, Tomasi, Merlak, Mescia (Siccardi), Ferro, Ravalico (Zidarich), Puzzer, Pipan, Colasuonno (Sardoč). Trener: Gulič.

Begliano - Zarja Gaja 3:2 (1:1)

STRELCA ZA ZARJO GAJO: v 25. Bečaj, v 16. Mihelčič.

ZARJA GAJA: Grgić, Bernetič, Franco, Mihelčič, G. Krizmančić, V. Krizmančić, Candotti, Ghezzo, Bazzara (Primosi), Bečaj (Bronzato), Bernobi (Milčič).

Trener: Di Summa.

Terzo - Mladost 4:1 (1:0)

STRELEC ZA MLADOST: v 10.dp Gagliano.

MLADOST: Devetak, Battistic, Radetič, Gobbo, Zorzin, Kobal, Gagliano, Bressan (Bensa), De Marchi (Pagon), Vitturelli, Ferlez. Trener: Petagna.

Sant'Andrea - Primorje 3:7 (2:2)

STRELEC ZA PRIMORJE: v 24., 32.,

2. Amaterska liga

IZIDI 1. KROGA: Begliano - Zarja Gaja 3:2, Chiarbola - San Canzian 0:0, Fiumicello - Cormonese 1:2, Muglia - Pieris 2:1, Opicina - Breg 1:3, Romana - Esperia 2:1, Sant'Andrea - Primorje 3:7, Sistiana - Piedimonte 0:0.

VRSTNI RED: Primorje, Breg, Begliano, Cormonese, Muglia in Romana 3, Piedimonte, Chiarbola, San Canzian in Sistiana 1, Esperia, Fiumicello, Pieris, Zarja Gaja, Opicina in Sant'Andrea 0.

PRIHODNJI KROG: Breg - Chiarbola, Primorje - Opicina, Zarja Gaja - Romana.

3. Amaterska liga

IZIDI 1. KROGA: Audax - CGS 2:4, Mossa - Montebello 1:1, Poggio - Aurisina 2:1, Sagrado - Ruda 2:0, Terzo - Mladost 4:1, Torre - Roianese 1:2, Villa - Lucinico 0:0.

VRSTNI RED: Terzo, CGS, Sagrado, Poggio in Roianese 3, Lucinico, Montebello, Mossa in Villa 1, Aurisina, Torre, Audax, Ruda, Mladost in Campanelle 0.

PRIHODNJI KROG: Mladost - Torre.

JADRANJE - Državni prvenstvi v Kopru in Piranu

Čupini jadralci najboljši v Sloveniji

Poleg Sivitza Koštute in Farnetija med 470 na ekipnem DP zmagali tudi optimisti

Sesljanski klub Čupa se je minuli vikend okril z dvema prvima mestoma na slovenskih državnih prvenstvih. Ob prvem mestu Simona Sivitza Koštute in Jaša Farnetija na prvenstvu v olimpijskem razredu 470 je absolutno prvo mesto osvojila tudi ekipa Čupe 1 na ekipnem državnem prvenstvu razreda optimist v Piranu.

Jaš in Simon sta po tridnevni regati v Kopru ubranila absolutno prvo mesto na državnem prvenstvu Slovenije, ki sta ga prvič osvojila pred letom dni. »Ker sta po osvojitvi bronaste kolajne na mladinskem evropskem prvenstvu manj trenirala, nisem mislil, da se bosta tako dobro izkazala,« je nastop Čupinovih jadralcev ocenil trener Matjaž Antonaz. V osmih regatah sta Simon in Jaš zbrala pet prvih in dve drugi mesti, zadnji dan pa sta bila tretja. Nenadljaska zadnja regata je bila za naša jadralca le formalnost, saj, kot smo že poročali, sta absolutno prvo mesto osvojila že dan pred zaključkom tekmovanja. »Želela sta osvojiti ta naslov, čutita sta, da je to prvenstvo tudi njihovo. Obenem pa vselej dobro jadrata v slovenskih vodah,« je še dejal Antonaz, ki je sicer priznal, da konkurenca ni bila močna. Ob mladincih Mikušinu in Prinčiču, ki kot Jaš in Simon nastopata na mednarodnih regatah, ni bilo drugih moških posadk, ki bi lahko ogrozile vrh lestvice. Slovenca sta bila sicer na koncu tretja, drugo mesto pa je pripadlo jadralkama Francesca Komatar in Svevi Carraro. Naslov slovenskih prvakov sta ubranila Sebastian Prinčič in Mitja Mikušin, ki sta bila lani ob odsotnosti Karla Hmeljaka in Mitje Nevečneya tudi prva.

Mladi Čupini optimisti (s trenerjem Benčičem) osvojili ekipno prvenstvo Slovenije

V Piranu pa so se prav tako od petka do nedelje mudili Čupini optimisti, ki so tudi posegli po zavidičevem uspehu. Pod vodstvom trenerja Maurizia Benčiča sta na ekipnem državnem prvenstvu nastopili dve Čupini ekipi. Izkušenejši in starejši optimisti so sestavljali skupino Čupa 1, mlajši tekmovalci, ki so še nabirali izkušnje, pa Čupa 2. V konkurenčni devetih ekip (sedem iz Slovenije) je bila najboljša ekipa Čupa 1, ki so jo sestavljali Mirko Juretič, Thomas Gruden, Jana Germani (sicer še kadetinja) in Matja Ugrin (sicer član Sirene).

Tekmovanje je steklo po sistemu match raceov. V petek in soboto so se ekipne pomerile vsaka proti vsaki (sistem

round robin), v nedeljo pa so bili na vrsti polfinala in finale. V kvalifikacijskem delu je Čupa 1 premagala vse ekipe, razen Burje 1, in se kot druga najboljša ekipa uvrstila v nedeljski polfinale. V polfinalu je premagala ekipo kluba Jadro iz Kopra, v finalu pa je bila preprčljivo boljša od ekipe Burja 1 in tako zasluzeno osvojila prvo mesto. Za člana ekipe Mirka Juretiča in Matja Ugrina je bila to tudi uradno zadnja regata v razredu optimist, saj bosta sedaj prestopila v dvojec 420. Jadralci ekipe Čupa 2 (Sebastian Cettul, Luca Carciotti, Samuele Ferletti in Cecilia Fidel) pa so se še prvič soocili z ekipnim tekmovanjem in bili na koncu osmi.

ODBOJKA - Deželni pokal

Derbi po pričakovanjih pripadel Slogi List

Slogašice so bile boljše, Kontovelke pa so jih v tretjem setu namučile

KROMA

Sloga List - Kontovel 3:0 (25:16, 25:19, 27:25)

SLOGA LIST: Babudri 8, Cvelbar 6, Crissani 4, Fazarinc 0, La Bianca 7, Maurovich 15, Gantar (libero), Ciocchi 3, Alice Spangaro 5, Michela Spangaro 4, Starec 3. Trener Peter de Walderstein **KONTOVEL:** Antognoli, Balzano, Bukavec, Cassanelli, Kapun, Lisjak, Micussi, Milič, Pertot, Starc, Verša, Anja in Veronika Zužič. Trenerka Tanja Cerne

Tekmo – derbi iz prvega kola je bila na sporedu v nedeljo zjutraj, ker je bil prejšnji teden na sporedu Slogin turnir za Pokal bazoviških žrtv. Kljub res neobičajni urki je v Repen prišlo kar lepo število gledalcev, saj je derbi pač vedno zanimiv.

Sloga List je zmagal brez izgubljenega seta, čeprav se je moralna v zadnjem kar namučiti, preden je strla odločen odpor svojih zagrizenih nasprotnic, vendar ni bil končni izid, kljub tešni razlike v točkah, pravzaprav nikoli v dvomu, saj so Slogašice trenutno vsekakor boljše od Kontovelk. S tehničnega vidika moramo priznati, da tekma ni bila na zelo visoko ravni, kar je glede na čas, ki nas še loči od začetka prvenstva, povsem razumljivo. Počkalne tekme pa trenerji običajno izkoristijo predvsem za preizkušanje, kar je v nedeljo prišlo do izraza predvsem pri Slogi List, saj je trener Peter de Walderstein stalno spreminjal postavo in tako preizkusil vse svoje razpoložljive igralke. (INKA)

VSE NAJBOLJŠE

Med današnjimi številnimi slavnimi slavljenji (Roberto Saviano, Andrea Bocelli, Segolene Royal ...) je tudi mnogo športnikov. Omenimo naj le nogometnika Ronaldu in Emmanuela Petita, ki sta si stala nasproti leta 1998 v finalu svetovnega prvenstva v Franciji. Ronald do se te tekme nerad spominja, saj ga je pred nastopom obšla slabost, Brazilija pa je izgubila s 3:0. Za dolgoleta Petita pa je šlo za vrhunc karriere, saj se je poleg naslova prvaka veselil še zadetka na tekmi, ki je Francijo s predsednikom Chiracom vred spravil na noge.

Pri nas pa ta teden praznujejo predvsem odborjanke. V četrtek bo rojstni dan Danijela Nanuta (Val), v petek pa Igorja Valentinciča (Soča) in Davida Muccija (Val). Petek bo »postaral« tu-

TENIS - U14 Gajevki končali svojo pot v Livornu

Pot Gajine ženske teniske ekipe do 14 let na državnih prvenstvih se je končala v drugem krogu. Mladi gajevki Nicoletta Furlan in Petra Corbo sta namreč v nedeljo v Livornu z 2:0 klonili pred domačo ekipo Cooperativa Tennis Livorno.

Pokazalo se je, da sta bili nasprotnici za gajevki pretrd oreh. Furlanovo, ki je pri Gaji prva igralka, je premagala Carlotta Nassi, ki je med štirinajstletnicami toskanska prvakinja, dobro pa se je letos odrezala tudi na državnem prvenstvu v svoji kategoriji. Furlanova je v vsakem setu osvojila po tri igre.

Petra Corbo, ki spada še v kategorijo under 12, pa je bila proti letu dne starnejši Irene Adoncecchi brez moči, saj je imela precej težav z odgovorom na močnejše udarce nasprotnice. Prvi set je tako izgubila brez dobljene igre, v drugem pa je bil izid 6:2.

Nastopi Furlanove in Corbove v letošnji sezoni so bili vsekakor zelo pozitivni, saj predstavlja zanj že lep uspeh, da sta osvojili naslov deželnih prvakij z zmago proti Liberi, nato pa jima je v prvem krogu državne faze uspelo odpraviti še milanski Agrate.

ZID

Coop Livorno - Gaja 2:0
(Carlotta Nassi - Nicoletta Furlan 6:3, 6:3; Irene Adoncecchi - Pertra Corbo 6:0, 6:2)

di rolkarja in trenerja Davida Bogatca, medtem ko bo v soboto rojstni dan ljubitelja ekstremnih športov Mattie Trampusa.

Na svoj način je ekstremna tudi tenisačica Serena Williams, ki se je rodila 26. septembra. Njen tokratni rojstni dan bo prvi po nedavnom »podvigu« na US Open, kjer je sodnici zavrnili: »Prisežem, da ti bom žogico zarila v grlo.« (P. V.)

Mladi košarkarji Sokola končali poletne priprave s turnirjem v Izoli

Mladi košarkarji Sokola so prva dva tedna v septembru pridno vadili na domaćem igrišču v Nabrežini. Poletnih priprav, ki so potekale pod okriljem ZSŠDI, se je udeležilo lepo število košarkarjev, ki so bili razdeljeni v dve skupini. Starejši letniki 1996 in 1997 so trenirali pod vodstvom Jureta Rogelja, medtem ko je letnike 1998 in mlajše vodil Marko Šab. Ob dobrimi udeležbi treningov so sokoli pridobivali kondicijo na domaćem odprttem igrišču in v bližnji okolici. Trenerja menita, da kraške stranske poti in stopnice, ki peljejo do morja, predstavljajo dober vadbeni prostor, ki ga je vredno izrabiti. Košarkarji so tako ovrednotili društveno igrišče, popestili pa so število igralcev.

Ob koncu priprav sta se obe skupini udeležili mednarodnega turnirja v Izoli. Ker so nastopali z leto starejšimi nasprotniki, so sicer vse tekme izgubili, a resnici na ljubo moramo povedati, da niso odigrali podrejene vloge. Obe skupini zdaj redno trenirata v nabrežinskih telovadnicah.

Obvestila

AŠD SOKOL obvešča, da se je v nabrežinski občinski telovadnici začela otroško-mlad. dejavnost 2009/2010 z naslednjim urnikom: MINIMOTORIKA – za letnike 2004-05-06: ob sredah med 16.15 do 17.15; MOTORIKA – za letnike 2001-02-03: ob ponedeljkih od 16.30 do 17.30 in sredah od 17.15 do 18.15; MINIKŠARKA – za letnike 1998-99-00: ob ponedeljkih od 17.30 do 19.00 ter ob sredah od 18.15 do 19.15; MINIODBOJKA – za dekle letnik 1999-00-01: ob petkih v nabrežinskih telovadnicah v Sesljanu (šola De Marchesetti) od 16.30 do 17.30.

OK VAL prireja v občinskih telovadnicah v Doberdobu v sezoni 2009-2010: otroško telovadbo za dekleta in fante, ki obiskujejo vrtec ob sredah med 15.45 in 16.45; mikro in mini odbenko za dekleta in fante letnikov 2002, 2003 ob ponedeljkih in četrtekih med 15. uro in 16.30, miniodbojkovo za letnike 1998, 1999, 2000 in 2001 ob torkih in pekih, za fantke med 15. uro in 16.30, za punčke med 16.30 in 18. uro. Začetek dejavnosti bo v ponedeljek, 28. septembra; vpisovanje in informacije na tel. 328-1511463 (Ingrid) ali na e-pošti okval@virgilio.it.

PROJEKT TECI, SKAČI, MEČI – Na Stadionu 1. maj se je začela športna šola za otroke prvih treh razredov osnovne šole. Vadba poteka ob ponedeljkih in četrtekih od 16.30 do 17.30. Za dodatne informacije lahko poklicete v večernih urah na 331755684 (Silva).

PROJEKT TECI, SKAČI, MEČI – Na Stadionu 1. maj bo ob petkih od 16.00 do 17.00 potekala vadba atletike za otroke zadnjih razredov osnovne šole. Prvo srečanje bo v petek, 25. septembra. Za dodatne informacije lahko poklicete v večernih urah na 331755684 (Silva).

PREDSMUČARSKA TELOVADBA SPDT – Smučarski odsek SPDT obvešča, da se v sredo 7. oktobra 2009 prične predsmučarska telovadba za odrasle v telovadnicah šole Codermatz v ulici Pindemonie 11 v Trstu, z začetkom ob 20.30. Za informacije in prijave poklicite na tel.št. 335 6123484.

ŠAHOVSKI KROŽEK za dijake in učence slovenskih šol bo tudi letos ob petkih od 15. do 19. ure na sedežu ZŠSDI, ul. Cicerone 8, 3. nadstropje. Informativni sestank bo v petek, 25. septembra, ob 15. uri.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM sporoča, da so se začeli treningi za vse starostne skupine po slednjih urnikih: 1. skupina-PALČKI (4-7 let) ob ponedeljkih od 16.30 do 17.30 in ob petkih od 17.30 do 18.30 na Opčinah; 2. skupina-ZAJČKI (8-14 let) ob ponedeljkih in petkih ob 17.30 do 19.00 na Opčinah; 3. skupina-SKRATI (od 15 let dalje) ob ponedeljkih od 19.00 do 21.00, ob sredah od 18.30 do 21.00 na Opčinah in ob petkih od 19.30 do 21.00 pri Banih. Info na tel.št. 349-7597763 Nastja.

AŠD SHINKAI KLUB sporoča lanskim članom, ki se v nedeljo, 4. oktobra nameravajo udeležiti turnirja na Jesenicah, da se bodo pripravljali načrti za vse starostne skupine: 1. skupina-PALČKI (4-7 let) ob ponedeljkih od 16.30 do 17.30 in ob petkih od 17.30 do 18.30 na Opčinah; 2. skupina-ZAJČKI (8-14 let) ob ponedeljkih in petkih ob 17.30 do 19.00 na Opčinah; 3. skupina-SKRATI (od 15 let dalje) ob ponedeljkih od 19.00 do 21.00, ob sredah od 18.30 do 21.00 na Opčinah in ob petkih od 19.30 do 21.00 pri Banih. Info na tel.št. 347-4033343.

AŠZ BOR-ŠPORTNA ŠOLA TRST organizira telovadbo za najmlajše od 1. do 6. leta starosti. Začetek vadbe bo v soboto, 3. oktobra, ob 9.30 za otroke od 1. do 3. leta starosti in ob 10.30 za otroke od 3. do 6. leta. Informacije na sedežu v popoldanskih urah. Tel. št.: 040-51377.

OKVAL prireja v telovadnicah v Standrežu otroško telovadbo za otroke, ki obiskujejo vrtec vsak torek in petek med 15. in 16. uro ter mini odbenko za osnovnošolske otroke vsak torek in petek med 16. in 17.30. Zagotovljen prevoz otrok; informacije in vpisi na tel. 0481-525128 in 393-2350925, e-pošta sandrocorva@libero.it in okval@virgilio.it (Sandro Corva).

PLAVALNI KLUB BOR organizira v bazenu na Alturi plavalne tečaje in tečaj prilagajanja na vodo za otroke od 4. leta dalje. Začetek vadbe bo 1. oktobra. Informacije in prijave po telefonu na št. 04051377 vsak delavnik od 14. do 17. ure ali osebno na stadionu 1. maja.

PLAVALNI KLUB BOR organizira ob sobotah popoldne tečaj prilagajanja na vodo v bazenu pri Danenu na Opčinah za otroke 2. in 3. letnika vrtca ter 1. razreda osnovne šole. Začetek vadbe bo 1. oktobra. Informacije in prijave po telefonu na št. 04051377 vsak delavnik od 14. do 17. ure ali osebno na stadionu 1. maja.

ODOBKARSKO DRUŠTVO BOR obvešča, da se jutri na Stadionu 1. maj začenja tečaj miniodbojkovo za dekle zadnjih razredov osnovne šole. Vadba bo potekala po slednjem urniku: ob ponedeljkih od 17.30 do 19.00 in ob petkih od 17.00 do 18.00. Vpisovanje neposredno na trening, za dodatne informacije pa lahko poklicete v večernih urah na 331755684 (Silva).

AŠZ SLOGA obvešča, da bodo potekali treningi odprtne za začetnike (letniki '98, '99, '00) ob ponedeljkih in četrtekih od 16.00 do 17.00 v telovadnicah srednje šole na Opčinah. Tečaj bo začel 1. oktobra.

AŠZ SLOGA obvešča, da bodo potekali treningi odprtne za začetnike (letniki '98, '99, '00) ob ponedeljkih in četrtekih od 16.30 do 18.00 v občinskih telovadnicah v Repnu. Tečaj bo začel 1. oktobra.

TENIŠKA SEKCIJA PRI AŠZ GAJA na Padričah pripravlja zimske začetniške in nadaljevalne tečaje za osovnosolce, ki se bodo začeli v oktobru. Pojasnila in prijave na tel. št. 335-8111393 (Cirila) ali 389-8003486 (Mara).

PORTOROŽ - Do 17. oktobra ustvarjajo štirje kiparji

V Seči se je včeraj začel kiparski simpozij Forma viva

PORTOROŽ - Na polotoku Seči pri Portorožu se je včeraj pričel mednarodni kiparski simpozij Forma viva Portorož 2009. K sodelovanju na simpoziju, ki vsako drugo leto poteka od leta 1961, so Obalne galerije Piran tokrat povabilo Li Zhao iz Kitajske, Chrisa Petersona iz Nizozemske, Gorazda Poposkega iz Makedonije in Petera Rollera iz Slovaške.

Li Zhao je direktorica sichuanskega umetniškega kiparskega združenja. Dela v granitu, marmorju in bronu, v svojih skulpturah pa izraža kitajsko filozofijo, kjer je bistvo vsega ravnotežje med načeloma yin in yang, so ob predstavljivosti udeležencev tokrat Forma vive zapisali v Obalnih galerijah Piran.

Chris Peterson je ustanovitelj in glavni direktor mednarodnega kiparskega prostora Zwolle. Dela v grani-

tu, marmorju in bronu. V svojih delih išče podobnosti prostora in strukture s primitivno in sodobno arhitekturo.

Gorazd Poposki je diplomiral leta 1992 na Akademiji likovnih umetnosti v Skopju, živi in dela pa v New Yorku. Ustvarja v različnih materialih in medijih. Med drugim ga privlačita slikarska tehnika akvarel in video.

Peter Roller je diplomiral leta 1975 na Akademiji likovnih umetnosti v Bratislavi, kjer je tudi pričel predavati. Je predsednik Nippont klub, poleg kiparjenja pa se ukvarja še z grafiko in slikarstvom.

Vsi štirje so sodelovali na številnih mednarodnih simpozijih in skupinskih razstavah po Evropi, v Aziji in ZDA. Kiparjem, ki bodo na delovnemu Forma vive na polotoku Seča ustvarjali do 17. oktobra, bodo asistirali kamnoseki Viljam in Roman Ga-

žik ter Viljam Gall iz Slovaške.

Mednarodni kiparski simpozij Forma viva se je začel leta 1961 na podboju Jakoba Savinške in Janeza Lenassi in je potekal na štirih lokacijah. Za kostanjeviško Formo vivo je značilno, glede na razpoložljivi material, oblikovanje skulptur v hrastovem lesu, v Seči pri Portorožu v kamnu, Ravnanah na Koroškem v kovini in Mariboru v betonu. V prvih letih je dogajanje potekalo vsako leto, potem pa se je umirilo. Konec osemdesetih let je Forma viva povsod, razen v Seči, prenehala delovati. Udeleževali so se je umetniki z vsega sveta. Okrog 100 skulptur je razstavljenih v naravnem okolju, na vrtovih nekdanjega samostana, v samem mestu in bližnji okolici. Po desetih letih mirovanja je v letu 1998 Forma viva ponovno začela delovati.

centrijsko uničevalno taboriče, fotografksa razstava in knjižnica. Urnik: odprt vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

Grad Sv. Justa: do 4. novembra je na ogled razstava »Srbii v Trstu 1751 - 1914«. Odprt vsak dan od 9.00 do 19.00.

Muzej Revoltella (Ul. Diaz 27): v galeriji sodobne umetnosti je do 27. septembra na ogled razstava »Leonor Fini, l'Italienne de Paris«. Odprt v pondeljek, sredo, petek, soboto in v nedeljo od 10.00 do 20.00 v četrtek od 10.00 do 23.00, ob torkih zaprto.

Razstavišče del Giubileo (Obrežje Tretjega novembra št. 9): do 6. oktobra razstavlja slikar Adrian Bon pod naslovom »Globoka čustva«. Odprt od ponedeljka do sobote od 17.00 do 20.30 in ob praznikih od 10.00 do 13.00.

Narodni dom: do 9. oktobra bo pod na-

slom »Zvoki kamna«, razstavljal kipa-

in kamnosek Pavel Hrovatin. Urnik: od ponedeljka do petka od 17.30 do 19.30, ob sobotah in nedeljah zaprto.

Oglej razstave v jutranjih urah je možen po dogovoru: tel. št. 349-1281225.

BARKOVLJE

SKD Barkovlje, (Ulica Bonafata 6): od četrtka, 1. oktobra, (otvoritev ob 20.30) do 18. oktobra, bo razstavljal Magda Starec Tavčar pod naslovom »Smeri«. Urnik ogleda od ponedeljka do petka od 17.00 do 19.00, ob sobotah in nedeljah od 10.30 do 12.30.

OPĆINE

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjevjekovnih časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numizmatična zbirk, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

V Prosvetnem domu: je med 16. in 19. uro na ogled fotografksa razstava »Kaj?«. Razstavlja: Kristjan Signoracci, Alenka Petaros in Jakob Jugovic.

REPEN

Galerija Muzeja Kraška hiša: do 18. oktobra bo na ogled fotografksa raz-

DUNAJ - V spomin na Michaela Jacksona

Za odpadli koncert vračajo denar za vstopnice

DUNAJ - Na veliko napovedovanega koncerta v spomin na kralja popa Michaela Jacksona na Dunaju - ne bo. Koncert bi moral biti 26. septembra, a so ga prestavili na junij leta 2010 na londonškem stadionu Wembley. Novico sta sporočila nekdanji pevčev manager Georg Kindel in brat pokojnika Jermaine Jackson. Kot enega izmed razlogov sta naveda negativne odzive na pripravo koncerta v avstrijskih medijih. "Če na Dunaju nismo zaželeni, gremo pa v London," je o odpovedi koncerta povedal Kindel. Prireditelji so se morali soočiti z odgovodijo pevcev, katerih nastope so komaj napovedali, kot sta Chris Brown in Mary J. Blige. Kindel je zavrnil tezo, da so si pač naložili preveliko breme, zdaj pa krivido valijo na novinarje.

"šel," je Jermaine Jackson povedal za agencijo.

Denar za vstopnice, ki so bile kupljene na Dunaju, bodo vrnili in ne veljajo za koncert v Londonu, je opozoril Kindel. Tisti, ki so jih kupili bodisi prek interneta ali klicnih centrov, naj bi že prejeli elektronsko sporočilo o možnostih za povrnitev stroškov, ostali vstopnice lahko vrnejo od 21. septembra dalje na mestih, kjer so jih kupili. Predprodaja vstopnic za londonski koncert po ceni 44 funtov (50,2 evra), nižji kot za dunajski, se bo začela decembra. Tedaj bodo sporočili tudi prva imena nastopajočih.

Možni termin je 5. junij 2010. Ta datum so novinarji odkrili na plakatu šele po novinarski konferenci, na kateri so prireditelji omenjali le "prvo polovico" junija.

javljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

V Mestni galeriji (Trg Edvarda Karidelja 5) bo v petek, 25. septembra, ob 19. uri odprtje razstave Jaše Mrevljeta z naslovom »What does it take for the heart to explode into stars« (Kaj rabi srce, da se izstrelji med zvezde); na ogled bo do 16. oktobra od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure in od 15. do 19. ure, ob sobotah od 9. do 12. ure, ob nedeljah in praznikih zaprto.

KOBARID

Kobarški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

Grad Štanjel, Galerija Lojzeta Spaca

Ia: Lojze Spacal - stalna razstava grafik. Odprt od 10.00 do 14.00, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 18.00, ob ponedeljkih zaprto.

Stolp na vratih: do 23. septembra je na ogled slikarska razstava oljnih slik »Metamaterija« avtorice Margarete Selene. Odprt ob sobotah in nedeljah ter praznikih od 12.00 do 18.00.

Vsako nedeljo, izpred cerkve v Štanjelu ob 15.30, do konca oktobra: nedeljsko turistično vodenje za individualne obiskovalce vključuje ogled gradu Štanjel, galerije Lojzeta Spacala, cerkve sv. Daniela, Kraške hiše, Stolpa na vratih in Ferrarievega vrtta. Oglej poteka približno 90 minut.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: Grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8. do 19. ure, ob sobotah zaprta, ob nedeljah in praznikih pa od 13. do 19. ure; Sv. Gora ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10. do 18. ure; Grad Dobrovo v ponedeljek zaprta, od torka do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Lاستفanka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Na-

Cankarjev dom, Galerija CD: do 11. oktobra, ob na ogled fotografksa razstava »Glasbeni svet 60., ujet v objektiv« ob 90-letnici fotoreporterja Edija Šelhausa.

Cankarjev dom, Galerija CD: do 20. oktobra v okviru 28. grafičnega bienala - Po Gogu: Novo obdobje korejske umetnosti.

Cankarjev dom, Mala galerija: do 11. oktobra fotografksa razstava Blaža Zupančiča: »Mimočenost«.

Cankarjev dom, velika sprejemna dvorana: od 15. do 25. septembra: Od zbrisca do prenove identitete, Slovenci v Bosni in Hercegovini 1530-2009, brezplačen vstop.

VOJSKO

Partizanska tiskarna Slovenija: kulturno zgodovinska dediščina, odprt vsak dan do 15. oktobra od 9.00 do 16.00.

GLEDALIŠČE

GLASBA

SLOVENIJA

KOPER

Gledališče Koper

V soboto, 26. septembra ob 20.00 / Iztok Mlakar po motivih Molièra: »Duočtar pod mus!«.

LJUBLJANA

SNG Drama Ljubljana

Veliki oder

Do sobote, 26. septembra ob 19.30 /

Sebastjan Horvat, Andreja Kopač, Eva Nina Lampič: »Pot v jajce«.

V torek, 29. septembra ob 18.00 / Sebastian Horvat, Andreja Kopač, Eva Nina Lampič: »Pot v jajce«.

V sredo, 30. septembra ob 19.30 / Andrej Rozman Roza, Davor Božić: »Neron«.

Mala drama

V petek, 25., v soboto, 26., v ponedeljek, 28. in v torek, 29. septembra ob 20.00 / Samuel Beckett: »Gledališka skica II - Igra«.

V sredo, 30. septembra ob 20.00 / Connor McPherson: »Jez«.

Mestno gledališče ljubljansko

Veliki oder

Jutri, 23. septembra ob 15.30 in 20.00 / Percy Bysshe Shelley: »Cenci«.

V petek, 25. septembra ob 20.00 / Percy Bysshe Shelley: »Cenci«.

V soboto, 26. septembra ob 20.00 / Olja Muhina: »Tanja - Tanja«.

V ponedeljek, 28. septembra ob 19.00 / Joseph Stein, Jerry Bock, Sheldon Harnick: »Gospola na strehi«.

V sredo, 30. septembra ob 20.00 / Dušan Jovanović: »Znamke, nakar še Emilija«, gostuje Gledališče Koper.

Mala scena

V petek, 25., v soboto, 26. in v torek,

29. septembra ob 20.00 / Andrej Jus: »Balade za vsakdanjo rabo«.

V sredo, 30. septembra ob 20.00 / Marius von Mayenburg: »Grdoba«.

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

V petek 25., ob 20.30 in v soboto, 26. septembra ob 18.00 / Tretji koncert v okviru simfonične sezone 2009. Dirlent: Moshe Atzman. Solist: Sergej Krylov - violina.

Danes, 22. septembra ob 20.15 / Veliki brazilski zvezdnik na harmoniki Renato Borghetti, z njim nastopajo še: Pedro Figueirero - saksofon - flauta, Daniel Sa - kitara in Vitor Peixoto - klavir.

V petek, 24. septembra ob 20.00, Galusova dvorana / Simfonični orkester RTV Slovenija: »Rdeča«. Dirlent: En Shao; solist: Mikhail Rudy - klavir.

Danes, 22. septembra ob 20.00 / Franz Joseph Haydn: »Apotekar«, opera. Ko- produkcija: SNG Opera in balet Ljubljana in Festival Ljubljana.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Danes, 22. septembra ob 20.15 / Velički brazilski zvezdnik na harmoniki Renato Borghetti, z njim nastopajo še: Pedro Figueirero - saksofon - flauta, Daniel Sa - kitara in Vitor Peixoto - klavir.

Danes, 22. septembra ob 20.00 / Franz Joseph Haydn: »Apotekar«, opera. Ko- produkcija: SNG Opera in balet Ljubljana in Festival Ljubljana.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM**

Za Trst: na kanalu 40
(Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69
(Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Moj prijatelj konj; v so-delovanju z učenci OŠ v Repnu pri Trstu

20.30 Deželni TV dnevnik

20.50 Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.05 Aktualno: Anima Good News
6.10 Nan.: La nuova famiglia Addams
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina
10.00 Aktualno: Verdetto finale
11.00 Aktualno: Occhio alla spesa
11.35 Vremenska napoved
12.00 Variete: La prova del cuoco
13.30 Dnevnik - Gospodarstvo
14.10 Variete: Festa italiana
16.15 Aktualno: La vita in diretta
16.50 Dnevnik - Parlament in vremenska napoved
18.50 Kviz: L'eredità (v. C. Conti)
20.00 23.15 Dnevnik
20.30 Kviz: Affari tuoi
21.10 Variete: Tutti pazzi per la tele (v. A. Clerici)
23.20 Aktualno: Porta a porta
0.55 Nočni dnevnik in vremenska napoved

Rai Due

6.00 Aktualno: Tg2 Eat Parade
6.15 Aktualno: Agenzia Ripara Torti
6.25 19.00, 0.50 Talent show: X Factor
6.55 Quasi le sette
7.00 Variete: Cartoon Flakes
9.45 Nan.: Tracy & Polpetta
10.00 Aktualno: Tg2 Estate in rubrike
11.00 Variete: I fatti vostri (v. G. Magalli, A. Volpe, M. Cirillo)
13.00 Dnevnik in rubrike
14.00 Aktualno: Il fatto del giorno (v. M. Setta)
14.45 Aktualno: Italia sul Due (v. L. Bianchetti, M. Infante)
16.00 Nan.: 90210
16.40 Variete: Scalo 76 Talent (v. L. Agosti, A. Rostagno)
18.05 Dnevnik - kratke vesti, vremenska napoved in športne vesti
19.35 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
20.25 Žrebanje lota
20.30 23.00 Dnevnik
21.05 Nan.: L'ispettore Coliandro (It., '08, i. G. Morelli, G. Soleri)

23.15 Nan.: Law & Order
0.00 Šport: 90° minuto - Serie B

Rai Tre

6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
8.05 Dok.: La Storia siamo noi
9.05 Film: La ragazza di Bube (dram., It., '63, r. L. Comencini, i. C. Cardinale, G. Chakiris)
10.55 13.00 Aktualno: Cominciamo Bene Estate
12.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
13.05 Nad.: Terra nostra
14.00 19.00 Deželni dnevnik in vremenska napoved
14.50 Aktualno: Tgr speciale ambiente Italia - Puliamo il mondo
15.05 Aktualno: Tgr Prix Italia

15.20 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
15.25 Variete: Melevisione
17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo, siedi di Geo & Geo
18.10 Vremenska napoved
20.00 Variete: Blob
20.10 Nad.: Le storie di Agrodolce
20.35 Nad.: Un posto al sole
21.05 Dnevnik
21.10 Aktualno: Ballarò (v. G. Floris)
23.25 Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved
0.05 Dok.: Strade blu
1.05 Aktualno: GAP - Generazione alla prova (v. B. Rinaldi)

15.55 Nan.: Il mondo di Patty
16.50 Nan.: iCarly
19.25 Risane: Simpsonovi
19.50 Nan.: Love Bugs 2
20.10 Kviz: Il colore dei soldi (v. E. Papi)
21.10 Variete: Le lene show
0.00 Variete: Chiambretti Night - Solo per numeri uno
1.30 Dnevnik

8.55 Seja državnega zborna, prenos Glasnik
17.25 Mostovi - Hidak
18.00 V dobrji družbi s Smiljanom
19.00 Večerni gost (pon.)
20.00 Mlad. serija: Muzikajeto Globus
21.25 Portret Janka Ravnika
21.50 Dediščina Evrope (pon.)
23.00 Lit. nad.: Doktor Živago (pon.)
23.50 Derren Brown: Miseleni triki (pon.)
0.00 Folkest Koper - Capodistria 2008: Calegaria

Rete 4

7.05 Nan.: Tutti amano Raymond
7.30 Nan.: Quincy
8.30 Nan.: Hunter
9.45 Nad.: Febbre d'amore
10.35 Nan.: Giudice Amy
11.30 Dnevnik in prometne informacije
11.40 Nan.: Wolff - Un poliziotto a Berlino
12.30 Nan.: Un detective in corsia
13.30 18.55 Dnevnik in vremenska napoved
14.05 Aktualno: Popoldanski Forum
15.10 Nan.: Hamburg Distretto 21
16.10 Nad.: Sentieri
16.55 Film: La dove scende il fiume (western, ZDA, '52, r. A. Mann, i. J. Stewart, A. Kennedy)
17.30 21.50, 0.05 Dnevnik - kratke vesti in prometne informacije
19.35 Nad.: Tempesta d'amore
20.30 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Film: Belly of the Beast - Ultima missione (akc., Kan./Hong Kong/VB, '03, r. S.T. Ching, i. S. Seagal)

Tele 4

7.00 8.35, 13.30, 16.40, 19.30, 23.02 Dnevnik
7.15 Nan.: The flying doctors
8.10 Pregled tiska
9.00 Aktualno: L'età non conta
9.30 Nan.: Don Matteo 6
12.00 Dnevnik - kratke vesti
13.05 Aktualno: Italia economia
13.50 Aktualno: ... Nel baule dei tempi
14.30 Klasična glasba
15.20 Dokumentarec o naravi
16.20 Nan.: Lassie
17.00 Risane
19.00 Expò Mittel School
20.00 Pagine e fotogrammi
20.30 Deželni dnevnik
20.55 Film: I sette fratelli Cervi (dram., It., '68, r. G. Puccini, i. G.M. Volontè, Don Backy, C. Gravina)
23.40 Film: Giunone e il pavone ('30, r. A. Hitchcock)

La 7

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije
7.00 Aktualno: Omnibus - Omnibus Life
10.10 Punto Tg, sledi Due minuti in un libro
10.25 Nan.: Matlock
11.30 Nan.: L'ispettore Tibbs
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: Hardcastle & McCormick
14.00 Film: Il cervello da un miliardo di dollari (voh., ZDA, '67, r. K. Russel, i. M. Caine, K. Malden)
16.05 Nan.: Star Trek
17.05 Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi
19.00 Nan.: Murder Call
20.00 0.45 Dnevnik
20.30 Aktualno: Otto e mezzo
21.10 Nan.: The District (i. C. T. Nelson)
23.40 Variete: Victor Victoria
1.10 Aktualno: 25. ora - Festival del coro

Slovenija 1

6.10 Kultura, sledi Odmevi
7.00 8.00, 9.00, 15.00 Poročila
7.05 8.05 Dobro jutro
9.10 Na potepop po spominu
9.40 Zlati prah
9.50 Lutk. nan.: Bisergora (pon.)
10.05 18.40 Risane
10.15 Igr. nan.: S soncem v očeh (pon.)
10.30 Zgodbe iz školjke
11.00 Dok.: National Geographic (pon.)
11.55 Družinske zgodbe (pon.)
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.25 Ars 360 (pon.)
13.40 Umetni raj (pon.)
14.05 Duhovni utrip (pon.)
14.20 Obzorja duha (pon.)
15.10 Mostovi - Hidak
15.45 Ris. nan.: Marči Hlaček
16.05 Zlatko Zaladko
16.25 Dok. nan.: Na krilih pestolovščine

17.00 Novice, kronika, športne vesti in vremenska napoved
17.20 Gledamo naprej
17.30 0.20 Dok. serija: Naši vrtovi
18.00 Big fatherji
18.30 Žrebanje Astra
18.55 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
19.50 Gledamo naprej
19.55 Piramida
21.00 Dok. odd.: Fabrika Maribor
22.00 Odmevi, kultura, športne vesti in vremenska napoved
23.00 Dok. odd.: Čudež na reki Hudson
0.50 Iz arhiva TVS: TV dnevnik 22.09.2009 (pon.)
0.15 Dnevnik (pon.)
1.50 Dnevniki Slovencev v Italiji

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 00.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 8.45 Prireditve; 9.15 Šport; 9.35 Popevk; 10.00 Med poslovнимi krivuljami; 12.00 Vroči mikrofon; 13.00 Danes do 13.ih; 13.30 Napoved sporedov; 14.00 Kulturne drobtinice; 14.20 Obvestila; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krvulje; 15.30 DIO; 16.10 Popevk; 16.30 Zapisi in močvirja; 16.50 Torkov klicaj; 17.15 18. vzprednik; 17.45 Šport; 18.00 Fiesta latina; 18.30 Poudarek dneva; 19.30 Ne zasmidite; 20.00 Na sceni; 21.00 Spet toplovod; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Štos - Še v torek obujamo spomine.

SLOVENIJA 3

6.00, 9.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Glas. jutranjica; 8.00 Lirični utrine; 10.05 Skladatelj tehdna; 11.05 Slovenski solisti; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Odprt za literaturo; 14.05 Glasovi svetov; 15.00 Big Band RTV Slo; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 Arsov logos; 16.50 Koncerti na tujem; 18.20 Slovenska in svetovna zborovska glasba; 19.00 Dnevnik; 19.30 S solističnih in komornih koncertov; 21.00 Literarni večer; 22.05 Glasba našega časa; 23.00 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Nasja pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-00.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan. (105,5 MHz)

Primorski dnevnik

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst
Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958

email: gorica@primorski.eu

Dopisništvo: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418

Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €

Naročnina za Italijo 280,00 €

Poštni tr. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,00 €

Letna naročnina za Slovenijo 200,00 € placičiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Šežana, tel. 05-707026, fax 05-7300480 transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglasovalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

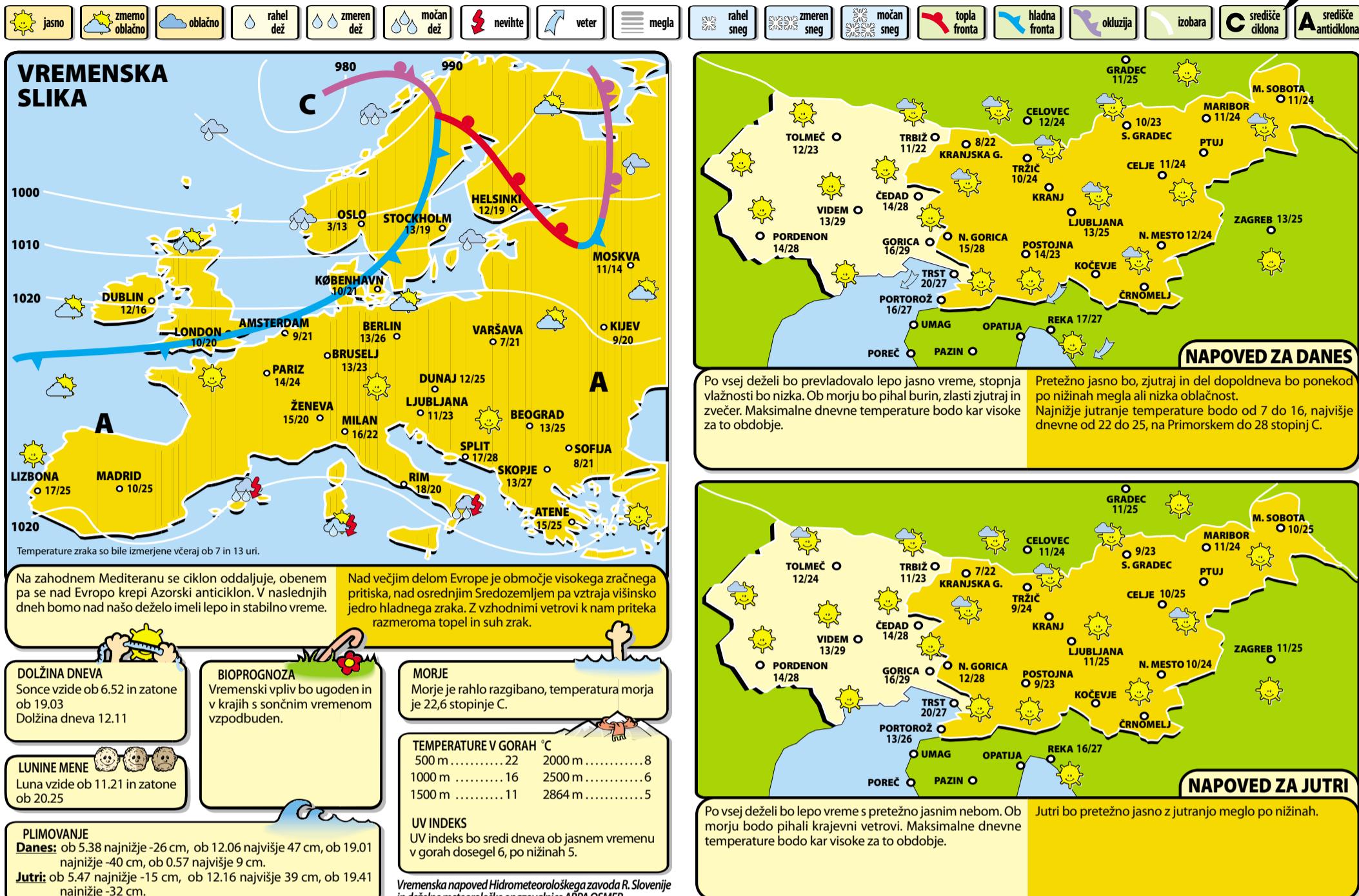
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIJALNI OGGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Pozdrav

Po poletnem oddihu se spet vrača mesečna rubrika Postiljon, ki ni namenjena samo filatelistom in zbirateljem starih razglednic. V njej skušamo spregovoriti širšemu krogu naših bralk in bralcev o razvijenem in zanimivem področju poštne zgodovine ter jih opozoriti na nove izdaje poštnih znakov tako v Sloveniji in Italiji in v mejah razpoložljivega prostora tudi drugod po svetu. Pri tem pa želimo vedno znova opozarjati, da se za vsako znamko in za vsako serijo znamk pozornemu opazovalcu odpriča zanimivo in bogato kulturno, zgodovinsko, tehnično, zemljepisno, družbeno, folklorno, športno in še kakšno drugo ozadje, ki ga je treba razumeti, se o njem poučiti in si tako neprestano širiti svoje osebno obzorne. Naša želja je, da bi s to rubriko pomogli utrijevati in bogatiti osebno kulturno obzorje posameznika. Zato

Brata Rusjan

Konec novembra, točneje 25. novembra, se bomo spominjali stoltnice, odkar je Edvard Rusjan na velikem travniku pred Gorico na Rojah, kjer je danes letališče, preizkusil svoj stroj, s katerim je skušal posnemati brata Wright. Le šest let prej (1903) sta brata Wright v Ameriki izvedla prvi polet z preprostim letalom, ki je poletelo 3 m nad zemljo v dolžini 36 m. Brata Rusjan, Jože in Edi, se zato po pravici uvrščata med svetovne pionirje letalstva.

Na to obletnico so se zlasti v Novi Gorici zelo dobro pripravili in organizirali vrsto manifestacij, katerim so se pridružile razne organizacije tudi s te strani meje. Tako je bilo 5. septembra na letališču odkritje spomenika bratom Rusjan ter ogled in kratek polet pred kratkim izdelane kopije letala Eda 1. V tednu od 24. do 27. septembra pa bo na vsakoletni prireditvi Okusi ob meji v Gorici tudi razstava o bratih Rusjan, ki jo je pripravil Vili Princič. Razstava bo v šotoru v goriškem ljudskem vrtu na Korzu. Za to priložnost je filatelični klub Košir naročil pri poštni upravi v Rimu dvojezični žig, ki bo na razpolago pri posebnem poštnem okenu na omenjeni

Sveti brata Ciril in Metod

Italijanska poštna uprava se je odločila, da bo v začetku septembra izdala poseben spominski blok oz. poštni listič z dvema znamkama. Tema lističa bo, kot piše v uradnem sporočilu, »krščanske korenine pri oblikovanju evropske kulturne identitet« in bo posvečeno zavetnikom Evrope. Od dveh znamk bo ena posvečena sv. Benediktu iz Norcie, druga pa slovenskim apostoloma Cirilu in Metodu. Člani kluba Košir so se odločili, da bodo tudi ob tej priložnosti vprašali poštno upravo v Rimu, da izda poseben dvojezični spominski žig prav na dan izida znamke, 7. oktobra. (Slika 2)

Poštno okence bo odprtista tista dne v galeriji Tržaške knjigarnice od 9. do 13. ure. Ob tej priložnosti so se člani kluba odločili, da skupaj s krožkom Foto Video Trst 80 in z Narodno in študijsko knjižnico v Trstu pripravijo manjšo razstavo o šolah in objekti, ki na Tržaškem spominjajo na dva slovenska svetnika. Poleg dokumentov o slovenski šoli sv. Cirila in Metoda pri Sv. Jakobu za časa stare Avstrije bodo na razstavi posnetki sedanje nižje šole z istim imenom pri Sv. Ivanu in na Katinari. Poleg tega bo na razstavi nekaj ikon in vrsta slik dveh tržaških cerkv v Padrčah in Cerovljah ter oltarja na Vejni in še druge zanimivosti.

Club Košir bo tudi ob tej priložnosti izdal posebno spominsko razglednico z ikono dveh svetnikov, ki jo je izdelal slovenski beneški umetnik Paskval Zuanella. Ikona bo na

XIII CAMPIONATI DEL MONDO DELLE DISCIPLINE ACQUATICHE
€1,50 ITALIA ROMA 2009

Postiljon

razstavi v soboto, 26. septembra, od 10. do 16. ure. (Slika 1)

V sodelovanju z ZSKD pa je klub izdal tudi spominsko razglednico, ki prikazuje brata Rusjan ob propelerju letala Eda 1.

Nove italijanske znamke
Čeprav je na začetku leta kazalo, da bo za filatelite letos v Italiji bolj suho leto, saj so prvotno načrtovali le kakih 30 novih serij, se zdaj njihov program veča iz meseca v mesec. Zadnja uradna informacija šteje za leto 2009 že 78 serij. Prava poplava novih italijanskih znamk bo prihodnji mesec. Od 7. oktobra, ko bosta izšli znamki o krščanskih koreninah Evrope, za kateri se je močno ogrevale minister za komunikacije Scajola, vse do 30. oktobra, ko bodo izšle tri znamke o italijanskih umetnikih XX. stoletja, bodo italijanske pošte izdale kar 32 znamk. Večina teh bo izšla v dneh od 21. do 25. oktobra, ko bo v Rimu mednarodni filatelični festival Italia 2009. V tem času bodo vsak dan izdajali nove znamke po tematikah: dan italijanskega jezika (1 znamka), dan športa (3) dan zbirateljstva (3), dan glasbe (3), dan Evrope (5). Med ostalimi znamkami pa naj zaenkrat omenimo le znamki, posvečeni duhovniku in politiku don Sturzu ter filozofu in politologu Norbertu Bobbini. Med serijami, ki so izšle v poletnem času, pa bi omenili le znamko, ki je izšla 18. julija ob XIII. svetovnem prvenstvu v plavanju v Rimu, in so jo tiskali v reliefni tehniki. (Slika 3)

Nove slovenske znamke
Kot je Pošta Slovenije napovedala v programu poštnih znamk za letošnje leto, bodo naslednje serije slovenskih znamk izšle v petek, 25. septembra. K trem napovedanim serijam pa so zdaj dodali še dve. Najprej naj omenimo znamke na temo živalstva: letos bodo tri znamke in listič prikazovale hrošče. Iz serije o umeritnosti bo znamka namenjena obdobju romantične na Slovenskem. Nato bo izšla v seriji cestnih vozil znamka o nekdanjem piranskem trolejbusu. Nov doatek je znamka posvečena 130. obljetnici Slomškovega prihoda v Maribor in 10. obljetnici njegove beatifikacije. Ne-napovedana novost pa je skupna izdaja bloka (lističa) z dvema znamkama o pastirskih hišicah v Istri. To je skupna izdaja s poštno upravo Hrvaške, ki bo izdala enak blok seveda s svojo valuto. V zadnji